2025/2157

27.10.2025

DECIZIA DE PUNERE ÎN APLICARE (UE) 2025/2157 A CONSILIULUI

din 17 octombrie 2025

de modificare a Deciziei de punere în aplicare (UE) 2024/1447 de aprobare a evaluării Planului pentru Ucraina

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Regulamentul (UE) 2024/792 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 februarie 2024 de instituire a Mecanismului pentru Ucraina ([1]), în special articolul 20 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

(1) În urma transmiterii de către Ucraina, la 20 martie 2024, a Planului pentru Ucraina (denumit în continuare „planul”), Comisia a propus Consiliului ca acesta să primească o evaluare pozitivă. Consiliul a aprobat respectiva evaluare pozitivă prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2024/1447 a Consiliului ([2]).

(2) De la aprobarea planului de către Consiliu și în conformitate cu articolele 24 și 25 din Regulamentul (UE) 2024/792, suma de 6 000 000 000 EUR a fost plătită Ucrainei ca finanțare-punte excepțională și suma de 1 890 000 000 EUR a fost plătită Ucrainei sub formă de prefinanțare, reprezentând o plată în avans de 7 % din sprijinul sub formă de împrumut pe care Ucraina este eligibilă să îl primească în cadrul planului. O sumă suplimentară de 14 995 446 398 EUR a fost plătită Ucrainei în primele patru tranșe din cadrul planului, în temeiul articolului 26 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2024/792.

(3) Situația din Ucraina rămâne foarte dificilă. Continuarea războiului de agresiune al Rusiei întârzie redresarea economică și reconstrucția Ucrainei, exercitând o presiune enormă asupra capacităților sale administrative. În consecință, o parte din etapele calitative și cantitative din cadrul planului nu mai pot fi realizate, fie parțial, fie total, de către Ucraina, în special în ceea ce privește calendarul acestora.

(4) La 7 august 2025, după consultarea Radei Supreme (Verkhovna Rada), Ucraina a propus modificări ale planului în temeiul articolului 20 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2024/792 (denumite în continuare „modificările propuse”), pe motiv că o parte din plan nu mai poate fi realizată din cauza unor circumstanțe obiective.

(5) Modificările propuse vizează 46 din totalul de 146 de etape calitative și cantitative prevăzute în Decizia de punere în aplicare (UE) 2024/1447. Modificările propuse se referă la etapele care urmează să fie puse în aplicare între T3-2025 și T4-2027. Pentru 10 din etapele respective, Ucraina a propus să se prelungească termenul inițial, în timp ce termenele pentru patru etape au fost devansate. Descrierile a 36 de etape au fost ușor modificate, în special pentru corectarea unor erori materiale. Două etape au fost fiecare împărțite în două, două etape au fost reunite într-una singură și o etapă legată de un obiectiv intermediar a fost eliminată. Alocările pentru investiții au fost reduse pentru a reflecta sursele alternative de donatori pentru investiții specifice sau o cerere mai mică decât se preconizase inițial, ceea ce a permis realocarea cuantumurilor către sprijinul bugetar general. O astfel de realocare reflectă și contribuie la abordarea presiunilor bugetare generate de războiul în curs. În consecință, numărul total de etape ale planului și numărul inițial de reforme și investiții nu s-au schimbat. Au fost propuse unele modificări privind modalitățile de punere în aplicare, de monitorizare și de raportare cu privire la plan, fără niciun impact asupra evaluării inițiale a planului de către Comisie.

([1]) JO L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj.
([2]) Decizia de punere în aplicare (UE) 2024/1447 a Consiliului din 14 mai 2024 de aprobare a evaluării Planului pentru Ucraina (JO L, 2024/1447, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj).

(6) În conformitate cu articolul 18 din Regulamentul (UE) 2024/792, Comisia a evaluat relevanța, caracterul cuprinzător și caracterul adecvat al modificărilor propuse. În cadrul evaluării respective, Comisia a acționat, pe cât posibil, în colaborare cu Ucraina. Comisia a evaluat, în special, dacă modificările propuse reprezintă un răspuns bazat pe nevoi, cuprinzător și echilibrat în mod adecvat la obiectivele Mecanismului pentru Ucraina, dacă acestea contribuie la abordarea provocărilor relevante identificate în contextul aderării Ucrainei la Uniune și daca sunt coerente cu aceasta, dacă sunt în concordanță cu principiile generale ale Mecanismului pentru Ucraina menționate la articolul 4 din Regulamentul (UE) 2024/792 și dacă răspund nevoilor Ucrainei în materie de redresare, reconstrucție și modernizare. Modificările propuse mențin obiectivul ambițios al planului de a contribui la atenuarea schimbărilor climatice și la adaptarea la acestea, la promovarea statului de drept, la obiectivele sociale și la egalitatea de gen, precum și la capacitarea femeilor și a fetelor. Modificările propuse nu afectează mecanismele actuale de protecție a intereselor financiare ale Uniunii. În cele din urmă, Comisia a evaluat dacă Rada Supremă a fost consultată în mod corespunzător în conformitate cu cadrul juridic național al Ucrainei, dacă modificările propuse iau în considerare, după caz, contribuțiile părților interesate și dacă modificările propuse asigură posibilitatea ca alți donatori să sprijine obiectivele planului.

(7) Comisia consideră că modificările propuse nu afectează evaluarea pozitivă a planului prevăzută în Decizia de punere în aplicare (UE) 2024/1447 în ceea ce privește relevanța, caracterul cuprinzător și caracterul adecvat al planului. În evaluarea sa, Comisia a luat în considerare în special criteriile de evaluare prevăzute la articolul 18 alineatul (3) literele (a)-(l) din Regulamentul (UE) 2024/792.

(8) În temeiul articolului 20 alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2024/792, Comisia consideră că modificările propuse sunt justificate.

(9) În temeiul articolului 7 din Regulamentul (UE) 2024/792, este posibil ca statele membre, țările terțe, organizațiile internaționale, instituțiile financiare internaționale sau alte surse să furnizeze contribuții suplimentare la Mecanismul pentru Ucraina, inclusiv la plan.

(10) În temeiul articolului 7 din Regulamentul (UE) 2024/792, Suedia va furniza 750 000 000 SEK, adică echivalentul a aproximativ 67 000 000 EUR, reprezentând o contribuție financiară suplimentară la pilonul I al Mecanismului pentru Ucraina sub formă de sprijin financiar nerambursabil. Contribuția respectivă constituie venituri alocate externe. Comisia este responsabilă de gestionarea contribuției respective în conformitate cu procedurile aplicabile cheltuielilor Uniunii, în special procedurile în temeiul Regulamentului (UE, Euratom) 2024/2509 al Parlamentului European și al Consiliului ([3]) și al Regulamentului (UE) 2024/792.

(11) Contribuția financiară din partea Suediei ar trebui să fie pusă la dispoziția Ucrainei sub rezerva intrării în vigoare a unui acord de transfer între Suedia și Comisie și a transferului contribuției financiare aferente. Contribuția financiară respectivă este alocată celei de a șaptea, celei de a opta și celei de a noua tranșe trimestriale ale planului și se preconizează că va fi plătită sub rezerva îndeplinirii satisfăcătoare a etapelor calitative și cantitative relevante. Cuantumurile celei de a șaptea, celei de a opta și celei de a noua tranșe ale planului vor fi ajustate în consecință pentru a ține seama de cuantumul final al respectivei contribuții financiare exprimat în euro care rezultă din aplicarea cursului de schimb oficial la momentul transferului.

(12) Comisia consideră că modificările propuse îndeplinesc în mod satisfăcător criteriile de evaluare prevăzute la articolul 18 alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2024/792, iar modificările propuse ar trebui să fie evaluate pozitiv. Prin urmare, evaluarea ar trebui să fie aprobată și prezenta decizie ar trebui să stabilească, în conformitate cu articolul 19 din Regulamentul (UE) 2024/792, etapele calitative și cantitative necesare pentru punerea în aplicare a Planului pentru Ucraina, astfel cum a fost modificat prin prezenta Decizie de punere în aplicare a Consiliului, precum și cuantumul suplimentar care urmează să fie pus la dispoziție de Uniune.

(13) Prin urmare, Decizia de punere în aplicare (UE) 2024/1447 ar trebui să fie modificată în consecință,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Decizia de punere în aplicare (UE) 2024/1447 se modifică după cum urmează:

([3]) Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 septembrie 2024 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii (JO L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

1. Articolul 1 se înlocuiește cu următorul text:

„*Articolul 1*

Aprobarea evaluării Planului pentru Ucraina

Pe baza criteriilor prevăzute la articolul 18 din Regulamentul (UE) 2024/792, se aprobă evaluarea de către Comisie a Planului pentru Ucraina, astfel cum a fost modificat prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2025/2157 a Consiliului (*). Reformele și proiectele de investiții descrise în Planul modificat pentru Ucraina, măsurile și calendarul pentru monitorizarea și punerea în aplicare a Planului pentru Ucraina, inclusiv etapele calitative și cantitative, precum și modalitățile prin care Comisia, Oficiul European de Luptă Antifraudă, Curtea de Conturi Europeană și, după caz, Parchetul European pot obține acces deplin la documentele și datele subiacente sunt prevăzute în anexa la prezenta decizie.

(*) Decizia de punere în aplicare (UE) 2025/2157 a Consiliului din 17 octombrie 2025 de modificare a Deciziei de punere în aplicare (UE) 2024/1447 de aprobare a evaluării Planului pentru Ucraina (JO L, 2025/2157, 27.10.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/2157/oj).”

2. La articolul 2, se adaugă următorul alineat:

„(4) În temeiul articolului 7 din Regulentul (UE) 2024/792, se pune la dispoziția Ucrainei, de către Suedia către Mecanismul pentru Ucraina, a unei contribuții financiare suplimentare, sub formă de sprijin nerambursabil, corespunzătoare echivalentului în euro a cuantumului de 750 000 000 SEK, la cursul de schimb oficial la momentul transferului contribuției.

Contribuția financiară suplimentară menționată la primul paragraf al prezentului alineat se execută în conformitate cu normele și condițiile aplicabile cuantumului menționat la alineatul (1) de la prezentul articol.”

3. Anexa se înlocuiește cu textul cuprins în anexa la prezenta decizie.

Articolul 2

Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării.

Adoptată la Luxemburg, 17 octombrie 2025.

Pentru Consiliu

Președintele

M. HEUNICKE

ANEXĂ

SPRIJINUL FINANCIAR ÎN CADRUL PLANULUI PENTRU UCRAINA

Tranșele menționate la articolul 19 alineatul (2) litera (c) din Regulamentul (UE) 2024/792 se organizează după cum urmează, luând în considerare și cuantumurile anuale maxime orientative prevăzute de regulament:

Prima tranșă (T2 2024)

Cuantum total: 4 365 691 244 EUR

Sprijin nerambursabil: 1 500 000 000 EUR

Împrumuturi: 2 865 691 244 EUR

Număr total de etape: 9

Număr de ordine	Reformă/Investiție	Denumirea etapei
2.2	C2.R1 Îmbunătățirea gestionării veniturilor	Adoptarea planului strategic pentru digitalizarea Administrației Vamale de Stat
2.3	C2.R2 Îmbunătățirea gestionării finanțelor publice	Aprobarea declarației bugetare pentru perioada 20252027
2.7	C2.R4 Îmbunătățirea gestionării investițiilor publice	Adoptarea planului de acțiune pentru punerea în aplicare a foii de parcurs pentru reformarea gestionării investițiilor publice
4.2	C4.R1 Dezvoltarea capacității instituționale a infrastructurii anticorupție	Numirea unui nou șef al Agenției Naționale pentru Prevenirea Corupției
6.2	C6.R2 Îmbunătățirea guvernanței și a administrării întreprinderilor deținute de stat	Intrarea în vigoare a legislației privind guvernanța corporativă a întreprinderilor deținute de stat
8.3	C8.R2 Reformarea Biroului pentru Securitate Economică al Ucrainei	Intrarea în vigoare a legii privind revizuirea temeiului juridic al Biroului pentru Securitate Economică al Ucrainei
10.1	C10.R1 Planul național integrat privind energia și clima	Adoptarea Planului național integrat privind energia și clima
10.15	C10.R7 Îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor publice și îmbunătățirea procedurilor de achiziții publice	Adoptarea Strategiei pentru modernizarea termică a clădirilor până în 2050 și a planului de acțiune aferent
12.8	C12.R6 Deminarea terenurilor și a zonelor acvatice	Adoptarea documentului strategic privind acțiunea împotriva minelor pentru perioada de până în 2033

A doua tranșă (T3 2024)

Cuantum total: 4 248 847 926 EUR

Sprijin nerambursabil: 1 500 000 000 EUR

Împrumuturi: 2 748 847 926 EUR

Număr total de etape: 9

Număr de ordine	Reformă/Investiție	Denumirea etapei
4.1	C4.R1 Dezvoltarea capacității instituționale a infrastructurii anticorupție	Creșterea efectivului de personal al Parchetului Specializat Anticorupție
4.4	C4.R2 Îmbunătățirea cadrului juridic pentru o combatere mai eficace a corupției	Intrarea în vigoare a versiunilor modificate ale Codului Penal și Codului de Procedură Penală
4.6	C4.R2 Îmbunătățirea cadrului juridic pentru o combatere mai eficace a corupției	Adoptarea unui plan de acțiune pentru punerea în aplicare a Strategiei de recuperare a activelor pentru perioada 2023-2025
7.6	C7.R6 Îmbunătățirea funcționării pieței forței de muncă	Adoptarea strategiei de dezvoltare demografică pentru perioada de până în 2040
8.1	C8.R1 Îmbunătățirea mediului de reglementare	Adoptarea planului de acțiune privind dereglementarea
9.5	C9.R3 Dezvoltarea și punerea în aplicare a politicii regionale	Adoptarea rezoluțiilor de modificare a Strategiei de stat pentru dezvoltare regională pentru perioada 2021-2027
10.8	C10.R3 Reforma pieței energiei electrice	Intrarea în vigoare a legislației secundare referitoare la Regulamentul privind integritatea și transparența pieței angro de energie (REMIT)
15.1	C15. R1 Prevenirea, reducerea și controlul poluării industriale	Intrarea în vigoare a legislației privind prevenirea, reducerea și controlul poluării industriale, cu aplicarea parțială a dispozițiilor
15.10	C15.R6 Evaluarea impactului asupra mediului (EIA) și evaluarea strategică de mediu (SEA)	Elaborarea unui document de reflecție care să definească amploarea abaterilor permise de la normele privind evaluarea impactului asupra mediului (EIA) și evaluarea strategică de mediu (SEA)

A treia tranșă (T4 2024)

Cuantum total: 3 717 741 935 EUR

Sprijin nerambursabil: 400 000 000 EUR

Împrumuturi: 3 317 741 935 EUR

Număr total de etape: 13

Număr de ordine	Reformă/Investiție	Denumirea etapei
2.1	C2.R1 Îmbunătățirea gestionării veniturilor	Adoptarea planului strategic pentru digitalizarea Serviciului Fiscal de Stat
3.6	C3.R2 Reforme privind insolvența și executarea hotărârilor judecătorești	Intrarea în vigoare a legislației privind îmbunătățirea regimului de insolvență

Număr de ordine	Reformă/Investiție	Denumirea etapei
6.1	C6.R1 Adoptarea unei politici privind proprietatea statului	Adoptarea politicii privind proprietatea statului și trierea întreprinderilor deținute de stat
7.5	C7.R5 Îmbunătățirea infrastructurii sociale și dezinstituționalizarea	Adoptarea Strategiei de reformare a instituțiilor psihoneurologice și a altor instituții rezidențiale și de dezinstituționalizare a îngrijirii persoanelor cu dizabilități și a persoanelor vârstnice, precum și a Strategiei de garantare a dreptului fiecărui copil din Ucraina de a crește într-un mediu familial pentru perioada 2024-2028
8.7	C8.R5 Armonizarea legislației și a standardelor cu legislația UE	Adoptarea rezoluției privind reluarea măsurilor de supraveghere a pieței și controlul produselor nealimentare, inclusiv inspecția siguranței produselor
9.6	C9.R3 Dezvoltarea și punerea în aplicare a politicii regionale	Adoptarea de rezoluții pentru dezvoltarea urbanismului la nivel local
10.2	C10.R2 Îmbunătățirea cadrului de reglementare pentru creșterea ponderii energiei din surse regenerabile și asigurarea funcționării stabile a sistemului energetic	Introducerea unui cadru bazat pe piață pentru energia din surse regenerabile
10.10	C10.R5 Asigurarea independenței Comisiei Naționale de Reglementare în domeniul Energiei și al Utilităților Publice	Intrarea în vigoare a legislației care asigură independența Comisiei Naționale de Reglementare în domeniul Energiei și al Utilităților Publice
11.1	C11.R1 Planificarea cuprinzătoare a sectorului transporturilor	Adoptarea versiunii revizuite a Strategiei naționale de transport a Ucrainei până în 2030
11.2	C11.R2 Dezvoltarea potențialului logistic de export al Ucrainei	Adoptarea Strategiei pentru dezvoltarea și extinderea infrastructurii de la frontierele cu statele membre ale UE și cu Republica Moldova până în 2030
12.1	C12.R1 Alinierea cadrului instituțional privind agricultura și dezvoltarea rurală la politica UE	Adoptarea Strategiei pentru agricultură și dezvoltare rurală până în 2030
12.5	C12.R4 Îmbunătățirea registrului public electronic oficial al fermelor	Intrarea în vigoare a legislației privind Registrul agrar de stat
13.1	C13.R1 Consolidarea planificării strategice și asigurarea unui cadru optim pentru investitorii strategici	Intrarea în vigoare a legislației privind revizuirea Programului național de dezvoltare a bazei de resurse minerale a Ucrainei până în 2030

A patra tranșă (T1 2025)

Cuantum total: 4 779 953 917 EUR

Sprijin nerambursabil: 500 000 000 EUR

Împrumuturi: 4 279 953 917 EUR

Număr total de etape: 16

Număr de ordine	Reformă/Investiție	Denumirea etapei
1.1	C1.R1 Reforma remunerării funcționarilor publici	Intrarea în vigoare a modificărilor legislative aduse reformei remunerării funcționarilor publici
4.3	C4. R1 Dezvoltarea capacității instituționale a infrastructurii anticorupție	Creșterea efectivului de personal al Înaltei Curți Anticorupție
4.7	C4.R2 Îmbunătățirea cadrului juridic pentru o combatere mai eficace a corupției	Intrarea în vigoare a legii de reformare a Agenției de recuperare și gestionare a activelor
6.6	C6.R3 Separarea conturilor între obligațiile de serviciu public (OSP) și activitățile care nu sunt legate de obligațiile de serviciu public (non-OSP) în întreprinderile deținute de stat	Adoptarea foii de parcurs privind separarea între activitățile care sunt legate de obligațiile de serviciu public (OSP) și activitățile non-OSP
7.2	C7.R2 Îmbunătățirea învățământului preșcolar	Intrarea în vigoare a legislației privind învățământul preșcolar
7.11	C7.R9 Îmbunătățirea dezvoltării culturale	Adoptarea Strategiei pentru dezvoltarea culturii ucrainene
9.1	C9.R1 Înregistrarea de progrese în materie de descentralizare	Intrarea în vigoare a legislației privind reforma organizării teritoriale a autorităților executive din Ucraina, cu aplicare amânată
9.4	C9.R2 Creșterea implicării cetățenilor în procesul de luare a deciziilor la nivel local	Intrarea în vigoare a legislației privind consultările publice pe tema politicilor publice, cu aplicare amânată
12.3	C12.R2 Asigurarea unei piețe funciare funcționale	Instituirea unui sistem automat de monitorizare publică a relațiilor funciare
12.7	C12.R5 Dezvoltarea pe termen lung a sistemului de irigații pentru a spori reziliența sectorului la schimbările climatice	Adoptarea planului pe termen lung privind sistemul de irigații
13.5	C13.R2 Îmbunătățirea procedurilor administrative	Înființarea unui cabinet electronic actualizat al exploatatorilor resurselor subsolului
14.1	C14.R1 Infrastructură digitală securizată și eficientă	Adoptarea unui plan revizuit de alocare și utilizare a spectrului de frecvențe radio în Ucraina

Număr de ordine	Reformă/Investiție	Denumirea etapei
14.2	C14.R1 Infrastructură digitală securizată și eficientă	Intrarea în vigoare a legislației privind consolidarea capacităților de securitate cibernetică ale resurselor de informații ale statului și ale infrastructurii critice de informații
14.3	C14.R2 Digitalizarea serviciilor publice	Adoptarea Planului de acțiune pentru digitalizarea serviciilor publice până în 2026
15.2	C15.R2 Politica privind schimbările climatice	Intrarea în vigoare a legislației referitoare la politica de stat privind schimbările climatice
15.5	C15.R3 Mecanisme de piață pentru stabilirea prețului carbonului	Adoptarea Planului de acțiune pentru instituirea unei scheme naționale de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră

A cincea tranșă (T2 2025)

Cuantum total: 2 124 423 963 EUR

Sprijin nerambursabil: 300 000 000 EUR

Împrumuturi: 1 824 423 963 EUR

Număr total de etape: 11

Număr de ordine	Reformă/Investiție	Denumirea etapei
3.5	C3.R1 Consolidarea responsabilității, a integrității și a profesionalismului sistemului judiciar	Intrarea în vigoare a legislației privind revizuirea declarațiilor de integritate ale judecătorilor și a procesului de verificare a acestora
3.8	C3.R2 Reforme privind insolvența și executarea hotărârilor judecătorești	Intrarea în vigoare a legii privind executarea hotărârilor judecătorești referitoare la obligațiile pecuniare și nepecuniare și digitalizarea suplimentară a procedurilor de executare
5.4	C5.R3 Eliminarea mai bună a creditelor neperformante	Adoptarea strategiei de eliminare a creditelor neperformante
7.1	C7.R1 Îmbunătățirea învățământului profesional	Intrarea în vigoare a legislației privind învățământul profesional
7.10	C7.R8 Îmbunătățirea securității sociale	Adoptarea rezoluției privind achiziționarea serviciilor sociale
8.4	C8.R3 Accesul la finanțare și la piețe	Adoptarea strategiei pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri) și a planului de acțiune pentru punerea în aplicare a acesteia
9.2	C9.R1 Înregistrarea de progrese în materie de descentralizare	Avizarea și publicarea pe site-ul Ministerului Comunităților, Teritoriilor și Dezvoltării Infrastructurii din Ucraina a unui studiu privind măsurile necesare pentru acordarea de personalitate juridică municipalităților
10.4	C10.R2 Îmbunătățirea cadrului de reglementare pentru creșterea ponderii energiei din surse regenerabile și asigurarea funcționării stabile a sistemului energetic	Adoptarea foii de parcurs privind procesul de separare a suprataxei pentru energia din surse regenerabile de tariful de transport

Număr de ordine	Reformă/Investiție	Denumirea etapei
13.3	C13.R2 Îmbunătățirea procedurilor administrative	Publicarea unui flux de proiecte de investiții pentru extracția materiilor prime critice
13.4	C13. R2 Îmbunătățirea procedurilor administrative	Lansarea licitațiilor internaționale pentru acorduri de partajare a produselor (*Product Sharing Agreement* – PSA), asigurând transparența acestora
15.6	C15.R3 Mecanisme de piață pentru stabilirea prețului carbonului	Reluarea sistemului obligatoriu de monitorizare, raportare și verificare (MRV)

A șasea tranșă (T3 2025)

Cuantum total: 2 655 529 954 EUR

Sprijin nerambursabil: 300 000 000 EUR

Împrumuturi: 2 355 529 954 EUR

Număr total de etape: 10

Număr de ordine	Reformă/Investiție	Denumirea etapei
2.8	C2.R4 Îmbunătățirea gestionării investițiilor publice	Dezvoltarea și punerea în aplicare a instrumentului de gestionare digitală pentru reconstrucția Ucrainei
3.1	C3.R1 Consolidarea responsabilității, a integrității și a profesionalismului sistemului judiciar	Ocuparea a cel puțin 20 % din posturile vacante din sistemul judiciar
3.2	C3.R1 Consolidarea responsabilității, a integrității și a profesionalismului sistemului judiciar	Intrarea în vigoare a legii de instituire a unei noi instanțe pentru soluționarea cauzelor de contencios administrativ
5.2	C5.R2 Reducerea participării statului în sectorul bancar	Intrarea în vigoare a legislației privind principiile vânzării băncilor deținute de stat
8.8	C8.R5 Armonizarea legislației și a standardelor cu legislația UE	Adoptarea de standarde armonizate pentru trei grupe de produse industriale
10.5	C10.R3 Reforma pieței energiei electrice	Adoptarea legii privind transpunerea pachetului de integrare a energiei electrice
12.4	C12.R3 Îmbunătățirea structurilor instituționale și administrative de gestionare a programelor de investiții	Intrarea în vigoare a legislației privind sprijinul public pentru agricultura Ucrainei
13.2	C13.R1 Consolidarea planificării strategice și asigurarea unui cadru optim pentru investitorii strategici	Publicarea unui raport privind verificarea rezervelor de materii prime critice ale Ucrainei
15.4	C.15.R2 Politica privind schimbările climatice	Adoptarea celei de a doua contribuții stabilite la nivel național a Ucrainei la Acordul de la Paris
15.9	C15.R5 Extinderea economiei circulare	Adoptarea planului național de gestionare a deșeurilor până în 2033

A șaptea tranșă (T4 2025)

Cuantum total: 2 944 082 949 EUR ([1])

Sprijin nerambursabil: 173 000 000 EUR

Împrumuturi: 2 771 082 949 EUR

Număr total de etape: 20

Număr de ordine	Reformă/Investiție	Denumirea etapei
1.2	C1.R2 Procedură de recrutare și selecție a funcționarilor publici pe bază de merit	Intrarea în vigoare a modificărilor legislative menite să îmbunătățească procedura privind admiterea, reușita la concursuri și concedierea în cadrul funcției publice
2.6	C2.R3 Îmbunătățirea gestionării datoriei publice	Adoptarea strategiei de administrare a datoriei publice pe termen mediu
2.9	C2.R5 Îmbunătățirea sistemului de audit și control financiar	Adoptarea de amendamente la actele legislative relevante privind controlul financiar de stat
3.3	C3.R1 Consolidarea responsabilității, a integrității și a profesionalismului sistemului judiciar	Soluționarea/judecarea a 20 % din cauzele disciplinare vechi care nu au fost analizate până la sfârșitul anului 2023
3.4	C3.R2 Consolidarea responsabilității, a integrității și a profesionalismului sistemului judiciar	Finalizarea evaluării calificărilor (verificarea) a 50 % dintre judecătorii care încă nu trecuseră prin acest proces la 30 septembrie 2016
3.9	C3.R2 Reforme privind insolvența și executarea hotărârilor judecătorești	Este operațional un sistem de colectare a datelor privind executarea hotărârilor judecătorești.
4.8	C4.R3 Măsuri de combatere a spălării banilor	Desfășurarea următoarei evaluări naționale a riscurilor
5.6	C5.R4 Îmbunătățirea capacității autorității de supraveghere financiară	Intrarea în vigoare a legii privind îmbunătățirea reglementării de către stat a piețelor de capital și a piețelor organizate de mărfuri
6.7	C6.R3 Separarea conturilor între obligațiile de serviciu public (OSP) și activitățile non-OSP	Intrarea în vigoare a legislației privind separarea între activitățile care sunt legate de obligațiile de serviciu public (OSP) și activitățile non-OSP

([1]) Contribuția Regatului Suediei care urmează să fie încasată ca venituri alocate externe în 2025 se ridică în total la 750 de milioane de coroane suedeze (SEK), ceea ce reprezintă aproximativ 67 de milioane EUR (suma exactă va fi calculată pe baza cursului de schimb oficial de la momentul transferului contribuției). Contribuția urmează să cofinanțeze această tranșă sub formă de sprijin financiar nerambursabil în valoare de 258 de milioane de coroane suedeze (SEK), ceea ce reprezintă aproximativ 23 de milioane EUR, sub rezerva îndeplinirii satisfăcătoare a etapelor relevante.

Număr de ordine	Reformă/Investiție	Denumirea etapei
6.9	C6.R4 Îmbunătățirea cadrului de control al ajutoarelor de stat	Intrarea în vigoare a legislației actualizate privind ajutoarele de stat și ridicarea totală a suspendării aplicării controlului ajutoarelor de stat
7.8	C7.R7 Asigurarea accesului la locuințe pentru persoanele aflate în dificultate	Intrarea în vigoare a legislației privind principiile de bază ale politicii în domeniul locuințelor
8.2	C8.R1 Îmbunătățirea mediului de reglementare	Intrarea în vigoare a legislației conforme cu Planul de acțiune privind dereglementarea în sectoare specifice
10.3	C10.R2 Îmbunătățirea cadrului de reglementare pentru creșterea ponderii energiei din surse regenerabile și asigurarea funcționării stabile a sistemului energetic	Intrarea în vigoare a legislației care îmbunătățește procedurile de autorizare a investițiilor în energia din surse regenerabile
10.7	C10.R3 Reforma pieței energiei electrice	Numirea unui nou operator al pieței energiei electrice
10.11	C10.R5 Asigurarea independenței Comisiei Naționale de Reglementare în domeniul Energiei și al Utilităților Publice	Intrarea în vigoare a modificărilor la Legea ucraineană „privind Comisia Națională de Reglementare în domeniul Energiei și al Utilităților Publice”
10.13	C10.R6 Îmbunătățirea eficienței sistemului de termoficare	Adoptarea programului economic specific de stat care vizează modernizarea energetică a întreprinderilor producătoare de energie termică pentru perioada de până în 2030
10.14	C10.R6 Îmbunătățirea eficienței sistemului de termoficare	Intrarea în vigoare a legislației de sprijinire a dezvoltării unui sistem de termoficare eficient și mai durabil
11.3	C11.R3 Liberalizarea în sectorul transportului feroviar	Intrarea în vigoare a legii privind siguranța traficului și interoperabilitatea transportului feroviar din Ucraina, care se aplică în termen de trei ani de la adoptarea sa
13.6	C13.R3 Utilizarea tehnologiilor moderne de extracție și integrarea Ucrainei în lanțurile valorice moderne de prelucrare	Publicarea unui studiu referitor la legislația privind raportarea în domeniul mediului, social și al guvernanței (ESG)
15.3	C15.R2 Politica privind schimbările climatice	Adoptarea rezoluției privind Consiliul științific și de experți privind schimbările climatice și conservarea stratului de ozon

A opta tranșă (T1 2026)

Cuantum total: 1 880 870 968 EUR ([2])

Sprijin nerambursabil: 147 000 000 EUR

Împrumuturi: 1 733 870 968 EUR

Număr total de etape: 8

Număr de ordine	Reformă/Investiție	Denumirea etapei
1.5	C1.R3 Digitalizarea funcției publice și gestionarea resurselor umane	Sistemul informatic de gestionare a resurselor umane (HRMIS) este în funcțiune
3.7	C3.R2 Reforme privind insolvența și executarea hotărârilor judecătorești	Intrarea în vigoare a legislației privind procedurile simplificate de insolvență pentru microîntreprinderi și întreprinderile mici și mijlocii (MIMM-uri)
3.12	C3.R4 Reforma Ministerului Public	Intrarea în vigoare a legislației care facilitează selectarea transparentă și bazată pe merit a procurorilor la nivel de conducere
5.1	C5.R1 Evaluarea sectorului bancar	Publicarea evaluării rezilienței din sistemul bancar
8.5	C8.R3 Accesul la finanțare și la piețe	Intrarea în vigoare a legislației privind simplificarea accederii bunurilor imobile la rețelele de inginerie externe și îmbunătățirea reglementării în domeniul transportului prin conducte
9.3	C9.R1 Înregistrarea de progrese în materie de descentralizare	Intrarea în vigoare a legislației menite să asigure o mai bună repartizare a atribuțiilor între administrațiile locale și autoritățile executive
12.6	C12.R4 Îmbunătățirea registrului public electronic oficial al fermelor	Publicarea raportului privind punerea în aplicare a sprijinului de stat prin intermediul Registrului agricol public
15.8	C15.R5 Extinderea economiei circulare	Adoptarea strategiei de punere în aplicare a principiilor economiei circulare și a planului de acțiune aferent

([2]) Contribuția Regatului Suediei care urmează să fie încasată ca venituri alocate externe în 2025 se ridică în total la 750 de milioane de coroane suedeze (SEK), ceea ce reprezintă aproximativ 67 de milioane EUR (suma exactă va fi calculată pe baza cursului de schimb oficial de la momentul transferului contribuției). Contribuția urmează să cofinanțeze această tranșă sub formă de sprijin financiar nerambursabil în valoare de 246 de milioane de coroane suedeze (SEK), ceea ce reprezintă aproximativ 22 de milioane EUR, sub rezerva îndeplinirii satisfăcătoare a etapelor relevante.

A noua tranșă (T2 2026)

Cuantum total: 2 411 976 959 EUR ([3])

Sprijin nerambursabil: 172 000 000 EUR

Împrumuturi: 2 239 976 959 EUR

Număr total de etape: 16

Număr de ordine	Reformă/Investiție	Denumirea etapei
1.4	C1.R3 Digitalizarea funcției publice și gestionarea resurselor umane	Modernizarea Portalului web unificat de stat al serviciilor electronice
3.10	C3.R2 Reforme privind insolvența și executarea hotărârilor judecătorești	Este operațional un sistem informatic actualizat privind executarea hotărârilor judecătorești.
4.5	C4.R2 Îmbunătățirea cadrului juridic pentru o combatere mai eficace a corupției	Adoptarea unei noi strategii anticorupție și a unui program de stat anticorupție pentru perioada de după 2025
5.5	C5.R3 Eliminarea mai bună a creditelor neperformante	Intrarea în vigoare a actelor juridice menite să îmbunătățească eliminarea creditelor neperformante
5.3	C5.R2 Reducerea participării statului în sectorul bancar	Adoptarea strategiei de reducere treptată a participării statului în sectorul bancar
6.3	C6.R2 Îmbunătățirea guvernanței și a administrării întreprinderilor deținute de stat	Numirea unor consilii de supraveghere în întreprinderilor deținute de stat în care majoritatea membrilor să fie independenți
7.7	C7.R6 Îmbunătățirea funcționării pieței forței de muncă	Adoptarea Strategiei privind ocuparea forței de muncă în rândul populației
7.12	C7.I1 Investiții în educație	Investiții de cel puțin 300 de milioane EUR în educație
7.14	C7.I2 Investiții în asistența medicală	Investiții de cel puțin 200 de milioane EUR în asistența medicală
7.18	C7 I5 Investiții în asigurarea de locuințe pentru grupurile vulnerabile ale populației	Investiții de cel puțin 200 de milioane EUR în asigurarea de locuințe pentru veteranii cu invaliditate de gradul I-II, pentru membrii de familie ai veteranilor decedați și pentru persoanele strămutate în interiorul țării
9.7	C9.I1 Investiții pentru nevoile de redresare, reconstrucție și modernizare ale autorităților subnaționale din Ucraina	Alocarea a cel puțin 5 % din sprijinul financiar nerambursabil total pentru satisfacerea nevoilor de redresare, reconstrucție și modernizare ale autorităților subnaționale
10.6	C10.R3 Reforma pieței energiei electrice	Intrarea în vigoare a legislației privind modificarea condițiilor de impozitare a participanților la piața energiei electrice

([3]) Contribuția Regatului Suediei care urmează să fie încasată ca venituri alocate externe în 2025 se ridică în total la 750 de milioane de coroane suedeze (SEK), ceea ce reprezintă aproximativ 67 de milioane EUR (suma exactă va fi calculată pe baza cursului de schimb oficial de la momentul transferului contribuției). Contribuția urmează să cofinanțeze această tranșă sub formă de sprijin financiar nerambursabil în valoare de 246 de milioane de coroane suedeze (SEK), ceea ce reprezintă aproximativ 22 de milioane EUR, sub rezerva îndeplinirii satisfăcătoare a etapelor relevante.

Număr de ordine	Reformă/Investiție	Denumirea etapei
10.9	C10.R4 Liberalizarea prețurilor la energie electrică și gaze naturale	Adoptarea unei foi de parcurs pentru liberalizarea treptată a pieței gazelor și energiei electrice, care să fie pusă în aplicare după expirarea legii marțiale
12.9	C12.I1 Investiții în deminare	Investiții de cel puțin 30 de milioane EUR în deminarea terenurilor agricole
14.4	C14.R2 Digitalizarea serviciilor publice	Intrarea în vigoare a actului juridic privind funcționarea sistemului integrat de identificare electronică, în conformitate cu principiile prevăzute în Regulamentul (UE) 2024/1183
15.7	C15.R4 Refacerea și conservarea resurselor naturale	Intrarea în vigoare a Legii privind reducerea defrișărilor și a degradării pădurilor

A zecea tranșă (T3 2026)

Cuantum total: 531 105 991 EUR

Sprijin nerambursabil: 75 000 000 EUR

Împrumuturi: 456 105 991 EUR

Număr total de etape: 5

Număr de ordine	Reformă/Investiție	Denumirea etapei
1.3	C1.R2 Procedură de recrutare și selecție a funcționarilor publici pe bază de merit	Restabilirea treptată a recrutării funcționarilor publici pe bază de merit
3.13	C3.R4 Reforma Ministerului Public	Intrarea în vigoare a legislației de îmbunătățire a sistemului disciplinar pentru procurori și de sporire a capacității Comisiei disciplinare și de calificare a procurorilor
6.4	C6.R2 Îmbunătățirea guvernanței și a administrării întreprinderilor deținute de stat	Transformarea în societăți comerciale a principalelor întreprinderi deținute de stat
7.4	C7.R4 Tranziția de la serviciul militar la viața civilă	Intrarea în vigoare a legislației privind punerea în aplicare a unui sistem de tranziție de la serviciul militar la viața civilă
10.16	C10.R7 Îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor publice și îmbunătățirea procedurilor de achiziții publice	Adoptarea de acte juridice privind stabilirea unor niveluri minime de performanță în materie de eficiență energetică pentru clădiri

A unsprezecea tranșă (T4 2026)

Cuantum total: 531 105 991 EUR

Sprijin nerambursabil: 100 000 000 EUR

Împrumuturi: 431 105 991 EUR

Număr total de etape: 9

Număr de ordine	Reformă/Investiție	Denumirea etapei
2.4	C2.R2 Îmbunătățirea gestionării finanțelor publice	Efectuarea unei analize a cheltuielilor de la bugetul de stat
2.5	C2.R2 Îmbunătățirea gestionării finanțelor publice	Intrarea în vigoare a Legii privind modificarea Codului bugetar al Ucrainei pentru a defini procedura de gestionare a riscurilor fiscale ale bugetelor locale
3.15	C3.R1 Consolidarea responsabilității, a integrității și a profesionalismului sistemului judiciar	O nouă instanță care să soluționeze cauzele de contencios administrativ este operațională
3.14	C3.R4 Reforma Ministerului Public	Este operațional un sistem electronic de gestionare a cauzelor în justiția penală
7.9	C7.R7 Asigurarea accesului la locuințe pentru persoanele aflate în dificultate	Intrarea în vigoare a legislației privind Fondul pentru locuințe sociale
7.3	C7.R3 Îmbunătățirea sistemului de reabilitare pentru persoanele cu dizabilități	Intrarea în vigoare a legislației privind reabilitarea persoanelor cu dizabilități
10.12	C10.R6 Îmbunătățirea eficienței sistemului de termoficare	Anularea moratoriului privind creșterea tarifelor la energia termică și la apa caldă
11.8	C11.R3 Liberalizarea în sectorul transportului feroviar	Intrarea în vigoare a legii privind piața transportului feroviar, cu aplicarea succesivă a dispozițiilor sale
11.5	C11.R4 Îmbunătățirea transportului maritim și a serviciilor portuare	Intrarea în vigoare a legislației privind transportul maritim comercial și transportul maritim pe căile navigabile interioare

A douăsprezecea tranșă (T1 2027)

Cuantum total: 318 663 594 EUR

Sprijin nerambursabil: 70 000 000 EUR

Împrumuturi: 248 663 594 EUR

Număr total de etape: 2

Număr de ordine	Reformă/Investiție	Denumirea etapei
11.6	C11.R4 Îmbunătățirea transportului maritim și a serviciilor portuare	Revizuirea și modificarea legislației naționale existente în conformitate cu principiile prevăzute în Regulamentul (UE) 2017/352 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 februarie 2017 de stabilire a unui cadru privind furnizarea de servicii portuare și a normelor comune privind transparența financiară a porturilor
12.2	C12. R1 Alinierea cadrului instituțional privind agricultura și dezvoltarea rurală la politica UE	Instituirea sistemului rețelei de date privind durabilitatea agricolă (FSDN)

A treisprezecea tranșă (T2 2027)

Cuantum total: 212 442 396 EUR

Sprijin nerambursabil: 50 000 000 EUR

Împrumuturi: 162 442 396 EUR

Număr total de etape: 2

Număr de ordine	Reformă/Investiție	Denumirea etapei
4.9	C4.R3 Măsuri de combatere a spălării banilor	Intrarea în vigoare a legislației privind registrul conturilor bancare ale persoanelor fizice și al casetelor de valori bancare personale și registrul conturilor bancare ale entităților juridice
4.10	C4.R3 Măsuri de combatere a spălării banilor	Software-ul și hardware-ul necesare pentru registrul conturilor bancare ale persoanelor fizice și al casetelor de valori bancare personale și registrul conturilor bancare ale entităților juridice sunt operaționale

A paisprezecea tranșă (T3 2027)

Cuantum total: 212 442 396 EUR

Sprijin nerambursabil: 50 000 000 EUR

Împrumuturi: 162 442 396 EUR

Număr total de etape: 2

Număr de ordine	Reformă/Investiție	Denumirea etapei
6.8	C6.R3 Separarea conturilor între obligațiile de serviciu public (OSP) și activitățile non-OSP în întreprinderile deținute de stat	Prezentarea unui raport de audit care să confirme separarea între activitățile care sunt legate de obligațiile de serviciu public (OSP) și activitățile non-OSP
8.6	C8.R4 Îmbunătățirea achizițiilor publice	Intrarea în vigoare a legislației privind armonizarea legislației în domeniul achizițiilor publice cu acquis-ul UE

A cincisprezecea tranșă (T4 2027)

Cuantum total: 1 402 119 817 EUR

Sprijin nerambursabil: 0 EUR

Împrumuturi: 1 402 119 817 EUR

Număr total de etape: 14

Număr de ordine	Reformă/Investiție	Denumirea etapei
3.11	C3.R3 Digitalizarea sistemului judiciar	Crearea de soluții informatice în sistemul judiciar
6.5	C6.R2 Îmbunătățirea guvernanței și a administrării întreprinderilor deținute de stat	Prezentarea unui raport care să arate că principiile guvernanței corporative sunt respectate în mod corespunzător
7.13	C7.I1 Investiții în educație	Investiții de cel puțin 650 de milioane EUR în educație
7.15	C7.I2 Investiții în asistența medicală	Investiții de cel puțin 400 de milioane EUR în asistența medicală
7.16	C7.I3 Investiții în infrastructura socială	Investiții de cel puțin 350 de milioane EUR în infrastructura socială
7.17	C7.I4 Investiții în despăgubiri pentru locuințele deteriorate sau distruse	Investiții de cel puțin 600 de milioane EUR sub formă de compensații financiare pentru locuințele deteriorate
7.19	C7.I5 Investiții în asigurarea de locuințe pentru grupurile vulnerabile ale populației	Investiții de cel puțin 450 de milioane EUR în asigurarea de locuințe pentru veteranii cu invaliditate de gradul I-II, pentru membrii de familie ai veteranilor decedați și pentru persoanele strămutate în interiorul țării
8.9	C8.R6 Abordarea întârzierilor în efectuarea plăților	Intrarea în vigoare a legislației privind combaterea întârzierilor în efectuarea plăților
8.10	C8.I1 Investiții pentru sprijinirea financiară a microîntreprinderilor și a IMM-urilor	Investiții de cel puțin 450 de milioane EUR pentru sprijinirea financiară a microîntreprinderilor și a IMM-urilor, precum și a întreprinderilor mici și mijlocii din domeniul prelucrării
9.8	C9.I1 Investiții pentru nevoile de redresare, reconstrucție și modernizare ale autorităților subnaționale din Ucraina	Alocarea a cel puțin 20 % din sprijinul financiar nerambursabil total pentru satisfacerea nevoilor de redresare, reconstrucție și modernizare ale autorităților subnaționale
10.17	C10.I1 Investiții în infrastructura energetică	Investiții de cel puțin 550 de milioane EUR în infrastructura energetică

Număr de ordine	Reformă/Investiție	Denumirea etapei
11.4	C11.R3 Liberalizarea în sectorul transportului feroviar	Adoptarea normelor de aplicare a legislației privind transportul feroviar
11.7	C11.I1 Investiții în infrastructura de transport	Investiții de cel puțin 350 de milioane EUR în infrastructura de transport
12.10	C12.I1 Investiții în deminare	Investiții de cel puțin 100 de milioane EUR în deminarea terenurilor agricole

C.1. **REFORMA ADMINISTRAȚIEI PUBLICE**

1. **Descrierea reformelor și a investițiilor**

Obiectivul acestui capitol este de a consolida capacitatea și eficiența administrației publice ucrainene și de a alinia treptat normele, standardele, politicile și practicile din domeniul administrației publice la acquis-ul, politicile și practicile UE. Concret, acest capitol pune accentul pe revizuirea sistemului de remunerare a funcționarilor publici, pe îmbunătățirea recrutării și selectării pe bază de merit a funcționarilor publici, precum și pe digitalizarea sistemelor de gestionare a funcției publice și a resurselor umane.

Reforma 1. Reforma remunerării funcționarilor publici

Obiectivul acestei reforme este de a introduce un sistem transparent, corect și previzibil de remunerare a forței de muncă, în conformitate cu principiile relevante ale OCDE/SIGMA privind administrația publică ([4]).

Reforma cuprinde o singură etapă. Aceasta implică intrarea în vigoare a unei noi legislații, care introduce un nou sistem de remunerare bazat pe clasificarea funcțională a posturilor, separarea clară a salariilor într-o componentă fixă și una variabilă și scăderea sporului de vechime de la 50 % la 30 %.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T1 2025.

Reforma 2. Procedură de recrutare și selecție a funcționarilor publici pe bază de merit

Obiectivul acestei reforme este de a introduce o procedură meritocratică de recrutare și selecție a funcționarilor publici, astfel încât să se asigure încrederea publică și să se atragă personal cu un nivel ridicat de profesionalism în cadrul funcției publice.

Reforma cuprinde două etape. Prima implică intrarea în vigoare a unei legislații menite să îmbunătățească procedura privind admiterea, reușita la concursuri și concedierea în cadrul funcției publice. A doua implică restabilirea treptată a selecției pe bază de merit pentru posturile vacante de funcționari publici din categoriile A, B și C.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T3 2026.

Reforma 3. Digitalizarea funcției publice și gestionarea resurselor umane

Această reformă vizează digitalizarea funcțiilor de gestionare a resurselor umane din cadrul funcției publice, punând accentul pe sistemul informatic de gestionare a resurselor umane (HRMIS) și pe Portalul web unificat de stat al serviciilor electronice.

Reforma cuprinde două etape. În primul rând, va fi operațional un sistem informatic de gestionare a resurselor umane (HRMIS) care va fi utilizat în toate ministerele și în toate celelalte autorități executive centrale operaționale/active, precum și în organismele teritoriale ale acestora. În primul rând, va fi modernizat Portalul web unificat de stat al serviciilor electronice.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T2 2026.

([4]) OCDE (2023), *The Principles of Public Administration* (Principiile administrației publice), OCDE, Paris, https://www.sigmaweb.org/publications/Principles-of-Public-Administration-2023.pdf.

2. **Lista etapelor și calendarul punerii în aplicare**

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
1.1	Reforma 1. Reforma remunerării funcționarilor publici	Intrarea în vigoare a modificărilor legislative aduse reformei remunerării funcționarilor publici	T1	2025	Intrarea în vigoare a unei legislații (inclusiv adoptarea actelor juridice și normative secundare necesare) care respectă principiile SIGMA relevante ale OCDE privind administrația publică. Legislația se axează pe următoarele domenii principale: — introducerea unei remunerații bazate pe clasificarea funcțională a posturilor; — separarea clară a salariilor într-o parte fixă sau garantată (nu mai puțin de 70 % pe an) și una variabilă (nu mai mult de 30 % pe an); — scăderea sporului de vechime de la 50 % la 30 %.
1.2	Reforma 2. Procedură de recrutare și selecție a funcționarilor publici pe bază de merit	Intrarea în vigoare a modificărilor legislative menite să îmbunătățească procedura privind admiterea, reușita la concursuri și concedierea în cadrul funcției publice	T4	2025	Intrarea în vigoare a unei legislații (inclusiv adoptarea actelor juridice și normative secundare necesare) de îmbunătățire a procedurii privind admiterea, reușita la concursuri și concedierea în cadrul funcției publice. Legislația respectă principiile relevante ale OCDE/SIGMA privind administrația publică referitoare la recrutarea pe bază de merit. Dispozițiile referitoare la reluarea selecției pe bază de merit pentru toate posturile de funcționari publici de pe teritoriul controlat de Ucraina, unde nu au loc ostilități, intră în vigoare odată cu aplicarea sa de la 1 iunie 2026 (în conformitate cu cerințele etapei 1.3).
1.3	Reforma 2. Procedură de recrutare și selecție a funcționarilor publici pe bază de merit	Restabilirea treptată a recrutării funcționarilor publici pe bază de merit	T3	2026	Restabilirea selecției pe bază de merit pentru toate posturile vacante de funcționari publici se va realiza treptat, în trei etape: 1) pentru posturile de funcționari publici din categoria „A”; 2) pentru posturile de funcționari publici din categoria „B” (pe teritoriul controlat de Ucraina în care nu au loc ostilități); 3) pentru posturile de funcționari publici din categoria „C” (pe teritoriul controlat de Ucraina în care nu au loc ostilități).

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
1.4	Reforma 3. Digitalizarea funcției publice și gestionarea resurselor umane	Modernizarea Portalului web unificat de stat al serviciilor electronice	T2	2026	Este modernizat Portalul web unificat de stat al serviciilor electronice. Funcționalitatea de publicare a posturilor vacante și de depunere a candidaturilor a fost implementată integral și funcționează la capacitatea optimă.
1.5	Reforma 3. Digitalizarea funcției publice și gestionarea resurselor umane	Sistemul informatic de gestionare a resurselor umane (HRMIS) este în funcțiune	T1	2026	Sistemul informatic de gestionare a resurselor umane (HRMIS) funcționează și este utilizat în toate ministerele și în toate celelalte autorități executive centrale operaționale/active, precum și în organismele teritoriale ale acestora.

ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/2157/oj

C.2. **GESTIONAREA FINANȚELOR PUBLICE**

1. **Descrierea reformelor și a investițiilor**

Obiectivul acestui capitol este de a consolida reziliența macroeconomică și financiară a Ucrainei, de a asigura utilizarea eficientă a fondurilor publice, alinierea la standardele UE și promovarea unei creșteri durabile.

Reforma 1. Îmbunătățirea gestionării veniturilor

Obiectivul acestei reforme este de a spori mobilizarea veniturilor interne printr-o mai mare eficiență a administrației fiscale și vamale.

Reforma cuprinde două etape. În primul rând, se adoptă planul strategic național pe termen lung pentru dezvoltarea digitală, transformarea digitală și digitalizarea Administrației Vamale de Stat. În al doilea rând, se adoptă planul strategic pentru dezvoltarea digitală, transformarea digitală și digitalizarea Serviciului Fiscal de Stat al Ucrainei.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T4 2024.

Reforma 2. Îmbunătățirea gestionării finanțelor publice

Obiectivul acestei reforme este de a construi un sistem eficient de gestionare a finanțelor publice și de a asigura stabilitatea financiară a statului.

Reforma cuprinde trei etape. În primul rând, se aprobă declarația bugetară pentru perioada 2025-2027 pentru a restabili planificarea bugetară pe termen mediu și a asigura previzibilitatea politicii bugetare. În al doilea rând, reforma introduce analize anuale ale cheltuielilor de la bugetul de stat, ținând seama de practicile OCDE în domenii prioritare cum ar fi protecția socială, educația, asistența medicală, energia și sprijinul pentru întreprinderi. În al treilea rând, intră în vigoare o lege de modificare a Codului bugetar al Ucrainei pentru a defini procedura de gestionare a riscurilor fiscale ale bugetelor locale.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T4 2026.

Reforma 3. Îmbunătățirea gestionării datoriei publice

Obiectivul acestei reforme este de a spori transparența politicii de administrare a datoriei publice și eficiența gestionării datoriei publice.

Reforma propune o singură etapă, și anume adoptarea strategiei de administrare a datoriei publice pe termen mediu pentru perioada 2026-2028. Strategia include o analiză a structurii și tendințelor actuale ale datoriei publice, stabilirea de obiective pentru a asigura sustenabilitatea datoriei și elaborarea de măsuri pentru piața națională a datoriilor suverane.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T4 2025.

Reforma 4. Îmbunătățirea gestionării investițiilor publice

Obiectivul acestei reforme este de a consolida cadrul instituțional pentru gestionarea investițiilor publice în Ucraina, definind rolurile și responsabilitățile participanților la toate etapele ciclului de proiecte de investiții, prioritățile strategice, transparența și un cadru digital pentru monitorizarea proiectelor.

Reforma cuprinde două etape. În primul rând, se adoptă un plan de acțiune pentru punerea în aplicare a unei foi de parcurs către o mai bună gestionare a investițiilor publice. În al doilea rând, reforma implică dezvoltarea și punerea în aplicare a unui instrument de gestionare digitală pentru reconstrucția Ucrainei.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T3 2025.

Reforma 5. Sisteme de audit îmbunătățite

Obiectivul acestei reforme este de a consolida sistemul de audit și control financiar, în special pentru a obține un nivel înalt de protecție a intereselor financiare ale Uniunii Europene în ceea ce privește fondurile utilizate în cadrul pilonului I al Mecanismului pentru Ucraina, în conformitate cu articolul 35 din Regulamentul (UE) 2024/792.

Reforma cuprinde o singură etapă. Aceasta implică adoptarea și, dacă este cazul, intrarea în vigoare a modificărilor rezoluțiilor sau altor acte legislative privind controlul financiar al statului, cu scopul de a pune la dispoziția Serviciului Național de Audit instrumentele necesare pentru a asigura un nivel înalt de protecție a intereselor financiare ale Uniunii Europene, în special în ceea ce privește fondurile utilizate în cadrul pilonului I al Mecanismului pentru Ucraina.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T4 2025.

2. **Lista etapelor și calendarul punerii în aplicare**

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
2.1	Reforma 1. Îmbunătățirea gestionării veniturilor	Adoptarea planului strategic pentru digitalizarea Serviciului Fiscal de Stat	T4	2024	Adoptarea planului strategic pentru dezvoltarea digitală, transformarea digitală și digitalizarea Serviciului Fiscal de Stat al Ucrainei, în conformitate cu recomandările Strategiei naționale privind veniturile pentru perioada 2024-2030.
2.2	Reforma 1. Îmbunătățirea gestionării veniturilor	Adoptarea planului de digitalizare a Administrației Vamale de Stat	T2	2024	Adoptarea planului strategic național pe termen lung pentru dezvoltarea digitală, transformarea digitală și digitalizarea Administrației Vamale de Stat.
2.3	Reforma 2. Îmbunătățirea gestionării finanțelor publice	Aprobarea declarației bugetare pentru perioada 2025-2027	T2	2024	Declarația bugetară pentru perioada 2025-2027 este aprobată și prezentată Parlamentului. Declarația se axează pe următoarele domenii principale: — principalele previziuni macroeconomice privind dezvoltarea economică și socială a țării; — principalii indicatori bugetari (venituri, cheltuieli, deficit bugetar, datorie publică); — prioritățile de politică publică pe domenii și plafoanele de cheltuieli pentru fiecare dintre principalele unități de cheltuieli; — legăturile dintre bugetul de stat și bugetele locale, inclusiv orientările necesare pentru pregătirea previziunilor pe termen mediu ale bugetelor locale; — evaluarea riscurilor fiscale.
2.4	Reforma 2. Îmbunătățirea gestionării finanțelor publice	Efectuarea unei analize a cheltuielilor de la bugetul de stat	T4	2026	Se efectuează analize anuale ale cheltuielilor de la bugetul de stat, pe baza hotărârii Guvernului și a metodologiei care ține seama de cele mai bune practici ale OCDE, în special în domeniile prioritare, cum ar fi protecția socială, educația, asistența medicală, energia și sprijinul pentru întreprinderi.

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
2.5	Reforma 2. Îmbunătățirea gestionării finanțelor publice	Intrarea în vigoare a Legii privind modificarea Codului bugetar al Ucrainei pentru a defini procedura de gestionare a riscurilor fiscale ale bugetelor locale	T4	2026	Intrarea în vigoare a Legii privind modificarea Codului bugetar al Ucrainei pentru a defini procedura de gestionare a riscurilor fiscale ale bugetelor locale. Legea se axează pe următoarele domenii principale: — stabilirea entităților responsabile cu gestionarea riscurilor fiscale ale bugetelor locale; — stabilirea procedurilor de cooperare între diferitele entități responsabile cu gestionarea riscurilor fiscale ale bugetelor locale; — definirea cadrelor metodologice pentru gestionarea riscurilor fiscale ale bugetelor locale.
2.6	Reforma 3. Îmbunătățirea gestionării datoriei publice	Adoptarea strategiei de administrare a datoriei publice pe termen mediu	T4	2025	Adoptarea strategiei de administrare a datoriei publice pe termen mediu (SADTM) pentru perioada 2026-2028. SADTM se axează pe următoarele domenii principale: — analiza structurii și tendințelor actuale ale datoriei publice; — țintele de atins pentru asigurarea sustenabilității datoriei; — măsurile pentru dezvoltarea pieței naționale a datoriilor suverane.
2.7	Reforma 4. Îmbunătățirea gestionării investițiilor publice	Adoptarea planului de acțiune pentru punerea în aplicare a foii de parcurs pentru reformarea gestionării investițiilor publice	T2	2024	Adoptarea planului de acțiune privind punerea în aplicare a foii de parcurs pentru reformarea gestionării investițiilor publice. Planul de acțiune se axează pe următoarele domenii principale și include secvențierea și calendarul: — introducerea unei planificări strategice pentru investițiile publice, în strânsă legătură cu planificarea bugetară; — definirea rolurilor tuturor participanților la toate etapele ciclului de proiecte de investiții; — stabilirea unor abordări unificate în ceea ce privește selectarea, evaluarea și monitorizarea proiectelor de investiții, indiferent de sursele de finanțare [venituri bugetare, donatori internaționali, garanții de stat (locale), concesiuni, parteneriate public-privat], pentru a facilita pregătirea unei rezerve unice de proiecte; — definirea unor criterii de stabilire a priorităților care să reflecte nevoile definite, maturitatea proiectelor și alinierea la strategiile sectoriale și/sau regionale în contextul gestionării investițiilor publice; — introducerea unei evaluări independente a proiectelor mari de investiții publice.

ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/2157/oj

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
2.8	Reforma 4. Îmbunătățirea gestionării investițiilor publice	Dezvoltarea și punerea în aplicare a instrumentului de gestionare digitală pentru reconstrucția Ucrainei	T3	2025	Dezvoltarea și punerea în aplicare a instrumentului de gestionare digitală pentru reconstrucția Ucrainei, care oferă acces public la date privind proiectele de reconstrucție în toate etapele, inclusiv la planificare, finanțare, achiziții publice, construcții și dare în exploatare, pentru a facilita o monitorizare publică și transparentă a punerii în aplicare a proiectelor și o mai bună coordonare între sectoare a eforturilor de reconstrucție.
2.9	Reforma 5. Îmbunătățirea sistemelor de audit și de control financiar	Adoptarea de amendamente la actele legislative relevante privind controlul financiar de stat	T4	2025	Adoptarea de amendamente la rezoluțiile Cabinetului de Miniștri și, dacă este necesar, intrarea în vigoare a altor acte legislative relevante privind controlul financiar de stat. Aceste modificări se axează pe următoarele domenii principale: — furnizarea de sprijin serviciilor naționale de audit pentru a se asigura că instituția dispune de instrumentele necesare pentru a proteja interesele financiare ale Uniunii, în special cu privire la fondurile utilizate în cadrul pilonului I al Mecanismului pentru Ucraina, în conformitate cu principiile standardelor internaționale de audit; — consolidarea măsurilor de monitorizare a procedurilor de achiziții publice.

C.3. **SISTEMUL JUDICIAR**

1. **Descrierea reformelor și a investițiilor**

Obiectivul acestui capitol este de a spori capacitatea, răspunderea publică, integritatea, eficiența și transparența sistemului judiciar, care sunt esențiale pentru asigurarea statului de drept și a protecției drepturilor omului în Ucraina, precum și pentru redresarea rapidă, creșterea economică și atragerea de investiții.

Reforma 1. Consolidarea responsabilității, a integrității și a profesionalismului sistemului judiciar

Obiectivul acestei reforme este de a consolida rezultatele reformei sistemului judiciar și de a spori încrederea publicului în sistemul judiciar prin reluarea selecției transparente și meritocratice a judecătorilor, stimularea evaluării calificărilor judecătorilor aflați în funcție, consolidarea sistemului de răspundere disciplinară, consolidarea instrumentelor existente de integritate judiciară și instituirea unei noi instanțe pentru soluționarea cauzelor de contencios administrativ în care sunt implicate agenții ale statului.

Reforma cuprinde șase etape. În primul rând, se ocupă 20 % din posturile vacante din sistemul judiciar pe baza legislației modificate, care presupune etape de selecție simplificate și perioade mai scurte pentru formarea judiciară obligatorie, aplicarea consecventă a unor criterii clare de evaluare și a unei metodologii clare de punctare, precum și implicarea Consiliului de Integritate Publică în evaluarea integrității candidaților la funcții juridice. În al doilea rând, se instituie în mod legal o nouă Instanță administrativă districtuală specializată și o nouă Curte administrativă de apel specializată și se lansează o selecție transparentă a judecătorilor în conformitate cu legislația adoptată. În al treilea rând, 20 % din cazurile disciplinare pendinte se soluționează cu implicarea Serviciului de inspectori disciplinari, pe baza metodologiei de stabilire a priorităților aplicată de Înaltul Consiliu de Justiție. În al patrulea rând, se finalizează evaluarea calificărilor (verificarea) pentru 50 % din cazurile nesoluționate. În al cincilea rând, intră în vigoare legile și normele de aplicare privind revizuirea și verificarea declarațiilor de integritate. În al șaselea rând, sunt operaționale o nouă Instanță administrativă districtuală specializată și o nouă Curte administrativă de apel specializată.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T4 2026.

Reforma 2. Reforme privind insolvența și executarea hotărârilor judecătorești

Obiectivul acestei reforme este îmbunătățirea procedurilor de insolvență și de executare prin alinierea legislației relevante la acquis-ul UE și prin consolidarea capacităților instituționale și de altă natură de a o aplica în mod corespunzător.

Reforma cuprinde cinci etape. În primul rând, intră în vigoare legislația privind îmbunătățirea regimului de insolvență, care introduce un sistem de prevenire a insolvenței și un instrument de alertă timpurie pentru entitățile juridice și antreprenori în conformitate cu acquis-ul UE. În al doilea rând, intră în vigoare legislația privind introducerea unor proceduri de insolvență simplificate pentru microîntreprinderi și întreprinderile mici și mijlocii (MIMM-uri), în conformitate cu acquis-ul UE. În al treilea rând, intră în vigoare legea privind executarea hotărârilor judecătorești referitoare la obligațiile pecuniare și nepecuniare și digitalizarea suplimentară a procedurilor de executare. În al patrulea rând, devine operațional un sistem informatic actualizat pentru facilitarea procesului de executare, urmărire a activelor debitorilor, înghețare a conturilor bancare și recuperare a datoriilor. În al cincilea rând, devine operațional un sistem de colectare a datelor privind executarea hotărârilor judecătorești.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T2 2026.

Reforma 3. Digitalizarea sistemului judiciar

Obiectivul acestei reforme este de a îmbunătăți accesul la justiție, de a spori transparența, eficiența și eficacitatea funcționării instanțelor, de a reduce costurile operaționale și de a facilita elaborarea de politici bazate pe date concrete în sistemul judiciar.

Reforma cuprinde o singură etapă. Aceasta implică introducerea subsistemului de gestionare electronică a documentelor din cadrul sistemului unificat de informații și telecomunicații judiciare (SUITJ) în 15 instanțe-pilot cu competență generală, comercială și administrativă la nivelul instanțelor de prim grad de jurisdicție și de apel.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T4 2027.

Reforma 4. Reforma Ministerului Public

Obiectivul acestei reforme este de a consolida integritatea, meritocrația și profesionalismul în cadrul parchetelor și de a preveni corupția în lanțul justiției penale.

Reforma cuprinde trei etape. În primul rând, intră în vigoare legislația care instituie un proces de selecție transparentă și bazată pe merit a procurorilor la nivel de conducere. În al doilea rând, intră în vigoare legislația de îmbunătățire a sistemului disciplinar pentru procurori și de sporire a capacității Comisiei disciplinare și de calificare a procurorilor. În al treilea rând, se instituie trei module ale unui sistem electronic de gestionare a cauzelor în lanțul de justiție penală, pentru a facilita prelucrarea digitală a cauzelor penale.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T4 2026.

2. **Lista etapelor și calendarul punerii în aplicare**

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
3.1	Reforma 1. Consolidarea responsabilității, a integrității și a profesionalismului sistemului judiciar	Se ocupă cel puțin 20 % din posturile vacante din sistemul judiciar.	T3	2025	Cel puțin 20 % din posturile vacante din sistemul judiciar disponibile la 16 octombrie 2023 (în total 2 205 posturi) se ocupă pe baza legislației modificate, care cuprinde următoarele elemente: — etape de selecție simplificate și perioade mai scurte de formare judiciară obligatorie; — aplicarea consecventă a unor criterii de evaluare clare și publicate în mod corespunzător și a unei metodologii de notare pentru evaluarea competenței profesionale și a integrității candidaților la funcții juridice; — implicarea Consiliului de Integritate Publică în evaluarea integrității candidaților la funcții juridice ori de câte ori legea o impune.
3.2	Reforma 1. Consolidarea responsabilității, a integrității și a profesionalismului sistemului judiciar	Intrarea în vigoare a legii de instituire a unei noi instanțe pentru soluționarea cauzelor de contencios administrativ	T3	2025	A intrat în vigoare Legea privind înființarea Instanței administrative districtuale specializate și a Curții administrative de apel specializate și se lansează o selecție transparentă a judecătorilor în conformitate cu legislația adoptată.
3.15	Reforma 1. Consolidarea responsabilității, a integrității și a profesionalismului sistemului judiciar	O nouă instanță care să soluționeze cauzele de contencios administrativ este operațională	T4	2026	Instanța administrativă districtuală specializată și Curtea administrativă de apel specializată devin operaționale.
3.3	Reforma 1. Consolidarea responsabilității, a integrității și a profesionalismului sistemului judiciar	Soluționarea/judecarea a 20 % din cauzele disciplinare vechi care nu au fost analizate până la sfârșitul anului 2023	T4	2025	Se soluționează/judecă 20 % din vechile proceduri disciplinare (plângeri) care nu au fost analizate până la 31 decembrie 2023, cu implicarea Serviciului de inspectori disciplinari și pe baza criteriilor de stabilire a priorității de examinare a plângerilor disciplinare prevăzute la clauza 13.7 din Regulamentul de procedură al Înaltului Consiliu de Justiție (astfel cum a fost modificat la 21 noiembrie 2023, nr. 1068/0/15-23), criteriile fiind publicate pe site-ul oficial al Înaltului Consiliu de Justiție.
3.4	Reforma 1. Consolidarea responsabilității, a integrității și a profesionalismului sistemului judiciar	Finalizarea evaluării calificărilor (verificarea) a 50 % dintre judecătorii care încă nu trecuseră prin acest proces la 30 septembrie 2016	T4	2025	Se finalizează evaluarea calificărilor (verificarea) a 50 % dintre judecătorii care încă nu trecuseră prin acest proces la 30 septembrie 2016, în conformitate cu procedurile stabilite și cu implicarea Consiliului de Integritate Publică.

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
3.5	Reforma 1. Consolidarea responsabilității, a integrității și a profesionalismului sistemului judiciar	Intrarea în vigoare a legislației privind revizuirea declarațiilor de integritate ale judecătorilor și a procesului de verificare a acestora	T2	2025	Intrarea în vigoare a legilor și a normelor de aplicare ale Înaltei Comisii pentru Calificarea Judecătorilor din Ucraina privind revizuirea declarațiilor de integritate a judecătorilor și a procesului de verificare a acestora. Actele legislative se axează pe următoarele domenii principale: — clarificarea conținutului declarațiilor de integritate și a motivelor de inițiere a verificării; — extinderea perioadei de timp vizate de verificare; — îmbunătățirea procedurii de verificare prin specificarea mecanismelor și a termenelor de verificare, definirea drepturilor și obligațiilor persoanelor și entităților implicate în procesul de verificare și clarificarea consecințelor juridice ale verificării.
3.6	Reforma 2. Reforme privind insolvența și executarea hotărârilor judecătorești	Intrarea în vigoare a legislației privind îmbunătățirea regimului de insolvență	T4	2024	Intrarea în vigoare a legii privind îmbunătățirea regimului de insolvență și a legislației secundare relevante, introducerea unui sistem de prevenire a insolvenței și a instrumentului de alertă timpurie pentru entitățile juridice și antreprenori, în conformitate cu principiile prevăzute în Directiva (UE) 2019/1023 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 privind cadrele de restructurare preventivă, remiterea de datorie și decăderile, precum și măsurile de sporire a eficienței procedurilor de restructurare, de insolvență și de remitere de datorie și de modificare a Directivei (UE) 2017/1132. Noua legislație se axează pe următoarele domenii principale: — prevenirea falimentului și restabilirea solvabilității debitorilor — detectarea timpurie a semnelor de criză în cadrul întreprinderii — identificarea unor oportunități suplimentare de restabilire a solvabilității întreprinderilor — disponibilitatea pentru întreprinderi a informațiilor cu privire la mecanismele de prevenire a insolvenței și de alertă timpurie.

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
3.7	Reforma 2. Reforme privind insolvența și executarea hotărârilor judecătorești	Intrarea în vigoare a legislației privind procedurile simplificate de insolvență pentru microîntreprinderi și întreprinderile mici și mijlocii (MIMM-uri)	T1	2026	Intrarea în vigoare a legislației privind procedurile de insolvență simplificate pentru microîntreprinderi și întreprinderile mici și mijlocii (MIMM-uri), în conformitate cu principiile prevăzute în Directiva (UE) 2019/1023 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 privind cadrele de restructurare preventivă, remiterea de datorie și decăderile, precum și măsurile de sporire a eficienței procedurilor de restructurare, de insolvență și de remitere de datorie și de modificare a Directivei (UE) 2017/1132. Legislația se elaborează pe baza unei evaluări a impactului în materie de reglementare, cu implicarea experților UE. Legislația se axează pe următoarele domenii principale: — proceduri extrajudiciare și proceduri de faliment simplificate pentru MIMM-uri (inclusiv pentru antreprenorii individuali); — disponibilitatea pentru MIMM-uri a unor instrumente și servicii de insolvență oferite de practicieni în insolvență; — prevenirea utilizării abuzive a procedurilor de insolvență de către MIMM-uri.
3.8	Reforma 2. Reforme privind insolvența și executarea hotărârilor judecătorești	Intrarea în vigoare a legislației privind îmbunătățirea executării hotărârilor judecătorești referitoare la obligațiile pecuniare și nepecuniare și digitalizarea	T2	2025	Intrarea în vigoare a legii privind executarea hotărârilor judecătorești referitoare la obligațiile pecuniare și nepecuniare și digitalizarea suplimentară a procedurilor de executare.
3.9	Reforma 2. Reforme privind insolvența și executarea hotărârilor judecătorești	Este operațional un sistem de colectare a datelor privind executarea hotărârilor judecătorești.	T4	2025	Este operațional un sistem de colectare a datelor privind executarea hotărârilor judecătorești.
3.10	Reforma 2. Reforme privind insolvența și executarea hotărârilor judecătorești	Este operațional un sistem informatic actualizat privind executarea hotărârilor judecătorești.	T2	2026	Sistemul informatic actualizat de punere în executare, care facilitează procesul de executare, urmărire a activelor debitorilor, înghețare a conturilor bancare și recuperare a datoriilor este operațional.

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
3.11	Reforma 3. Digitalizarea sistemului judiciar	Crearea de soluții informatice în sistemul judiciar	T4	2027	Introducerea subsistemului de gestionare electronică a documentelor din cadrul sistemului unificat de informații și telecomunicații judiciare (SUITJ) în 15 instanțe-pilot cu competență generală, comercială și administrativă la nivelul instanțelor de prim grad de jurisdicție și de apel.
3.12	Reforma 4. Reforma Ministerului Public	Intrarea în vigoare a legislației care facilitează selectarea transparentă și bazată pe merit a procurorilor la nivel de conducere	T1	2026	Intrarea în vigoare a legislației care facilitează selectarea transparentă și bazată pe merit a procurorilor la nivel de conducere. Această legislație se axează pe următoarele domenii principale: — criterii clare de evaluare, inclusiv privind competența profesională și integritatea/etica; — o procedură de selecție transparentă, competitivă și meritocratică, care include o verificare credibilă a profesionalismului și a integrității; — consolidarea capacității instituționale și a competențelor Parchetului și ale organismelor autonome, în special ale Consiliului procurorilor, în ceea ce privește selectarea procurorilor pentru funcții de conducere.
3.13	Reforma 4. Reforma Ministerului Public	Intrarea în vigoare a legislației de îmbunătățire a sistemului disciplinar pentru procurori și de sporire a capacității Comisiei disciplinare și de calificare a procurorilor	T3	2026	Intrarea în vigoare a legislației de îmbunătățire a sistemului disciplinar pentru procurori și de consolidare a capacității instituționale a Comisiei disciplinare și de calificare a procurorilor (CDCP). Cadrul juridic și instituțional îmbunătățit care vizează punerea în aplicare a recomandărilor GRECO se axează pe următoarele domenii principale: — specificarea abaterilor disciplinare legate de conduita procurorilor și de respectarea de către aceștia a standardelor etice, precum și extinderea listei de sancțiuni disciplinare disponibile, pentru a le spori proporționalitatea și eficacitatea; — modificarea dispozițiilor privind componența CDCP pentru a se asigura că majoritatea posturilor sunt ocupate de procurori aleși de colegii lor și desfășurarea unei proceduri independente și obiective de preselecție a tuturor candidaților care doresc să fie membri ai CDCP, care să prevadă inclusiv verificarea integrității acestora; — creșterea eficienței procedurilor disciplinare prin prelungirea termenului de prescripție.
3.14	Reforma 4. Reforma Ministerului Public	Este operațional un sistem electronic de gestionare a cauzelor în justiția penală	T4	2026	Modulul de formare privind sistemul electronic de gestionare a cauzelor din domeniul justiției penale, modulul privind procedurile penale electronice și modulul privind analiza cauzelor sunt operaționale, permițând prelucrarea digitală a cauzelor penale și înlocuirea treptată/modernizarea semnificativă a vechiului Registru unificat al anchetelor preliminare.

C.4. **COMBATEREA CORUPȚIEI ȘI A SPĂLĂRII BANILOR**

1. **Descrierea reformelor și a investițiilor**

Obiectivul acestui capitol este de a consolida principalele agenții anticorupție și de a actualiza cadrul juridic cu scopul de a spori eficacitatea generală a cadrului anticorupție și punerea în aplicare a politicii anticorupție a statului, care este esențială pentru un climat de afaceri și investiții favorabil, precum și pentru o redresare și o creștere economică durabile. Capitolul abordează, de asemenea, deficiențele legate de recuperarea și gestionarea activelor la nivel instituțional și procedural și de alinierea legislației ucrainene la acquis-ul UE și la standardele GAFI în domeniul combaterii spălării banilor, facilitând o mai bună combatere a criminalității economice și îmbunătățirea climatului general de afaceri din Ucraina.

Reforma 1. Dezvoltarea capacității instituționale a cadrului anticorupție.

Obiectivul acestei reforme este de a spori capacitatea generală a infrastructurii anticorupție de a combate corupția, inclusiv la nivel înalt, prin investigații active și eficiente.

Reforma cuprinde trei etape. În primul rând, Parchetul Specializat Anticorupție (PSA) are ocazia de a-și crește efectivul de personal de la 10 % la 15 %. În al doilea rând, este numit un nou șef al Agenției Naționale pentru Prevenirea Corupției (ANPC). În al treilea rând, numărul judecătorilor și al aparatului din cadrul Înaltei Curți Anticorupție (ICA) crește cu 60 % și, respectiv, 40 %.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T1 2025.

Reforma 2. Îmbunătățirea cadrului juridic pentru o combatere mai eficace a corupției

Obiectivul general al reformei este de a consolida principalele instituții anticorupție și de a raționaliza procedura penală pentru a spori eficiența acestora, inclusiv în cazurile de corupție la nivel înalt, prevenind în același timp cazurile de abuz de procedură și ingerințele nejustificate. Reforma abordează, de asemenea, deficiențele legate de recuperarea și gestionarea activelor la nivel instituțional și procedural.

Reforma cuprinde patru etape. În primul rând, intră în vigoare versiunile modificate ale Codului Penal și Codului de Procedură Penală. Legislația modificată îmbunătățește dispozițiile care reglementează acordul de recunoaștere a vinovăției, anulează perioada anchetei preliminare – din momentul înregistrării procesului penal până la notificarea suspiciunii – și permite judecarea anumitor cauze de către un singur judecător al Înaltei Curți Anticorupție. În al doilea rând, se adoptă o nouă strategie anticorupție și un program de stat anticorupție pentru perioada de după 2025. În al treilea rând, se adoptă un plan de acțiune pentru punerea în aplicare a Strategiei de recuperare a activelor pentru perioada 2023-2025. În al patrulea rând, intră în vigoare legea de reformare a Agenției de recuperare și gestionare a activelor (ARGA).

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T2 2026.

Reforma 3. Măsuri de combatere a spălării banilor

Obiectivul acestei reforme este de a alinia în continuare cadrul juridic al Ucrainei la acquis-ul UE și la standardele GAFI și de a crea un sistem eficace de combatere a spălării banilor în Ucraina pentru a combate mai bine criminalitatea economică și a îmbunătăți climatul general de afaceri din Ucraina.

Reforma cuprinde trei etape. În primul rând, se efectuează următoarea evaluare națională a riscurilor. În al doilea rând, intră în vigoare legislația privind registrul conturilor bancare ale persoanelor fizice și al casetelor de valori bancare personale și registrul conturilor bancare ale entităților juridice în conformitate cu principiile prevăzute în acquis-ul UE. În al treilea rând, sunt instituite software-ul și hardware-ul necesare pentru registrul conturilor bancare ale persoanelor fizice și al casetelor de valori bancare personale și registrul conturilor bancare ale entităților juridice

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T2 2027.

2. **Lista etapelor și calendarul punerii în aplicare**

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
4.1	Reforma 1. Dezvoltarea capacității instituționale a cadrului anticorupție	Creșterea efectivului de personal al Parchetului Specializat Anticorupție	T3	2024	Parchetul Specializat Anticorupție are ocazia de a-și crește efectivul de personal de la 10 % la 15 % din forța de muncă a Biroului Național Anticorupție.
4.2	Reforma 1. Dezvoltarea capacității instituționale a cadrului anticorupție	Numirea unui nou șef al Agenției Naționale pentru Prevenirea Corupției	T2	2024	Este numit un nou șef al Agenției Naționale pentru Prevenirea Corupției, în urma unei proceduri de selecție în conformitate cu Legea privind prevenirea corupției
4.3	Reforma 1. Dezvoltarea capacității instituționale a cadrului anticorupție	Creșterea efectivului de personal al Înaltei Curți Anticorupție	T1	2025	Numărul judecătorilor care fac parte din personalul Înaltei Curți Anticorupție (ICA) crește cu 60 %, iar numărul angajaților din aparatul ICA crește cu 40 %.
4.4	Reforma 2. Îmbunătățirea cadrului juridic pentru o combatere mai eficace a corupției	Intrarea în vigoare a versiunilor modificate ale Codului Penal și Codului de Procedură Penală	T3	2024	Intrarea în vigoare a legilor ucrainene de modificare a Codului Penal al Ucrainei și a Codului de Procedură Penală al Ucrainei. Legea se axează pe următoarele domenii principale: — îmbunătățirea dispozițiilor care reglementează acordul de recunoaștere a vinovăției; — anularea perioadei anchetei preliminare, din momentul înregistrării procesului penal până la notificarea suspiciunii; — permiterea judecării anumitor cauze de către un judecător unic al Înaltei Curți Anticorupție.

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
4.5	Reforma 2. Îmbunătățirea cadrului juridic pentru o combatere mai eficace a corupției	Adoptarea unei noi strategii anticorupție și a unui program de stat anticorupție pentru perioada de după 2025	T2	2026	Adoptarea și publicarea de către parlament și, respectiv, de către guvern a unei strategii anticorupție și a unui program de stat anticorupție pentru punerea sa în aplicare, care acoperă perioada de după 2025.
4.6	Reforma 2. Îmbunătățirea cadrului juridic pentru o combatere mai eficace a corupției	Adoptarea unui plan de acțiune pentru punerea în aplicare a Strategiei de recuperare a activelor pentru perioada 2023-2025	T3	2024	Adoptarea și publicarea pe site-ul Cabinetului de Miniștri a unui plan de acțiune pentru punerea în aplicare a Strategiei de recuperare a activelor pentru perioada 2023-2025.
4.7	Reforma 2. Îmbunătățirea cadrului juridic pentru o combatere mai eficace a corupției	Intrarea în vigoare a legii de reformare a Agenției de recuperare și gestionare a activelor	T1	2025	Intrarea în vigoare a legii de reformare a Agenției de recuperare și gestionare a activelor. Legea se axează pe următoarele domenii principale: — o procedură de selecție transparentă și bazată pe merit a șefului agenției, inclusiv o verificare credibilă a integrității și a profesionalismului; — un sistem extern independent de evaluare a performanței; — o procedură transparentă de gestionare și vânzare a activelor confiscate aflate sub controlul agenției.
4.8	Reforma 3. Măsuri de combatere a spălării banilor	Desfășurarea următoarei evaluări naționale a riscurilor	T4	2025	Pregătirea și punerea în aplicare a următoarei evaluări naționale a riscurilor în conformitate cu metodologia actualizată de evaluare națională a riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului în Ucraina

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
4.9	Reforma 3. Măsuri de combatere a spălării banilor	Intrarea în vigoare a legislației privind registrul conturilor bancare ale persoanelor fizice și al casetelor de valori bancare personale și registrul conturilor bancare ale entităților juridice	T2	2027	Intrarea în vigoare a cadrului juridic necesar pentru registrul conturilor bancare ale persoanelor fizice și al casetelor de valori bancare personale și pentru registrul conturilor bancare ale entităților juridice, în conformitate cu principiile prevăzute în Directiva (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei, în Directiva (UE) 2019/1153 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 de stabilire a normelor de facilitare a utilizării informațiilor financiare și de alt tip în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmăririi penale a anumitor infracțiuni și de abrogare a Deciziei 2000/642/JAI a Consiliului și în Directiva (UE) 2024/1640 a Parlamentului European și a Consiliului din 31 mai 2024 privind mecanismele care trebuie instituite de statele membre pentru prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Directivei (UE) 2019/1937 și de modificare și abrogare a Directivei (UE) 2015/849, care modifică legislația ucraineană în domeniul fiscal, bancar, CSB, al pieței de capital și al serviciilor de plată.
4.10	Reforma 3. Măsuri de combatere a spălării banilor.	Software-ul și hardware-ul necesare pentru registrul conturilor bancare ale persoanelor fizice și al casetelor de valori bancare personale și registrul conturilor bancare ale entităților juridice sunt operaționale	T2	2027	Software-ul și hardware-ul necesare pentru registrul conturilor bancare ale persoanelor fizice și al casetelor de valori bancare personale și registrul conturilor bancare ale entităților juridice sunt operaționale.

C.5. **PIEȚELE FINANCIARE**

1. **Descrierea reformelor și a investițiilor**

Obiectivul acestui capitol este de a valorifica potențialul sectorului financiar al Ucrainei de a stimula creșterea economică și de a sprijini redresarea, prin monitorizarea sănătății sectorului bancar în vederea menținerii stabilității financiare, prin consolidarea cadrului de reglementare în procesul de aliniere la standardele UE, prin eliminarea creditelor neperformante și prin îmbunătățirea reglementării piețelor de capital.

Reforma 1. Evaluarea sectorului bancar

Obiectivul acestei reforme este de a reveni la procesul de evaluare periodică, de a identifica potențialele vulnerabilități din cadrul băncilor majore și de a asigura reziliența sistemului bancar din Ucraina.

Reforma cuprinde o singură etapă. Banca Națională a Ucrainei efectuează o evaluare a rezilienței celor mai mari bănci, ceea ce presupune printre altele simulări de criză în cadrul scenariului nefavorabil, precum și o evaluare independentă a calității activelor.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T1 2026.

Reforma 2. Reducerea participării statului în sectorul bancar

Obiectivul acestei reforme este de a stabili principiile pentru vânzarea băncilor deținute de stat și strategia de reducere treptată a participării statului în sectorul bancar.

Reforma cuprinde două etape. În primul rând, o legislație actualizată stabilește principii directoare pentru vânzarea diferitelor participații în cadrul băncilor deținute de stat, oferind în același timp flexibilitate pentru achiziționarea integrală. În al doilea rând, se adoptă o strategie care pregătește scăderea treptată a participării statului în cadrul acestor bănci.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T2 2026.

Reforma 3. Eliminarea mai bună a creditelor neperformante

Obiectivul acestei reforme este de a îmbunătăți eliminarea creditelor neperformante (CN).

Reforma cuprinde două etape. În primul rând, Ucraina adoptă o strategie de eliminare a creditelor neperformante, punând accentul pe cerințele prudențiale și pe îmbunătățirea cadrului de restructurare și eliminare a creditelor neperformante. În al doilea rând, se adoptă modificările legislative ulterioare ale legilor relevante, pentru a aborda recomandările strategiei.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T2 2026.

Reforma 4. Îmbunătățirea capacității autorității de supraveghere financiară

Obiectivul acestei reforme este de a îmbunătăți reglementarea de către stat a piețelor de capital și a piețelor organizate de mărfuri.

Reforma cuprinde o singură etapă. Aceasta implică intrarea în vigoare a legii privind îmbunătățirea reglementării de către stat a piețelor de capital și a piețelor organizate de mărfuri, aliniată la standardele Organizației Internaționale a Comisiilor de Valori Mobiliare (IOSCO).

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T4 2025.

2. **Lista etapelor și calendarul punerii în aplicare**

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
5.1	Reforma 1. Evaluarea sectorului bancar	Publicarea evaluării rezilienței din sistemul bancar	T1	2026	Banca Națională a Ucrainei (BNU) publică evaluarea rezilienței celor mai mari bănci (ca număr de active) din sistemul bancar, ceea ce presupune printre altele simulări de criză în cadrul scenariului nefavorabil, precum și rezultatele unei evaluări independente a calității activelor în cazul în care condițiile permit efectuarea acesteia.
5.2	Reforma 2. Reducerea participării statului în sectorul bancar	Intrarea în vigoare a legislației privind principiile vânzării băncilor deținute de stat	T3	2025	Intrarea în vigoare a legislației actualizate privind vânzarea băncilor deținute de stat, și anume Legea nr. 4524-VI din 2012 a Ucrainei „privind cesionarea participațiilor deținute de stat în capitalul social al băncilor care au făcut obiectul recapitalizării de către stat”. Legislația revizuită ar trebui să faciliteze vânzarea diferitelor participații în băncile deținute de stat, oferind în același timp flexibilitate pentru achiziționarea integrală. Principiile fundamentale care stau la baza vânzării băncilor deținute de stat vor fi dezvoltate prin discuții în colaborare și în consens cu donatorii internaționali.
5.3	Reforma 2. Reducerea participării statului în sectorul bancar	Adoptarea strategiei de reducere treptată a participării statului în sectorul bancar	T2	2026	Adoptarea unei hotărâri de guvern sau a altui act juridic al guvernului privind adoptarea strategiei de reformă pentru băncile deținute de stat, care prevede o reducere treptată a participării statului în sectorul bancar. Strategia se axează pe următoarele domenii principale: — sănătatea și stabilitatea financiară; — gestionarea creditelor neperformante; — atenuarea riscurilor fiscale; — consolidarea guvernanței bancare și a eficienței operaționale; — creșterea valorii băncilor, viabilitatea pe termen lung și măsuri de privatizare (dacă este cazul).

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
5.4	Reforma 3. Eliminarea mai bună a creditelor neperformante	Adoptarea strategiei de eliminare a creditelor neperformante	T2	2025	Adoptarea strategiei de eliminare a creditelor neperformante în conformitate cu practicile relevante ale UE. Strategia se axează pe următoarele domenii principale: — consolidarea cerințelor prudențiale pentru recunoașterea și eliminarea creditelor neperformante; — schimbul de date privind creditele neperformante și alte date de piață relevante între instituțiile financiare și agențiile de stat, pentru o mai bună eliminare a creditelor neperformante; — examinarea obstacolelor potențiale și elaborarea de măsuri de îmbunătățire a cadrului de restructurare și eliminare a creditelor neperformante.
5.5	Reforma 3. Eliminarea mai bună a creditelor neperformante	Intrarea în vigoare a actelor juridice menite să îmbunătățească eliminarea creditelor neperformante	T2	2026	Intrarea în vigoare a actelor juridice de punere în aplicare a recomandărilor strategiei privind eliminarea creditelor neperformante, prin care se îmbunătățește sistemul de eliminare a creditelor neperformante.
5.6	Reforma 4. Îmbunătățirea capacității autorității de supraveghere financiară	Intrarea în vigoare a legii privind îmbunătățirea reglementării de către stat a piețelor de capital și a piețelor organizate de mărfuri	T4	2025	Intrarea în vigoare a legii privind îmbunătățirea reglementării de către stat a piețelor de capital și a piețelor organizate de mărfuri, cu alinierea acesteia la standardele IOSCO. Aceasta se referă la capacitatea Comisiei naționale pentru piața titlurilor de valoare și de capital de a acționa în mod independent de influențele externe, în special de presiunile politice sau din partea industriei, de a lua decizii pe baza legii și a interesului superior al integrității pieței și al protecției investitorilor și nu pe baza intereselor externe, de a dispune de mecanisme solide de asigurare a respectării legii și de a coopera la nivel internațional.

ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/2157/oj

C.6. **GESTIONAREA ACTIVELOR PUBLICE**

1. **Descrierea reformelor și a investițiilor**

Obiectivul acestui capitol este de a îmbunătăți politica privind proprietatea statului, guvernanța corporativă și administrarea întreprinderilor deținute de stat (IDS) din Ucraina, precum și de a armoniza cadrul privind ajutoarele de stat cu acquis-ul UE. Acest lucru contribuie la îmbunătățirea transparenței și a eficienței și ajută la consolidarea condițiilor competitive egale cu cele din sectorul privat.

Reforma 1. Adoptarea unei politici privind proprietatea statului

Obiectivul acestei reforme constă în adoptarea unei politici privind proprietatea statului care să reflecte prioritățile pe termen lung și la nivelul întregii administrații în ceea ce privește proprietatea asupra IDS-urilor. Se va efectua o nouă triere a întreprinderilor deținute de stat, în conformitate cu principiile stabilite în politica privind proprietatea statului. Trierea acestora va avea drept rezultat o listă de IDS-uri care vor rămâne în proprietatea statului ca întreprinderi strategice, o listă de IDS-uri care vor fi propuse pentru privatizare, cu indicarea într-o subsecțiune specifică a tuturor IDS-urilor a căror privatizare este temporar interzisă pe durata legii marțiale, și o listă de IDS-uri care vor fi lichidate.

Reforma cuprinde o singură etapă. Aceasta implică intrarea în vigoare a legislației care introduce politica privind proprietatea statului și publicarea trierii întreprinderilor de stat.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T4 2024.

Reforma 2. Îmbunătățirea guvernanței și a administrării întreprinderilor deținute de stat

Obiectivul acestei reforme este de a facilita tranziția de la forma juridică de întreprindere unitară de stat la forme mai comerciale, de a impulsiona un cadru de guvernanță mai eficient și mai transparent pentru întreprinderile deținute de stat (IDS) prin consolidarea standardelor de guvernanță corporativă și a aplicării acestora în cadrul principalelor IDS-uri.

Reforma cuprinde patru etape. În primul rând, intră în vigoare o nouă lege care îmbunătățește guvernanța corporativă a IDS-urilor ținând seama de orientările OCDE ([5]), inclusiv prin definirea competențelor consiliilor de supraveghere ale IDS-urilor. În al doilea rând, se desemnează consilii de supraveghere alcătuite majoritar din membri independenți în cel puțin 15 dintre principalele IDS-uri esențiale. În al treilea rând, Ucraina transformă în societăți comerciale cel puțin 15 dintre principalele IDS-uri esențiale, fie în societăți pe acțiuni, fie în societăți cu răspundere limitată. În al patrulea rând, autoritățile prezintă primul raport anual care să arată că principiile guvernanței corporative sunt respectate în mod corespunzător.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T4 2027.

Reforma 3. Separarea conturilor între obligațiile de serviciu public (OSP) și activitățile non-OSP în întreprinderile deținute de stat

Obiectivul acestei reforme este de a consolida condițiile competitive egale cu cele din sectorul privat, precum și de a spori convergența cu acquis-ul UE prin separarea conturilor între obligațiile de serviciu public (OSP) și activitățile non-OSP.

Reforma cuprinde trei etape. În primul rând, Ucraina adoptă și publică o foaie de parcurs care definește etapele necesare pentru separarea structurală obligatorie a conturilor între activitățile OSP și cele non-OSP pentru toate întreprinderile deținute de stat implicate în activități OSP. În al doilea rând, intrarea în vigoare a legislației de aliniere la Directiva 2006/111 a Comisiei Europene, care va asigura definirea și punerea în aplicare a separării structurale obligatorii a conturilor între activitățile OSP și cele non-OSP. În al treilea rând, Ucraina publică un raport de audit independent privind principalele IDS-uri care sunt implicate în activități OSP, inclusiv realizarea separării conturilor și conformitatea de piață a subvențiilor încrucișate.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T3 2027.

([5]) OCDE (2015), *OECD Guidelines on Corporate Governance of State-Owned Enterprises* (Orientările OCDE privind guvernanța corporativă a întreprinderilor deținute de stat), OCDE, Paris, https://www.oecd.org/daf/ca/guidelines-corporate-governance-soes.htm.

Reforma 4. Îmbunătățirea cadrului de control al ajutoarelor de stat

Obiectivul acestei reforme este de a elimina suspendarea aplicării controlului ajutoarelor de stat și de a alinia cadrul de control al ajutoarelor de stat la cel al UE, ceea ce ar duce la o mai mare transparență în ceea ce privește finanțarea de către stat a întreprinderilor deținute de stat.

Reforma cuprinde o singură etapă. Aceasta implică actualizarea legislației privind ajutoarele de stat, inclusiv dispozițiile privind serviciile de interes economic general, precum și eliminarea completă a suspendării aplicării controlului ajutoarelor de stat de către Comitetul Antimonopol al Ucrainei.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T4 2025.

2. **Lista etapelor și calendarul punerii în aplicare**

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
6.1	Reforma 1. Adoptarea unei politici privind proprietatea statului	Adoptarea politicii privind proprietatea statului și trierea întreprinderilor deținute de stat	T4	2024	Adoptarea și publicarea Rezoluției Cabinetului de Miniștri al Ucrainei privind aprobarea politicii generale privind proprietatea statului și a „trierii" întreprinderilor deținute de stat. Politica privind proprietatea statului se axează pe următoarele domenii: — enumerarea obiectivelor în materie de politici publice pe care trebuie să le îndeplinească IDS-urile; — descrierea rolului statului în guvernanța IDS-urilor; modul în care statul își va pune în aplicare politica privind proprietatea; precum și rolurile și responsabilitățile fiecărei autorități guvernamentale implicate în punerea sa în aplicare; — definirea justificărilor generale pentru menținerea IDS-urilor în proprietatea statului și revizuirea periodică a acestor justificări; — stabilirea priorităților pe termen lung și la nivelul întregii administrații în ceea ce privește proprietatea asupra IDS-urilor; — definirea politicii în materie de dividende, a politicii de remunerare a membrilor consiliilor de supraveghere și a administratorilor. Politica privind proprietatea oferă posibilitatea realizării în întreprinderile operatoare de sisteme de distribuție a reformelor în materie de guvernanță corporativă propuse de OCDE, pentru a îmbunătăți concurența pe piețele gazelor naturale. Trierea întreprinderilor de stat produce următoarele rezultate: — o listă a IDS-urilor care vor rămâne în proprietatea statului ca întreprinderi strategice; — o listă a IDS-urilor care vor fi propuse pentru privatizare, cu indicarea într-o subsecțiune specifică a tuturor IDS-urilor a căror privatizare este temporar interzisă pe durata legii marțiale; — o listă a IDS-urilor care vor fi lichidate.
6.2	Reforma 2. Îmbunătățirea guvernanței și a administrării întreprinderilor deținute de stat	Intrarea în vigoare a legislației privind guvernanța corporativă a întreprinderilor deținute de stat	T2	2024	Intrarea în vigoare a noii legi privind guvernanța corporativă a întreprinderilor deținute de stat, ținând seama de orientările OCDE privind guvernanța corporativă. Legea se axează pe următoarele domenii principale: — definirea competențelor consiliilor de supraveghere ale IDS-urilor de a numi și de a demite directorii generali; — definirea competențelor consiliilor de supraveghere ale IDS-urilor de a aproba documentele privind planurile strategice, de investiții și financiare ale IDS-urilor; — stabilirea unei proceduri anuale de evaluare pentru consiliile de supraveghere ale IDS-urilor.

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
6.3	Reforma 2. Îmbunătățirea guvernanței și a administrării întreprinderilor deținute de stat	Numirea unor consilii de supraveghere în întreprinderilor deținute de stat în care majoritatea membrilor să fie independenți	T2	2026	Se desemnează consilii de supraveghere alcătuite majoritar din membri independenți pentru cel puțin 15 IDS-uri de pe lista principalelor IDS-uri esențiale, aprobată prin decizia de protocol a Cabinetului de Miniștri. Numirea membrilor consiliilor de supraveghere se realizează prin intermediul unui proces de selecție competitiv, pe baza procedurilor convenite și în vigoare la momentul începerii selecției.
6.4	Reforma 2. Îmbunătățirea guvernanței și a administrării întreprinderilor deținute de stat	Transformarea în societăți comerciale a principalelor întreprinderi deținute de stat	T3	2026	Cel puțin 15 IDS-uri de pe lista principalelor IDS-uri esențiale, aprobată printr-o decizie de protocol a Cabinetului de Miniștri, sunt transformate în societăți comerciale, fie în societăți pe acțiuni, fie în societăți cu răspundere limitată.
6.5	Reforma 2. Îmbunătățirea guvernanței și a administrării întreprinderilor deținute de stat	Prezentarea unui raport care să arate că principiile guvernanței corporative sunt respectate în mod corespunzător	T4	2027	Comisiei Europene i se comunică primul raport anual incluzând rezultatele financiare și operaționale care demonstrează că principiile guvernanței corporative sunt respectate în mod corespunzător. Raportul evaluează, de asemenea, independența procesului decizional al consiliilor de supraveghere, în special în cazul a cel puțin 15 IDS-uri de pe lista principalelor IDS-uri esențiale, inclusiv dacă deciziile privind aspecte strategice și numirile în funcții de conducere necesită un consimțământ de facto din partea guvernului. Înaintea auditului, sunt instituite și se asigură respectarea următoarelor principii-cheie ale guvernanței corporative: — rolurile Cabinetului de Miniștri, ale Ministerului de Finanțe și ale Ministerului Economiei sunt clar definite și se asigură supravegherea din partea Parlamentului; — mandatul și sfera de competență ale entităților consolidate de conducere a IDS-urilor sunt clar definite, în deplină conformitate cu politica privind proprietatea de stat; — în carta principalelor IDS-uri (și, dacă este cazul, a entităților consolidate de conducere a IDS) sunt înscrise considerente legate de gestionarea finanțelor publice; — atunci când este necesar, cartele principalelor IDS-uri sunt modificate în conformitate cu principiile reformei guvernanței corporative, inclusiv pentru a asigura independența consiliilor de supraveghere în procesul decizional.

ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/2157/oj

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
6.6	Reforma 3. Separarea conturilor între obligațiile de serviciu public (OSP) și activitățile non-OSP în întreprinderile deținute de stat	Adoptarea foii de parcurs privind separarea între activitățile care sunt legate de obligațiile de serviciu public (OSP) și activitățile non-OSP	T1	2025	Adoptarea și publicarea foii de parcurs care definește etapele pentru separarea structurală obligatorie între activitățile OSP și cele non-OSP pentru toate IDS-urile implicate în activități OSP. Foaia de parcurs se bazează pe nivelul de adoptare a abordărilor contabile necesare identificat în prezent și prevede etape operaționale pentru separarea conturilor societăților în funcție de diferitele etape de punere în aplicare a modificărilor necesare. Foaia de parcurs descrie modul în care se va realiza separarea conturilor între activitățile OSP și cele non-OSP în toate principalele IDS-uri esențiale aprobate prin decizia de protocol a Cabinetului de Miniștri.
6.7	Reforma 3. Separarea conturilor între obligațiile de serviciu public (OSP) și activitățile non-OSP în întreprinderile deținute de stat	Intrarea în vigoare a legislației privind separarea între activitățile care sunt legate de obligațiile de serviciu public (OSP) și activitățile non-OSP	T4	2025	Intrarea în vigoare a legislației identificate în foaia de parcurs adoptată în etapa 6.6 în vederea alinierii la Directiva 2006/111 a Comisiei Europene, care va asigura că separarea structurală obligatorie a conturilor între activitățile OSP și cele non-OSP este definită și pusă în aplicare în toate principalele IDS-uri esențiale aprobate prin decizia de protocol a Cabinetului de Miniștri, care sunt implicate în activități OSP.
6.8	Reforma 3. Separarea conturilor între obligațiile de serviciu public (OSP) și activitățile non-OSP în întreprinderile deținute de stat	Prezentarea unui raport de audit care să confirme separarea între activitățile care sunt legate de obligațiile de serviciu public (OSP) și activitățile non-OSP	T3	2027	Prezentarea unui raport de audit independent realizat de o societate de audit care face parte din rețeaua internațională de audit și care, în conformitate cu legislația națională, are dreptul de a efectua un audit obligatoriu al situațiilor financiare ale întreprinderilor de interes public. Un astfel de raport conține o evaluare detaliată cu privire la următoarele domenii pentru principalele IDS-uri esențiale aprobate prin decizia de protocol a Cabinetului de Miniștri, care sunt implicate în activități OSP: — realizarea separării conturilor; — conformitatea de piață a subvențiilor încrucișate; — definirea obligațiilor de serviciu public pentru fiecare IDS; — costurile, fluxurile financiare și pasivele care decurg din obligațiile de serviciu public.

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
6.9	Reforma 4. Îmbunătățirea cadrului de control al ajutoarelor de stat	Intrarea în vigoare a legislației actualizate privind ajutoarele de stat și ridicarea totală a suspendării aplicării controlului ajutoarelor de stat	T4	2025	Intrarea în vigoare a legislației actualizate privind ajutoarele de stat, inclusiv a dispozițiilor referitoare la serviciile de interes economic general, împreună cu eliminarea completă a suspendării aplicării controlului ajutoarelor de stat de către Comitetul Antimonopol al Ucrainei, cu excepția recapitalizării de către stat a băncilor de importanță sistemică care dețin o autorizație de păstrare a secretului de stat pentru finanțarea industriei de apărare pe durata legii marțiale. Legea va permite, de asemenea, scheme de ajutor specifice adecvate pentru sprijinirea IMM-urilor în temeiul legislației marțiale.

ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/2157/oj

C.7. **CAPITALUL UMAN**

1. **Descrierea reformelor și a investițiilor**

Obiectivul acestui capitol este de a prezenta reformele considerate necesare pentru a stopa erodarea din ultimii ani a capitalului uman, punând totodată bazele unui proces durabil de redresare, reconstrucție și modernizare.

Reforma 1. Îmbunătățirea învățământului profesional

Obiectivul acestei reforme este de a asigura faptul că învățământul răspunde nevoilor de pe piața forței de muncă și nevoilor de redresare a țării prin extinderea capacității instituționale a entităților din domeniul educației de a oferi învățământ profesional formal și non-formal și prin reglementarea relațiilor dintre instituțiile de învățământ profesional și părțile interesate de la nivel național/local și internațional, în vederea dezvoltării durabile a capitalului uman în Ucraina.

Reforma cuprinde o singură etapă. Aceasta implică intrarea în vigoare a legii privind învățământul profesional.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T2 2025.

Reforma 2. Îmbunătățirea învățământului preșcolar

Obiectivul acestei reforme este de a asigura accesul la un învățământ preșcolar de calitate, cu scopul de a spori implicarea pe piața muncii a femeilor cu copii preșcolari.

Reforma cuprinde o singură etapă. Aceasta implică intrarea în vigoare a legii privind învățământul preșcolar.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T1 2025.

Reforma 3. Îmbunătățirea sistemului de reabilitare pentru persoanele cu dizabilități

Obiectivul acestei reforme este de a îmbunătăți sistemul de reabilitare și de a da posibilitatea unei evaluări mai ample a nevoilor oamenilor prin intermediul unui nou sistem electronic.

Reforma cuprinde o singură etapă. Aceasta implică intrarea în vigoare a legislației de aliniere la standardele internaționale privind măsurarea funcționării, a dizabilității și a sănătății și introducerea unui sistem electronic care să conțină informații cu privire la nevoile persoanei și care să ofere în mod automat servicii în conformitate cu nevoile identificate.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T4 2026.

Reforma 4. Tranziția de la serviciul militar la viața civilă

Obiectivul acestei reforme este de a facilita tranziția de la serviciul militar la viața civilă, inclusiv prin participarea activă la viața socială și economică.

Reforma cuprinde o singură etapă, și anume intrarea în vigoare a măsurilor legislative necesare pentru punerea în aplicare a sistemului de tranziție și a serviciilor conexe.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T3 2026.

Reforma 5. Îmbunătățirea infrastructurii sociale și dezinstituționalizarea

Obiectivul acestei reforme este de a îmbunătăți bunăstarea copiilor, a persoanelor cu dizabilități și a persoanelor vârstnice din sistemul public de îngrijire.

Reforma cuprinde o singură etapă. Aceasta implică adoptarea a două strategii de reformare a instituțiilor psihoneurologice și a altor instituții rezidențiale și dezinstituționalizarea îngrijirii copiilor, a persoanelor cu dizabilități și a persoanelor în vârstă.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T4 2024.

Reforma 6. Îmbunătățirea funcționării pieței forței de muncă

Obiectivul acestei reforme este de a contribui la îmbunătățirea funcționării pieței forței de muncă.

Reforma cuprinde două etape. În primul rând, se adoptă o strategie care vizează îmbunătățirea situației demografice a Ucrainei până în 2040, inclusiv reducerea mortalității premature și contracararea tendințelor negative în materie de migrație. În al doilea rând, se adoptă o strategie privind ocuparea forței de muncă în rândul populației, care propune măsuri de actualizare a condițiilor de pe piața forței de muncă din Ucraina, cum ar fi simplificarea accesului la piața muncii și reformarea serviciului public de ocupare a forței de muncă.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T2 2026.

Reforma 7. Asigurarea accesului la locuințe pentru persoanele aflate în dificultate

Obiectivul acestei reforme este de a dezvolta cadrul pentru un sistem de locuințe sociale.

Reforma cuprinde două etape. În primul rând, intră în vigoare o legislație care stabilește principalele priorități ale politicii Ucrainei în domeniul locuințelor, cum ar fi nevoia de transparență, accesibilitatea pentru grupurile cele mai vulnerabile sau crearea de scheme de sprijin. În al doilea rând, intră în vigoare o legislație care instituie locuințele sociale.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T4 2026.

Reforma 8. Îmbunătățirea securității sociale

Obiectivul acestei reforme este de a îmbunătăți prestarea serviciilor sociale publice prin introducerea unor mecanisme de achiziționare a anumitor servicii sociale de la prestatori înregistrați.

Reforma cuprinde o singură etapă. Aceasta implică adoptarea unei rezoluții care să reformeze sistemul de achiziții publice de servicii sociale, să transforme modelul de finanțare într-un model de achiziție de servicii sociale orientat spre rezultate și să ofere stimulente pentru prestarea acelor servicii sociale care, de obicei, nu sunt finanțate de comunitate.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T2 2025.

Reforma 9. Îmbunătățirea dezvoltării culturale

Obiectivul acestei reforme este de a promova patrimoniul cultural al Ucrainei.

Reforma cuprinde o singură etapă. Aceasta implică adoptarea unei strategii care să stabilească obiective prioritare cum ar fi îmbunătățirea calității și accesibilității ofertei culturale a Ucrainei, precum și consolidarea capacităților instituțiilor culturale din Ucraina.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T1 2025.

Investiția 1. Investiții în educație

Obiectivul acestei investiții este de a îmbunătăți accesul la un învățământ public sigur și de calitate.

Investiția cuprinde două etape. În primul rând, ea implică includerea în buget a cel puțin 300 de milioane EUR la prețurile curente (în echivalent UAH) pentru îmbunătățirea accesului la un învățământ sigur și de calitate în anii 2024 și 2025. În al doilea rând, investiția implică includerea în buget a cel puțin 650 de milioane EUR (în echivalent UAH) pentru îmbunătățirea accesului la un învățământ sigur și de calitate în anii 2024, 2025, 2026 și 2027.

Se preconizează că investiția va fi finalizată până în T4 2027.

Investiția 2. Investiții în asistența medicală

Obiectivul acestei investiții este de a îmbunătăți sistemul public de sănătate din Ucraina.

Investiția cuprinde două etape. În primul rând, ea implică includerea în buget a cel puțin 200 de milioane EUR la prețurile curente (în echivalent UAH) pentru consolidarea infrastructurii și a unităților de asistență medicală, digitalizarea serviciilor de asistență medicală și furnizarea de echipamente pentru analize medicale, chirurgie și îngrijire a pacienților în anii 2024 și 2025. În al doilea rând, ea implică includerea în buget a cel puțin 400 de milioane EUR (în echivalent UAH) pentru consolidarea infrastructurii și a unităților de asistență medicală, digitalizarea serviciilor de asistență medicală și furnizarea de echipamente pentru analize medicale, chirurgie și îngrijire a pacienților în anii 2024, 2025, 2026 și 2027.

Se preconizează că investiția va fi finalizată până în T4 2027.

Investiția 3. Investiții în infrastructura socială

Obiectivul acestei investiții este de a consolida infrastructura socială a Ucrainei.

Investiția cuprinde o singură etapă. Aceasta implică includerea în buget a cel puțin 350 de milioane EUR la prețurile curente (în echivalent UAH) pentru restaurarea sau construirea (construcție nouă, reconstrucție, reparații generală, restaurare) infrastructurii sociale deteriorate/distruse.

Se preconizează că investiția va fi finalizată până în T4 2027.

Investiția 4. Investiții în despăgubiri pentru locuințele deteriorate sau distruse

Obiectivul acestei investiții este de a îmbunătăți accesul la locuințe accesibile ca preț și de a îmbunătăți calitatea și accesibilitatea locuințelor.

Investiția cuprinde o singură etapă. Aceasta implică includerea în buget a cel puțin 600 de milioane EUR la prețurile curente (în echivalent UAH) pentru plata de despăgubiri persoanelor ale căror locuințe au fost deteriorate sau distruse ca urmare a războiului de agresiune al Rusiei.

Se preconizează că investiția va fi finalizată până în T4 2027.

Investiția 5. Investiții în asigurarea de locuințe pentru grupurile vulnerabile ale populației

Obiectivul acestei investiții este de a îmbunătăți accesul la locuințe accesibile ca preț și de a îmbunătăți calitatea și accesibilitatea locuințelor, acordându-se o atenție deosebită veteranilor cu dizabilități, membrilor familiilor acestora și persoanelor strămutate în interiorul țării (PSI).

Investiția cuprinde două etape. În primul rând, ea implică includerea în buget a cel puțin 200 de milioane EUR la prețurile curente (în echivalent UAH) pentru asigurarea de locuințe persoanelor cu invaliditate de gradul I-II în anii 2024 și 2025. În al doilea rând, ea implică includerea în buget a cel puțin 450 de milioane EUR (în echivalent UAH) pentru asigurarea de locuințe persoanelor cu invaliditate de gradul I-II în anii 2024, 2025, 2026 și 2027.

Se preconizează că investiția va fi finalizată până în T4 2027.

2. **Lista etapelor și calendarul punerii în aplicare**

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
7.1	Reforma 1. Îmbunătățirea învățământului profesional	Intrarea în vigoare a legislației privind învățământul profesional	T2	2025	Intrarea în vigoare a Legii ucrainene „privind învățământul profesional” Legea se axează pe următoarele domenii principale: — definirea de norme echitabile pentru funcționarea entităților din domeniul educației care activează pe piața serviciilor educaționale în domeniul învățământului profesional; — extinderea capacității instituționale a entităților din domeniul educației de a oferi învățământ profesional formal și non-formal; — definirea clară a relațiilor dintre instituțiile care oferă învățământ profesional, părțile interesate de la nivel național/local și cele de la nivel internațional pentru dezvoltarea durabilă a capitalului uman în Ucraina.
7.2	Reforma 2. Îmbunătățirea învățământului preșcolar	Intrarea în vigoare a legislației privind învățământul preșcolar	T1	2025	Intrarea în vigoare a Legii ucrainene „privind învățământul preșcolar” în conformitate cu Recomandarea Consiliului din 22 mai 2019 privind sisteme de înaltă calitate de educație și îngrijire timpurie a copiilor. Legea se axează pe următoarele domenii principale: — garanții privind accesul la învățământul preșcolar al copiilor de vârstă fragedă și preșcolară; — norme echitabile pentru funcționarea entităților din domeniul educației care activează pe piața serviciilor educaționale în domeniul învățământului profesional; — condiții de muncă decente pentru angajații din domeniul învățământului preșcolar; — norme privind funcționarea unei rețele flexibile și eficiente de furnizori de învățământ preșcolar.

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
7.3	Reforma 3. Îmbunătățirea sistemului de reabilitare pentru persoanele cu dizabilități	Intrarea în vigoare a legislației privind reabilitarea persoanelor cu dizabilități	T4	2026	Intrarea în vigoare a Legii ucrainene „de modificare a Legii ucrainene privind reabilitarea persoanelor cu dizabilități în Ucraina”. Legea se axează pe următoarele domenii principale: — utilizarea Clasificării internaționale a funcționării, dizabilității și sănătății; — introducerea unui sistem electronic care să conțină informații cu privire la nevoile persoanei și să ofere în mod automat servicii în conformitate cu nevoile identificate (sociale, medicale și de altă natură).
7.4	Reforma 4. Tranziția de la serviciul militar la viața civilă	Intrarea în vigoare a legislației privind punerea în aplicare a unui sistem de tranziție de la serviciul militar la viața civilă	T3	2026	Intrarea în vigoare a Legii ucrainene referitoare la politica privind veteranii de stat, inclusiv introducerea unui sistem de tranziție de la serviciul militar la viața civilă. Legea se va axa pe următoarele domenii principale: — reabilitarea și îngrijirea medicală, inclusiv asistență psihologică; — programe de formare, reconversie și dezvoltare profesională; — condițiile necesare pentru angajarea veteranilor ca o categorie separată; — măsuri de sprijinire a afacerilor veteranilor.
7.5	Reforma 5. Îmbunătățirea infrastructurii sociale și dezinstituționalizarea	Adoptarea Strategiei de reformare a instituțiilor psihoneurologice și a altor instituții rezidențiale și de dezinstituționalizare a îngrijirii persoanelor cu dizabilități și a persoanelor vârstnice, precum și a Strategiei de garantare a dreptului fiecărui copil din Ucraina de a crește într-un mediu familial pentru perioada 2024-2028	T4	2024	Adoptarea Ordinului Cabinetului de Miniștri „privind aprobarea Strategiei de reformare a instituțiilor psihoneurologice și a altor instituții rezidențiale și de dezinstituționalizare a îngrijirii persoanelor cu dizabilități și a persoanelor vârstnice” și a Ordinului Cabinetului de Miniștri „privind aprobarea Strategiei de garantare a dreptului fiecărui copil din Ucraina de a crește într-un mediu familial pentru perioada 2024-2028”. Strategiile se axează pe următoarele domenii principale: — dezvoltarea de servicii sociale care să ajute familiile cu copii, persoanele cu dizabilități și persoanele vârstnice să trăiască independent în comunitate și să prevină instituționalizarea; — dezvoltarea de servicii de trai asistat pentru persoanele cu dizabilități și persoanele vârstnice care au nevoie de sprijin suplimentar; — asigurarea unor forme de educare într-un mediu de tip familial (de exemplu, îngrijire maternală, tutelă și adopție) pentru copiii rămași fără îngrijire părintească.

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
7.6	Reforma 6. Îmbunătățirea funcționării pieței forței de muncă	Adoptarea strategiei de dezvoltare demografică pentru perioada până în 2040	T3	2024	Adoptarea Ordinului Cabinetului de Miniștri al Ucrainei „de aprobare a strategiei demografice a Ucrainei pentru perioada până în 2040”. Strategia se axează pe următoarele domenii principale: — îmbunătățirea situației în domeniul fertilității; — reducerea mortalității premature, în special în rândul bărbaților de vârstă activă; — depășirea tendințelor negative în materie de migrație prin revenirea migranților forțați, atragerea în Ucraina a reprezentanților diasporei etc.; — promovarea longevității active; — crearea de infrastructuri și condiții prealabile de securitate pentru îmbunătățirea situației demografice.
7.7	Reforma 6. Îmbunătățirea funcționării pieței forței de muncă	Adoptarea Strategiei privind ocuparea forței de muncă în rândul populației	T2	2026	Adoptarea Ordinului Cabinetului de Miniștri al Ucrainei referitor la aprobarea Strategiei privind ocuparea forței de muncă în rândul populației. Strategia se axează pe următoarele domenii principale: — crearea unor condiții favorabile pentru ocuparea forței de muncă, inclusiv prin antreprenoriat și prin punerea unui accent deosebit pe femei; — simplificarea accesului la piața forței de muncă; — recalificarea și reconversia profesională; — reformarea serviciului public de ocupare a forței de muncă; — reformarea previziunilor privind piața forței de muncă; — stimulente pentru atragerea talentelor din străinătate către pe piața forței de muncă din Ucraina (antreprenori, lucrători cu înaltă calificare și studenți).

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
7.8	Reforma 7. Asigurarea accesului la locuințe pentru persoanele aflate în dificultate	Intrarea în vigoare a legislației privind principiile de bază ale politicii în domeniul locuințelor	T4	2025	Intrarea în vigoare a Legii ucrainene „privind principiile de bază ale politicii în domeniul locuințelor”. Legea se axează pe următoarele domenii principale: — accesibilitatea locuințelor pentru categoriile cele mai vulnerabile de cetățeni, care ar trebui să devină principiul esențial aflat la baza asigurării de locuințe; — crearea unor mecanisme diverse de sprijin pentru cetățeni cu capacități financiare diferite și stabilirea criteriilor de acces la acestea; — reglementarea temeiului juridic pentru introducerea posibilității de închiriere a locuințelor comunale și de închiriere a locuințelor comunale cu drept de cumpărare; — crearea unui sistem transparent de înregistrare a nevoilor în materie de locuințe ale cetățenilor, pentru a asigura un răspuns prompt la nivel local; — crearea unui cadru transparent pentru monitorizarea de către public, societatea civilă și comunitatea internațională.
7.9	Reforma 7. Asigurarea accesului la locuințe pentru persoanele aflate în dificultate	Intrarea în vigoare a legislației privind Fondul pentru locuințe sociale	T4	2026	Intrarea în vigoare a Legii ucrainene de modificare a Legii ucrainene „privind Fondul pentru locuințe sociale” (sau a noii versiuni a acestei legi). Legea se axează pe următoarele domenii principale: — instituirea unui cadru instituțional care să asigure o ofertă suficientă de proiecte de locuințe sociale; — instituirea unui sistem transparent de monitorizare a nevoilor cetățenilor pentru a asigura un răspuns prompt la nivel local; — instituirea unui cadru transparent de monitorizare de către public, societatea civilă și comunitatea internațională; — îmbunătățirea capacității cadrului instituțional de a asigura o ofertă suficientă de proiecte de locuințe sociale; — îmbunătățirea normelor privind înființarea și funcționarea programului de locuințe sociale, inclusiv asigurarea respectării standardelor în materie de eficiență energetică, siguranță și alte aspecte.

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
7.10	Reforma 8. Îmbunătățirea securității sociale	Adoptarea rezoluției privind achiziționarea serviciilor sociale	T2	2025	Adoptarea Rezoluției Cabinetului de Miniștri al Ucrainei privind achiziționarea de servicii sociale cu fonduri de la bugetul de stat. Rezoluția este neutră din punct de vedere fiscal, nu afectează în niciun fel sustenabilitatea datoriei Ucrainei și se axează pe următoarele domenii principale: — tranziția de la instituțiile de finanțare la un model de achiziție de servicii sociale orientat spre rezultate; — introducerea unui mecanism de achiziționare a anumitor servicii sociale de la furnizori de servicii sociale publici și privați înregistrați, pe baza standardelor și a criteriilor de serviciu social stabilite pentru prestatori.
7.11	Reforma 9. Îmbunătățirea dezvoltării culturale	Adoptarea Strategiei pentru dezvoltarea culturii ucrainene	T1	2025	Adoptarea unui Ordin al Cabinetului de Miniștri privind aprobarea Strategiei pentru dezvoltarea culturii ucrainene. Strategia se axează pe următoarele domenii principale: — conservarea, protejarea și promovarea patrimoniului cultural și a bunurilor publice ale poporului ucrainean ca parte integrantă a spațiului cultural european comun, conservarea memoriei naționale; — asigurarea unor servicii culturale de înaltă calitate și accesibile și a unor oportunități de împlinire creativă pentru oameni; — consolidarea capacităților instituțiilor culturale ucrainene de a spori accesibilitatea, a face schimb de bune practici în materie de participare culturală și a consolida relațiile culturale internaționale; — sprijinirea sectorului industriilor creative ca motor al inovării sociale și al ocupării forței de muncă, consolidarea capacităților instituționale ale industriilor creative.

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
7.12	Investiția 1. Investiții în educație	Investiții de cel puțin 300 de milioane EUR în educație	T2	2026	Raport interimar al guvernului (sau raport al Trezoreriei Statului) care să demonstreze că administrația publică a inclus în bugetele de stat pentru 2024 și 2025, în special pentru nivelul regional și cel local (ca parte a etapei 9.7), cel puțin 300 de milioane EUR (în echivalent UAH) pentru îmbunătățirea accesului la o educație sigură și de calitate, inclusiv la educație preșcolară, în conformitate cu noua legislație privind învățământul preșcolar, printre altele pentru: — adăposturi și condiții de siguranță în instituțiile de învățământ; — autobuze școlare; — metode moderne de predare, inclusiv prin digitalizare; — materiale și echipamente pentru instituțiile de învățământ; — hrană de calitate; — înființarea de ateliere și laboratoare în instituțiile de învățământ; — îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor aparținând instituțiilor de învățământ.
7.13	Investiția 1. Investiții în educație	Investiții de cel puțin 650 de milioane EUR în educație	T4	2027	Raport final al guvernului (sau raport al Trezoreriei Statului) care să demonstreze că administrația publică a inclus în bugetele de stat pentru 2024, 2025, 2026 și 2027, în special pentru nivelul regional și cel local (ca parte a etapei 9.8), cel puțin 650 de milioane EUR (în echivalent UAH) pentru îmbunătățirea accesului la o educație sigură și de calitate, inclusiv la educație preșcolară, în conformitate cu noua legislație privind învățământul preșcolar, printre altele pentru: — adăposturi și condiții de siguranță în instituțiile de învățământ; — autobuze școlare; — metode moderne de predare, inclusiv prin digitalizare; — materiale și echipamente pentru instituțiile de învățământ; — hrană de calitate; — înființarea de ateliere și laboratoare în instituțiile de învățământ; — îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor aparținând instituțiilor de învățământ.

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
7.14	Investiția 2. Investiții în asistența medicală	Investiții de cel puțin 200 de milioane EUR în asistența medicală	T2	2026	Raport interimar al guvernului (sau raport al Trezoreriei) care să demonstreze că administrația publică a inclus în bugetele de stat pentru 2024 și 2025, din care o parte va fi inclusă în bugetele de la nivel regional (ca parte a etapei 9.7), cel puțin 200 de milioane EUR (în echivalent UAH) pentru consolidarea asistenței medicale, printre altele pentru: — echipamente de laborator pentru analize microbiologice, chimice și fizice; — adăposturi și măsuri de siguranță pentru unitățile medicale; — echipamente spitalicești pentru analize medicale, chirurgie și îngrijirea pacienților; — infrastructură și unități de asistență medicală; — sisteme informatice menite să îmbunătățească eficiența și eficacitatea serviciilor de asistență medicală.
7.15	Investiția 2. Investiții în asistența medicală	Investiții de cel puțin 400 de milioane EUR în asistența medicală	T4	2027	Raport final al guvernului (sau raport al Trezoreriei) care să demonstreze că administrația publică a inclus în bugetele de stat pentru 2024, 2025, 2026 și 2027, din care o parte va fi inclusă în bugetele de la nivel regional (ca parte a etapei 9.8), cel puțin 400 de milioane EUR (în echivalent UAH) pentru consolidarea asistenței medicale, printre altele pentru: — echipamente de laborator pentru analize microbiologice, chimice și fizice; — adăposturi și măsuri de siguranță pentru unitățile medicale; — echipamente spitalicești pentru analize medicale, chirurgie și îngrijirea pacienților; — infrastructură și unități de asistență medicală; — sisteme informatice menite să îmbunătățească eficiența și eficacitatea serviciilor de asistență medicală.
7.16	Investiția 3. Investiții în infrastructura socială	Investiții de cel puțin 350 de milioane EUR în infrastructura socială	T4	2027	Raport final al guvernului (sau raport al Trezoreriei Statului) care să demonstreze că administrația publică a inclus în bugetele de stat pentru 2026 și 2027 cel puțin 350 de milioane EUR (în echivalent UAH) pentru restaurarea sau construirea (construcție nouă, reconstrucție, reparații generală, restaurare) infrastructurii sociale deteriorate/distruse, din care o parte va fi inclusă în bugetele de la nivel regional (ca parte a etapei 9.8), pentru a elimina consecințele sociale, economice și de mediu cauzate de agresiunea armată a Federației Ruse împotriva Ucrainei, în special la nivel regional.

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
7.17	Investiția 4. Investiții în despăgubiri pentru locuințele deteriorate sau distruse	Investiții de cel puțin 600 de milioane EUR sub formă de compensații financiare pentru locuințele deteriorate	T4	2027	Raport final al guvernului (sau raport al Trezoreriei Statului) care să demonstreze că administrația publică a inclus în bugetele de stat pentru 2026 și 2027 cel puțin 600 de milioane EUR (în echivalent UAH) pentru plata de despăgubiri persoanelor ale căror locuințe au fost deteriorate sau distruse ca urmare a ostilităților, a actelor teroriste și a sabotajului cauzat de agresiunea militară a Federației Ruse, pe baza datelor verificate din Registrul de stat al bunurilor deteriorate și distruse.
7.18	Investiția 5. Investiții în asigurarea de locuințe pentru grupurile vulnerabile ale populației	Investiții de cel puțin 200 de milioane EUR în asigurarea de locuințe pentru veteranii cu invaliditate de gradul I-II, pentru membrii de familie ai veteranilor decedați și pentru persoanele strămutate în interiorul țării	T2	2026	Raport interimar al guvernului (sau raport al Trezoreriei Statului) care să demonstreze că administrația publică a inclus în bugetele de stat pentru 2024 și 2025 cel puțin 200 de milioane EUR (în echivalent UAH) pentru asigurarea de locuințe: — persoanelor cu invaliditate de gradul I-II care au apărat independența, suveranitatea și integritatea teritorială a Ucrainei; — membrilor de familie ai apărătorilor decedați; — persoanelor strămutate în interiorul țării care au apărat independența, suveranitatea și integritatea teritorială a Ucrainei și a membrilor familiilor acestora.
7.19	Investiția 5. Investiții în asigurarea de locuințe pentru grupurile vulnerabile ale populației	Investiții de cel puțin 450 de milioane EUR în asigurarea de locuințe pentru veteranii cu invaliditate de gradul I-II, pentru membrii de familie ai veteranilor decedați și pentru persoanele strămutate în interiorul țării	T4	2027	Raport final al guvernului (sau raport al Trezoreriei Statului) care să demonstreze că administrația publică a inclus în bugetele de stat pentru 2024, 2025, 2026 și 2027 cel puțin 450 de milioane EUR (în echivalent UAH) pentru asigurarea de locuințe: — persoanelor cu invaliditate de gradul I-II care au apărat independența, suveranitatea și integritatea teritorială a Ucrainei; — membrilor de familie ai apărătorilor decedați; — persoanelor strămutate în interiorul țării care au apărat independența, suveranitatea și integritatea teritorială a Ucrainei și a membrilor familiilor acestora.

C.8. **MEDIUL DE AFACERI**

1. **Descrierea reformelor și a investițiilor**

Obiectivul acestui capitol este de a îmbunătăți mediul de afaceri din Ucraina, recunoscând rolul sectorului privat în redresarea durabilă a țării. Reformele din cadrul acestui capitol vizează reducerea costurilor de desfășurare a unei activități economice, printre altele prin reducerea birocrației, creșterea digitalizării și facilitarea accesului la finanțare.

Reforma 1. Îmbunătățirea mediului de reglementare

Obiectivul acestei reforme este de a îmbunătăți mediul de reglementare prin eliminarea reglementărilor care se suprapun și prin simplificarea și digitalizarea procedurilor administrative.

Reforma cuprinde două etape. În primul rând, se adoptă un plan de acțiune privind optimizarea și digitalizarea reglementării activităților economice în diverse sectoare. În al doilea rând, intră în vigoare legislația privind dereglementarea și simplificarea condițiilor comerciale.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T4 2025.

Reforma 2. Reformarea Biroului pentru Securitate Economică

Obiectivul acestei reforme este de a relansa și de a revigora Biroul pentru Securitate Economică prin asigurarea unui mandat mai clar și a unui proces deschis, transparent și competitiv de selecție a conducerii și a personalului.

Reforma cuprinde o singură etapă. Aceasta implică intrarea în vigoare a unei noi legislații menite să instituie un proces deschis, transparent și competitiv (bazat pe merit) de selecție a conducerii și a personalului, cerințe consolidate pentru comisia de selecție, un sistem de contracte pentru angajați, o definiție clară a sferei de competență și a mandatului, precum și un mecanism de atestare a personalului.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T2 2024.

Reforma 3. Accesul la finanțare și la piețe

Obiectivul acestei reforme este de a ajuta sectorul privat prin diferite instrumente.

Reforma cuprinde două etape. În primul rând, Ucraina adoptă Strategia pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri) și planul de acțiune pentru punerea sa în aplicare în vederea îmbunătățirii accesului la piețe, la finanțare și la alte resurse, precum și a accesului IMM-urilor la cunoștințe. În al doilea rând, intră în vigoare modificări legislative privind simplificarea accesului la rețelele de utilități.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T1 2026.

Reforma 4. Îmbunătățirea achizițiilor publice

Obiectivul acestei reforme este de a consolida sistemul de achiziții publice al Ucrainei prin intermediul unui cadru legislativ aliniat la acquis-ul UE.

Reforma cuprinde o singură etapă. Aceasta implică alinierea legislației privind achizițiile publice la acquis-ul UE, axându-se în principal pe directivele privind achizițiile publice clasice și achizițiile publice în sectorul utilităților, pe concesiuni și parteneriate public-privat, pe aplicarea cerințelor privind etichetarea energetică și proiectarea ecologică ca criterii minime obligatorii în cadrul achizițiilor publice și pe consolidarea sistemului de achiziții publice electronice.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T3 2027.

Reforma 5. Armonizarea legislației și a standardelor cu legislația UE

Obiectivul acestei reforme este de a relua măsurile de supraveghere a pieței și de a facilita adoptarea normelor și standardelor UE în Ucraina, în special în domeniul produselor industriale.

Reforma cuprinde două etape. În primul rând, se adoptă legislația privind reluarea măsurilor de supraveghere a pieței și controlul produselor nealimentare. În al doilea rând, standardele armonizate pentru trei grupe de produse industriale (mașini, compatibilitatea electromagnetică a echipamentelor, echipamente electrice de joasă tensiune) se transpun în standarde naționale.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T3 2025.

Reforma 6. Abordarea întârzierilor în efectuarea plăților

Obiectivul acestei reforme este de a asigura că întârzierile în efectuarea plăților nu împiedică activitatea economică.

Reforma cuprinde o singură etapă. Aceasta implică alinierea legislației relevante la Directiva 2011/7/UE (cunoscută și sub denumirea de „Directiva UE privind întârzierea în efectuarea plăților").

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T4 2027.

Investiția 1. Investiții pentru sprijinirea financiară a microîntreprinderilor și a IMM-urilor

Obiectivul acestei investiții este de a asigura accesul antreprenorilor la finanțare.

Investiția cuprinde o singură etapă. Aceasta implică includerea în buget a cel puțin 450 de milioane EUR la prețurile curente (în echivalent UAH) pentru îmbunătățirea accesului la sprijin financiar pentru microîntreprinderi, IMM-uri, fermierii mici și mijlocii și, în special, întreprinderile mici și mijlocii din domeniul prelucrării în anii 2024, 2025, 2026 și 2027, ajutorul putând să includă atât împrumuturi pentru întreprinderi, cât și granturi care vor fi alocate pe baza unor criterii transparente.

Se preconizează că investiția va fi finalizată până în T4 2027.

2. **Lista etapelor și calendarul punerii în aplicare**

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
8.1	Reforma 1. Îmbunătățirea mediului de reglementare	Adoptarea planului de acțiune privind dereglementarea	T3	2024	Adoptarea Ordinului Cabinetului de Miniștri al Ucrainei privind aprobarea Planului de acțiune privind dereglementarea. Planul de acțiune se axează pe următoarele domenii principale: — reducerea și digitalizarea reglementărilor privind accesul pe piață; — schimbarea modelului punitiv și represiv de supraveghere (control) de către stat cu o abordare preventivă (abordare orientată spre risc); — scăderea numărului de funcții de supraveghere și control.
8.2	Reforma 1. Îmbunătățirea mediului de reglementare	Intrarea în vigoare a legislației conforme cu Planul de acțiune privind dereglementarea în sectoare specifice	T4	2025	Intrarea în vigoare a legislației privind dereglementarea și simplificarea condițiilor comerciale. Legislația se axează pe următoarele domenii principale: — digitalizarea procedurilor de autorizare și de acordare a licențelor prin derularea unui proiect experimental de introducere a Sistemului electronic unificat de stat privind documentele de autorizare; — scăderea numărului de inspecții la întreprinderi prin introducerea asigurării voluntare și a auditului; — soluționarea problemei succesiunii legale a autorizațiilor și a licențelor în cazul modificării formei organizaționale și juridice a unei entități comerciale.
8.3	Reforma 2. Reformarea Biroului pentru Securitate Economică al Ucrainei	Intrarea în vigoare a legii privind revizuirea temeiului juridic al Biroului pentru Securitate Economică al Ucrainei	T2	2024	Intrarea în vigoare a legii privind revizuirea temeiului juridic al activității Biroului pentru Securitate Economică al Ucrainei. Noua legislație se axează pe următoarele domenii principale: — realizarea unui proces deschis, transparent și competitiv de selecție a conducerii și a personalului, selectarea noului șef printr-o procedură bazată pe merit, definită prin lege; — consolidarea cerințelor pentru comisia de selecție; — introducerea unui sistem de contracte pentru angajați; — definirea unei sfere de competențe mai clare și a unui mandat; — elaborarea unui mecanism de atestare a personalului.

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
8.4	Reforma 3. Accesul la finanțare și la piețe	Adoptarea strategiei pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri) și a planului de acțiune pentru punerea în aplicare a acesteia	T2	2025	Adoptarea rezoluției Cabinetului de Miniștri al Ucrainei privind aprobarea Strategiei pentru IMM-uri și a planului de acțiune pentru punerea în aplicare a acesteia. Strategia se axează pe următoarele domenii principale: — accesul la piețe; — accesul la finanțare și la alte resurse; — accesul la cunoștințe.
8.5	Reforma 3. Accesul la finanțare și la piețe	Intrarea în vigoare a legislației privind simplificarea accederii bunurilor imobile la rețelele de inginerie externe și îmbunătățirea reglementării în domeniul transportului prin conducte	T1	2026	Intrarea în vigoare a Legii de modificare a actelor legislative privind simplificarea accederii bunurilor imobile la rețelele de inginerie externe și îmbunătățirea reglementării juridice în domeniul transportului prin conducte. Legea se axează pe următoarele domenii principale: — accesul liber la informații privind rețelele de inginerie externe prin intermediul registrelor electronice publice, dacă situația securității o permite, aspect care va fi stabilit în dispozițiile relevante ale amendamentelor aduse legii, precum și o procedură unificată pentru conectarea la rețelele de inginerie externe; — includerea informațiilor privind rețelele de inginerie externe în registrele electronice publice privind proprietatea statului, dacă situația securității o permite, aspect care va fi stabilit în dispozițiile relevante ale amendamentelor aduse legii; — includerea informațiilor privind zonele de protecție ale rețelelor de inginerie externe în registrele electronice publice privind proprietatea statului.

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
8.6	Reforma 4. Îmbunătățirea achizițiilor publice	Intrarea în vigoare a legislației privind armonizarea legislației în domeniul achizițiilor publice cu acquis-ul UE	T3	2027	Intrarea în vigoare a legilor ucrainene de aliniere a legislației în domeniul achizițiilor publice la: — Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE; — Directiva 2014/25/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile efectuate de entitățile care își desfășoară activitatea în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale și de abrogare a Directivei 2004/17/CE; — Directiva 2014/23/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind atribuirea contractelor de concesiune; — Directiva 2009/81/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind coordonarea procedurilor privind atribuirea anumitor contracte de lucrări, de furnizare de bunuri și de prestare de servicii de către autoritățile sau entitățile contractante în domeniile apărării și securității și de modificare a Directivelor 2004/17/CE și 2004/18/CE; — Directiva 89/665/CEE a Consiliului din 21 decembrie 1989 privind coordonarea actelor cu putere de lege și a actelor administrative privind aplicarea procedurilor care vizează căile de atac față de atribuirea contractelor de achiziții publice de produse și a contractelor publice de lucrări; — Directiva 92/13/CEE a Consiliului din 25 februarie 1992 privind coordonarea actelor cu putere de lege și actelor administrative referitoare la aplicarea normelor comunitare cu privire la procedurile de achiziții publice ale entităților care desfășoară activități în sectoarele apei, energiei, transporturilor și telecomunicațiilor; — Directiva 2007/66/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2007 de modificare a Directivelor 89/665/CEE și 92/13/CEE ale Consiliului în ceea ce privește ameliorarea eficacității căilor de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziții publice; — Directiva 2014/55/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 aprilie 2014 privind facturarea electronică în domeniul achizițiilor publice. Aceste acte legislative se axează pe următoarele domenii principale: — alinierea în continuare a legislației naționale la directiva privind achizițiile publice clasice și la directiva privind achizițiile publice în sectorul utilităților, în special în ceea ce privește domeniul de aplicare material al Legii privind achizițiile publice și derogările de la aceasta, delimitarea reglementării achizițiilor publice care nu sunt direct legate de nevoile militare efectuate de clienți în domeniul securității și apărării; — alinierea în continuare a legislației naționale privind concesiunile și parteneriatele public-privat la acquis-ul UE; — aplicarea cerințelor pentru etichetarea energetică și proiectarea ecologică drept criterii minime obligatorii în cadrul achizițiilor publice; — consolidarea sistemului de achiziții publice electronice, inclusiv prin dezvoltarea contractării electronice în sistemul Prozorro, și interoperabilitatea operațională cu sistemul DREAM și cu alte sisteme informatice de stat, dacă este cazul.

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
8.7	Reforma 5. Armonizarea legislației și a standardelor cu legislația UE	Adoptarea rezoluției privind reluarea măsurilor de supraveghere a pieței și controlul produselor nealimentare, inclusiv inspecția siguranței produselor	T4	2024	Adoptarea Rezoluției Cabinetului de Miniștri al Ucrainei privind modificarea Rezoluției nr. 303 din 13 martie 2022 „de încetare a măsurilor de supraveghere (control) de către stat și de supraveghere a pieței de către stat în condițiile legii marțiale”, referitoare la excluderea din domeniul său de aplicare a supravegherii pieței de către stat, și abrogarea Rezoluției nr. 550 din 3 mai 2022 „de încetare a controlului exercitat de stat asupra produselor nealimentare în condițiile legii marțiale”, cu scopul de a relua măsurile de supraveghere a pieței și controlul produselor nealimentare, inclusiv inspecțiile privind siguranța produselor
8.8	Reforma 5. Armonizarea legislației și a standardelor cu legislația UE	Adoptarea de standarde armonizate pentru trei grupe de produse industriale	T3	2025	Standardele armonizate pentru trei grupe de produse industriale (mașini, compatibilitatea electromagnetică a echipamentelor, echipamente electrice de joasă tensiune) sunt traduse și adoptate ca standarde naționale.
8.9	Reforma 6. Abordarea întârzierilor în efectuarea plăților	Intrarea în vigoare a legislației privind combaterea întârzierilor în efectuarea plăților	T4	2027	Intrarea în vigoare a modificărilor aduse legislației în conformitate cu principiile prevăzute în Directiva 2011/7/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 februarie 2011 privind combaterea întârzierii în efectuarea plăților în tranzacțiile comerciale (reformare)
8.10	Investiția 1. Investiții pentru sprijinirea financiară a microîntreprinderilor și a IMM-urilor	Investiție de cel puțin 450 de milioane EUR pentru sprijinirea financiară a microîntreprinderilor și a IMM-urilor, precum și a întreprinderilor mici și mijlocii din domeniul prelucrării	T4	2027	Raport al guvernului (sau raport al Trezoreriei Statului) care să demonstreze că administrația publică a inclus în bugetele de stat pentru 2024, 2025, 2026 și 2027 cel puțin 450 de milioane EUR (în echivalent UAH) pentru sprijinirea financiară a microîntreprinderilor, a IMM-urilor, fermierii mici și mijlocii și, în special, a întreprinderilor mici și mijlocii din domeniul prelucrării, inclusiv în conformitate cu noua strategie pentru IMM-uri și cu noul plan de acțiune pentru IMM-uri, după adoptarea acestora și în funcție de relevanță, sprijinul putând să includă atât împrumuturi pentru întreprinderi, cât și granturi care vor fi alocate pe baza unor criterii transparente. Împrumuturile pentru întreprinderi sunt distribuite prin intermediari financiari. Granturile sunt distribuite prin entități specializate, cu resurse și capacități adecvate, și prin intermediari financiari.

C.9. **DESCENTRALIZAREA ȘI POLITICA REGIONALĂ**

1. **Descrierea reformelor și a investițiilor**

Obiectivul acestui capitol este de a avansa procesul de descentralizare la nivel instituțional și legislativ și de a consolida dezvoltarea politicii regionale. Acest lucru contribuie la creșterea nivelului de participare la procesul de luare a deciziilor la nivel local și capacitează entitățile guvernamentale regionale și locale să participe la procesul de redresare și reconstrucție. Reforma consolidează totodată capacitatea entităților, a structurilor și a sistemelor care vor fi utilizate pentru identificarea, punerea în aplicare și evaluarea proiectelor de redresare și reconstrucție.

Reforma 1. Înregistrarea de progrese în materie de descentralizare

Obiectivul acestei reforme este de a institui un cadru pentru transformarea administrației publice locale în autorități de tip prefectură și de a asigura o mai bună repartizare a atribuțiilor între administrațiile locale și autoritățile executive.

Reforma cuprinde trei etape. În primul rând, intră în vigoare legislația privind transformarea administrației publice locale în autorități de tip prefectură, care se aplică în termen de 12 luni de la data încetării sau abrogării legii marțiale în Ucraina. În al doilea rând, se aprobă și se publică un studiu privind măsurile necesare pentru a acorda personalitate juridică municipalităților. În al treilea rând, legislația menită să asigure o mai bună repartizare a competențelor între administrațiile locale și autoritățile executive intră în vigoare cu o aplicare în termen de 12 luni de la încheierea legii marțiale și de la începutul noii perioade bugetare.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T1 2026.

Reforma 2. Creșterea implicării cetățenilor în procesul de luare a deciziilor la nivel local

Obiectivul acestei reforme este de a spori implicarea cetățenilor și participarea lor activă la procesele decizionale locale.

Reforma cuprinde o singură etapă. Legea privind consultările publice pe marginea politicilor publice intră în vigoare și se aplică în termen de 12 luni de la data încetării sau abrogării legii marțiale în Ucraina. Legislația lansează un mecanism juridic pentru consultări publice în timpul elaborării și punerii în aplicare a politicilor publice, abordând aspecte de importanță locală.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T1 2025.

Reforma 3. Dezvoltarea și punerea în aplicare a politicii regionale

Obiectivul acestei reforme este de a alinia politica regională la eforturile de redresare și reconstrucție, prin modificarea strategiei de dezvoltare regională și de dezvoltare a urbanismului la nivel local.

Reforma cuprinde două etape. În primul rând, se adoptă rezoluțiile de modificare a Strategiei de stat pentru dezvoltare regională pentru perioada 2021-2027. În al doilea rând, se adoptă rezoluția privind dezvoltarea urbanismului la nivel local, pentru a impulsiona digitalizarea documentației de urbanism.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T4 2024.

Investiția 1. Investiții pentru nevoile de redresare, reconstrucție și modernizare ale autorităților subnaționale din Ucraina

Obiectivul investiției este de a ajuta la îndeplinirea nevoilor de redresare, reconstrucție și modernizare ale autorităților subnaționale din Ucraina, în special în materie de autonomie locală.

Investiția cuprinde două etape. În primul rând, ea implică prezentarea unui raport interimar care să demonstreze că cel puțin 5 % din sprijinul financiar nerambursabil acordat în cadrul pilonului I al Mecanismului pentru Ucraina a fost alocat nevoilor de redresare, reconstrucție și modernizare ale autorităților subnaționale din Ucraina, în special în materie de autonomie locală, pentru anii 2024 și 2025. În al doilea rând, ea implică prezentarea unui raport care să demonstreze că cel puțin 20 % din sprijinul financiar nerambursabil acordat în cadrul pilonului I al Mecanismului pentru Ucraina a fost alocat nevoilor de redresare, reconstrucție și modernizare ale autorităților subnaționale din Ucraina, în special în materie de autonomie locală, pentru anii 2024, 2025, 2026 și 2027.

Se preconizează că această investiție va fi finalizată până în T4 2027.

2. **Lista etapelor și calendarul punerii în aplicare**

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
9.1	Reforma 1. Înregistrarea de progrese în materie de descentralizare	Intrarea în vigoare a legislației privind reforma organizării teritoriale a autorităților executive din Ucraina, cu aplicare amânată	T1	2025	Intrarea în vigoare a Legii Ucrainei „de modificare a Legii Ucrainei «privind administrațiile publice locale» și alte acte legislative ale Ucrainei cu privire la reforma organizării teritoriale a autorităților executive din Ucraina”, cu aplicarea legii în termen de 12 luni de la data încetării sau a abrogării legii marțiale în Ucraina. Actele juridice subordonate referitoare la aplicarea legii se adoptă după intrarea acesteia în vigoare. Legea se axează pe următoarele domenii principale: — transformarea administrațiilor publice locale în autorități de tip prefectură pentru a crea un sistem echilibrat care să asigure natura juridică a activităților desfășurate de organismele locale autonome; — asigurarea coordonării organismelor teritoriale ale autorităților executive centrale în momentul punerii în aplicare a politicii de stat la nivel regional și local.
9.2	Reforma 1. Înregistrarea de progrese în materie de descentralizare	Avizarea și publicarea pe site-ul Ministerului Comunităților, Teritoriilor și Dezvoltării Infrastructurii din Ucraina a unui studiu privind măsurile necesare pentru acordarea de personalitate juridică municipalităților	T2	2025	Publicarea rezultatelor studiului privind posibilitatea de a acorda comunităților teritoriale statutul de entitate juridică pe portalul web oficial al Ministerului Comunităților, Teritoriilor și Dezvoltării Infrastructurii din Ucraina
9.3	Reforma 1. Înregistrarea de progrese în materie de descentralizare	Intrarea în vigoare a legislației menite să asigure o mai bună repartizare a atribuțiilor între administrațiile locale și autoritățile executive	T1	2026	Intrarea în vigoare a modificărilor aduse Legii ucrainene „privind autonomia locală în Ucraina” și legislației sectoriale specifice cu aplicare în termen de 12 luni de la încheierea legii marțiale, dar nu mai devreme de începutul noii perioade bugetare. Se preconizează că aceste modificări legislative: — vor conduce la o mai bună repartizare a atribuțiilor între administrațiile locale și autoritățile executive, pe baza principiilor subsidiarității și descentralizării; — vor contribui la eliminarea conflictelor de competență dintre diferitele niveluri ale autorităților centrale, regionale, districtuale și locale, precum și din cadrul organismelor autonome locale; — vor încuraja o calitate adecvată a serviciilor publice la nivel local și o utilizare eficientă a fondurilor bugetare.

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
9.4.	Reforma 2. Creșterea implicării cetățenilor în procesul de luare a deciziilor la nivel local	Intrarea în vigoare a legislației privind consultările publice pe tema politicilor publice, cu aplicare amânată	T1	2025	Intrarea în vigoare a Legii ucrainene „privind consultările publice”, cu aplicarea acesteia în termen de 12 luni de la data încetării sau abrogării legii marțiale în Ucraina. Legea va lansa un mecanism juridic pentru consultări publice în timpul elaborării și punerii în aplicare a politicii publice, abordând aspecte de importanță locală, care va stabili condițiile prealabile pentru elaborarea de politici și luarea de decizii coerente, eficace și eficiente.
9.5	Reforma 3. Dezvoltarea și punerea în aplicare a politicii regionale	Adoptarea rezoluțiilor de modificare a Strategiei de stat pentru dezvoltare regională pentru perioada 2021-2027	T3	2024	Adoptarea Rezoluției Cabinetului de Miniștri al Ucrainei „de modificare a Strategiei de stat pentru dezvoltare regională în perioada 2021-2027, aprobată prin Rezoluția nr. 695 a Cabinetului de Miniștri al Ucrainei din 5 august 2020”. Rezoluția se axează pe următoarele domenii principale: — dezvoltarea guvernanței pe mai multe niveluri, apropierea sistemului de gestionare a dezvoltării regionale de procedurile și bunele practici ale UE; — promovarea parteneriatelor și a cooperării intermunicipale, interregionale și transfrontaliere; — dezvoltarea capacității instituționale a comunităților și regiunilor teritoriale în ceea ce privește gestionarea proiectelor, digitalizarea, combaterea corupției și planificarea strategică.
9.6	Reforma 3. Dezvoltarea și punerea în aplicare a politicii regionale	Adoptarea de rezoluții pentru dezvoltarea urbanismului la nivel local	T4	2024	Adoptarea de către Cabinetul de Miniștri al Ucrainei a rezoluțiilor de aprobare a procedurii de menținere a cadastrului urbanistic la nivel statal, a Registrului unificat de stat al adreselor, a Registrului unificat de stat al clădirilor și structurilor și a Registrului unificat de stat al unităților administrative, de modificare a rezoluțiilor Cabinetului de Miniștri al Ucrainei de reglementare a elaborării documentației de urbanism sub formă de documente electronice, în vederea menținerii sistemului electronic unificat de stat în domeniile construcțiilor, integrării și interacțiunii informatice a registrelor și cadastrelor statului.
9.7	Investiția 1. Investiții pentru nevoile de redresare, reconstrucție și modernizare ale autorităților subnaționale din Ucraina	Alocarea a cel puțin 5 % din sprijinul financiar nerambursabil total pentru satisfacerea nevoilor de redresare, reconstrucție și modernizare ale autorităților subnaționale	T2	2026	Raport interimar care demonstrează că cel puțin 5 % din sprijinul financiar nerambursabil a fost alocat nevoilor de redresare, reconstrucție și modernizare ale autorităților subnaționale din Ucraina, în special în materie de autonomie locală.

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
9.8	Investiția 1. Investiții pentru nevoile de redresare, reconstrucție și modernizare ale autorităților subnaționale din Ucraina	Alocarea a cel puțin 20 % din sprijinul financiar nerambursabil total pentru satisfacerea nevoilor de redresare, reconstrucție și modernizare ale autorităților subnaționale	T4	2027	Raport final care dovedește că cel puțin 20 % din sprijinul financiar nerambursabil a fost alocat nevoilor de redresare, reconstrucție și modernizare ale autorităților subnaționale din Ucraina, în special în materie de autonomie locală.

ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/2157/oj

C.10. **SECTORUL ENERGETIC**

1. **Descrierea reformelor și a investițiilor**

Obiectivul acestui capitol este de a consolida reziliența și securitatea sectorului energetic din Ucraina, în special pentru a facilita tranziția către o energie curată, printre altele prin punerea accentului pe măsuri de eficiență energetică, prin sprijinirea investițiilor sectorului privat în energia din surse regenerabile, prin promovarea reformelor structurale și prin facilitarea integrării sistemului energetic al Ucrainei cu cel al UE.

Reforma 1. Planul național integrat privind energia și clima

Obiectivul acestei reforme este de a aproba Planul național integrat privind energia și clima (PNIEC), care va stabili obiective naționale privind neutralitatea climatică, având obiectivul general de a reduce emisiile de gaze cu efect de seră.

Reforma cuprinde o singură etapă. Aceasta implică adoptarea Planului național integrat privind energia și clima.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T2 2024.

Reforma 2. Îmbunătățirea cadrului de reglementare pentru creșterea ponderii energiei din surse regenerabile și asigurarea funcționării stabile a sistemului energetic

Obiectivul acestei reforme este de a crește ponderea energiei din surse regenerabile în mixul energetic al Ucrainei. Acest lucru se va realiza prin îmbunătățirea condițiilor de dezvoltare a energiei din surse regenerabile în baza principiilor pieței.

Reforma cuprinde trei etape. În primul rând, ea implică introducerea unui cadru privind energia din surse regenerabile bazat pe piață, în conformitate cu normele UE, care să definească procedurile și documentele necesare pentru licitațiile competitive. În al doilea rând, intră în vigoare legislația privind raționalizarea și scurtarea procedurilor de autorizare pentru investițiile în energia din surse regenerabile, în conformitate cu normele UE. În al treilea rând, reforma implică elaborarea și aprobarea unei foi de parcurs pentru separarea suprataxei pentru energia din surse regenerabile de tariful de transport.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T4 2025.

Reforma 3. Reforma pieței energiei electrice

Obiectivul acestei reforme este de a îmbunătăți cadrul de reglementare pentru sectorul energetic din Ucraina, inclusiv de a sprijini integrarea piețelor ucraineană și europeană.

Reforma cuprinde patru etape. În primul rând, intră în vigoare o legislație care transpune pachetul de integrare a energiei electrice. În al doilea rând, intră în vigoare o legislație care modifică regimul impozitării indirecte a participanților la piața energiei electrice, facilitând cuplarea piețelor pentru ziua următoare și a piețelor intrazilnice ale statelor învecinate, precum și exportul și importul de energie electrică. În al treilea rând, este numit un nou operator al pieței energiei electrice desemnat de autoritatea de reglementare. În al patrulea rând, intră în vigoare legislația secundară privind integritatea și transparența pieței angro de energie (REMIT).

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T2 2026.

Reforma 4. Liberalizarea prețurilor la energie electrică și gaze naturale

Obiectivul acestei reforme este de a pava drumul către o liberalizare treptată a prețurilor de îndată ce condițiile o vor permite, asigurând măsuri suficiente pentru protejarea gospodăriilor vulnerabile.

Reforma cuprinde o singură etapă. Aceasta implică adoptarea unei foi de parcurs pentru liberalizarea treptată a piețelor gazelor și energiei electrice, care cuprinde un set de măsuri specifice de adoptat și calendarul de punere în aplicare după ridicarea legii marțiale.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T2 2026.

Reforma 5. Asigurarea independenței Comisiei Naționale de Reglementare în domeniul Energiei și al Utilităților Publice

Obiectivul acestei reforme este de a consolida independența autorității de reglementare în domeniul energiei și de a asigura funcționarea eficace și dezvoltarea piețelor în sectorul energiei și în cel al utilităților publice.

Reforma cuprinde două etape. În primul rând, vor intra în vigoare modificările legislative care exceptează deciziile autorității de reglementare în domeniul energiei de la procedura de înregistrare de către stat, în conformitate cu cerințele directivelor UE relevante. În al doilea rând, intră în vigoare modificări legislative care prevăd specificarea statutului special al autorității de reglementare, în conformitate cu directivele UE relevante.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T4 2025.

Reforma 6. Îmbunătățirea eficienței sistemului de termoficare

Obiectivul acestei reforme este de a îmbunătăți sectorul termoficării și de a consolida reziliența sistemului energetic integrat, inclusiv prin îmbunătățirea cadrului de reglementare și prin sprijinirea modernizării întreprinderilor din sectorul încălzirii.

Reforma cuprinde trei etape. În primul rând, va fi adoptat programul economic specific de stat care vizează modernizarea întreprinderilor producătoare de energie termică pentru perioada de până în 2030, cu scopul de a îmbunătăți serviciile de furnizare a energiei termice, de a sprijini tranziția verde a sectorului energetic și de a consolida guvernanța. În al doilea rând, va intra în vigoare legislația de sprijinire a dezvoltării unei termoficări eficiente și durabile prin intermediul unor norme clare privind racordarea la rețea și deconectarea de la rețea, precum și de îmbunătățire a procedurilor de instalare a stațiilor termice individuale în clădirile cu mai multe apartamente. În al treilea rând, Ucraina va anula moratoriul privind creșterea tarifelor la energia termică și la apa caldă.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T4 2026.

Reforma 7 Îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor publice și îmbunătățirea procedurilor de achiziții publice

Obiectivul acestei reforme este de a îmbunătăți durabilitatea energetică și de a sprijini reducerea consumului de energie prin punerea în aplicare a unor măsuri de eficiență energetică.

Reforma cuprinde două etape. În primul rând, Ucraina adoptă o strategie pentru modernizarea termică a clădirilor până în 2050 și un plan de acțiune aferent care vizează îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor. În al doilea rând, Ucraina adoptă acte juridice de stabilire a unor niveluri minime de performanță în materie de eficiență energetică pentru clădiri, precum și pentru produsele care intră sub incidența legislației UE privind etichetarea energetică, și de stabilire a unor clase de niveluri de performanță în materie de eficiență energetică pentru produsele care fac obiectul legislației UE privind etichetarea energetică.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T3 2026.

Investiția 1. Investiții în infrastructura energetică

Obiectivul acestei investiții este de a finanța infrastructura energetică critică cu scopul de a asigura securitatea energetică, cu un accent puternic pe eficiența energetică și pe dezvoltarea surselor regenerabile de energie.

Investiția cuprinde o singură etapă. Aceasta implică alocarea a cel puțin 550 de milioane EUR la prețurile curente (în echivalent UAH) pentru investiții în energie în 2026 și 2027, cu scopul de a consolida infrastructura energetică a Ucrainei, inclusiv la nivel regional, cu accent pe îmbunătățirea eficienței energetice în termoficare, în clădirile publice și în sectorul rezidențial, pe protejarea fizică a infrastructurii Ucrainei și pe dezvoltarea surselor regenerabile de energie.

Se preconizează că investiția va fi finalizată până în T4 2027.

2. **Lista etapelor și calendarul punerii în aplicare**

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
10.1	Reforma 1. Planul național integrat privind energia și clima	Adoptarea Planului național integrat privind energia și clima	T2	2024	Adoptarea Ordonanței Cabinetului de Miniștri al Ucrainei privind aprobarea Planului național integrat privind energia și clima în vederea stabilirii obiectivelor naționale privind neutralitatea climatică și a asigurării unei planificări adecvate după luarea în considerare în mod corespunzător a recomandărilor Comunității Energiei. Planul definește țintele care trebuie atinse până în 2030 în ceea ce privește: — reducerile GES, inclusiv prin mecanisme de stabilire a prețului carbonului bazate pe piață; — ponderea surselor regenerabile în consumul final brut de energie; — economisirea de energie în consumul final de energie.
10.2	Reforma 2. Îmbunătățirea cadrului de reglementare pentru creșterea ponderii energiei din surse regenerabile și asigurarea funcționării stabile a sistemului energetic	Introducerea unui cadru bazat pe piață pentru energia din surse regenerabile	T4	2024	Intrarea în vigoare a cadrului legislativ și de reglementare bazat pe piață pentru investițiile în surse regenerabile de energie, în conformitate cu normele UE, și anume procedurile și documentele necesare pentru licitațiile competitive. Se introduce/modifică următorul act legislativ: Rezoluția Cabinetului de Miniștri „de modificare a Rezoluției nr. 1175 a Cabinetului de Miniștri din 29 decembrie 2019 privind îmbunătățirea procedurii de organizare a licitațiilor pentru distribuirea cotelor de sprijin”

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
10.3	Reforma 2. Îmbunătățirea cadrului de reglementare pentru creșterea ponderii energiei din surse regenerabile și asigurarea funcționării stabile a sistemului energetic	Intrarea în vigoare a legislației care îmbunătățește procedurile de autorizare a investițiilor în energia din surse regenerabile	T4	2025	Intrarea în vigoare a legislației privind scurtarea procedurilor de autorizare pentru investițiile în surse regenerabile în conformitate cu normele UE transpuse în Comunitatea Energiei sub forma Recomandării 2024/1/MC-EnC a Consiliului ministerial din 11 decembrie 2024 privind accelerarea implementării proiectelor în domeniul energiei din surse regenerabile și punerea în aplicare a principiului „eficiența energetică înainte de toate” („Recomandarea 2024/1/MC-EnC”).
10.4	Reforma 2. Îmbunătățirea cadrului de reglementare pentru creșterea ponderii energiei din surse regenerabile și asigurarea funcționării stabile a sistemului energetic	Adoptarea foii de parcurs privind procesul de separare a suprataxei pentru energia din surse regenerabile de tariful de transport	T2	2025	Adoptarea foii de parcurs privind procesul de separare a suprataxei pentru energia din surse regenerabile de tariful de transport, cu identificarea actelor legislative necesare și a condițiilor de punere în aplicare

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
10.5	Reforma 3. Reforma pieței energiei electrice	Intrarea în vigoare a Legii privind transpunerea pachetului de integrare a energiei electrice	T3	2025	Intrarea în vigoare a Legii privind transpunerea pachetului de integrare a energiei electrice, care aliniază legislația națională a Ucrainei la pachetul de integrare a energiei electrice, astfel cum a fost încorporat în acquis-ul Comunității Energiei în decembrie 2022. Pachetul de integrare a energiei electrice realizează apropierea legislației de următoarele acte, coduri de rețea și orientări: — Directiva (UE) 2019/944 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iunie 2019 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică și de modificare a Directivei 2012/27/UE (reformare); — Regulamentul (UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică (reformare); — Regulamentul (UE) 2019/941 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind pregătirea pentru riscuri în sectorul energiei electrice și de abrogare a Directivei 2005/89/CE; — Regulamentul (UE) 2019/942 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 de instituire a Agenției Uniunii Europene pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei (reformare); — cele cinci coduri de rețea și orientări care stabilesc norme detaliate referitoare la diferitele segmente de piață și la operarea sistemului: — Regulamentul (UE) 2016/1719 al Comisiei din 26 septembrie 2016 de stabilire a unei orientări privind alocarea capacităților pe piața pe termen lung; — Regulamentul (UE) 2015/1222 al Comisiei din 24 iulie 2015 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor; — Regulamentul (UE) 2017/2195 al Comisiei din 23 noiembrie 2017 de stabilire a unei linii directoare privind echilibrarea sistemului de energie electrică; — Regulamentul (UE) 2017/1485 al Comisiei din 2 august 2017 de stabilire a unei linii directoare privind operarea sistemului de transport al energiei electrice; — Regulamentul (UE) 2017/2196 al Comisiei din 24 noiembrie 2017 de stabilire a unui cod de rețea privind starea de urgență și restaurarea sistemului electroenergetic.

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
10.6	Reforma 3. Reforma pieței energiei electrice	Intrarea în vigoare a legislației privind modificarea condițiilor de impozitare a participanților la piața energiei electrice	T2	2026	Intrarea în vigoare a legislației care modifică regimul impozitării indirecte a participanților la piața energiei electrice cu scopul de a facilita cuplarea pieței pentru ziua următoare și a pieței intrazilnice cu piețele pentru ziua următoare și piețele intrazilnice ale statelor învecinate, precum și operațiunile legate de exporturile și importul de energie electrică în cadrul punerii în aplicare a legislației Comunității Energiei introduse prin Decizia Consiliului de Miniștri al UE nr. D/2022/03/MC-EnC din 15 decembrie 2022, și anume modificarea Codului fiscal al Ucrainei și modificarea Codului vamal al Ucrainei pentru a face posibilă integrarea piețelor și cuplarea piețelor. Lista legilor specifice va fi finalizată după adoptarea legii de bază privind transpunerea pachetului de integrare a energiei electrice.
10.7	Reforma 3. Reforma pieței energiei electrice	Numirea unui nou operator al pieței energiei electrice	T4	2025	Numirea unui operator al pieței energiei electrice desemnat de Comisia Națională de Reglementare în domeniul Energiei și al Utilităților Publice (CNREUP).
10.8	Reforma 3. Reforma pieței energiei electrice	Intrarea în vigoare a legislației secundare referitoare la Regulamentul privind integritatea și transparența pieței angro de energie (REMIT)	T3	2024	Intrarea în vigoare a legislației secundare privind Regulamentul REMIT. CNREUP aprobă următoarele proceduri și cerințe: — procedura de dobândire, suspendare și încetare a statutului de administrator al transferurilor de date; — procedura de funcționare a platformelor de publicare a informațiilor privilegiate; — cerințe pentru asigurarea integrității și a transparenței pe piața angro de energie; — procedura de transmitere a informațiilor privind tranzacțiile economice și comerciale cu produse energetice angro. Elaborarea caietului de sarcini pentru dezvoltarea unui sistem informatic care să definească următoarele funcții ale CNREUP: — sistemul va fi integrat cu sistemele operatorilor de piață, ale platformelor de publicare a informațiilor privilegiate și ale administratorilor transferurilor de date și va detecta informațiile care indică prezența unui abuz.

ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/2157/oj

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
10.9	Reforma 4. Liberalizarea prețurilor la energie electrică și gaze naturale	Adoptarea unei foi de parcurs pentru liberalizarea treptată a pieței gazelor și energiei electrice, care să fie pusă în aplicare după expirarea legii marțiale	T2	2026	Adoptarea de către Cabinetul de Miniștri al Ucrainei a unei foi de parcurs pentru liberalizarea treptată a pieței gazelor și energiei electrice, incluzând măsurile care trebuie luate și calendarul aferent, care să fie pusă în aplicare după expirarea legii marțiale. Foaia de parcurs se bazează pe analiza tehnică efectuată pentru a înțelege situația financiară a sectorului. Foaia de parcurs se axează pe următoarele domenii principale: — măsurile necesare pentru reformarea obligațiilor de serviciu public în vederea liberalizării treptate a prețurilor pieței după abrogarea legii marțiale; — măsurile care trebuie luate pentru a asigura protecția adecvată a consumatorilor vulnerabili după liberalizarea prețurilor pentru gospodării, inclusiv noua structură a sistemului de subvenții pentru consumatorii vulnerabili, care îmbunătățește direcționarea fondurilor și asigură niveluri adecvate de protecție, precum și etapele pregătitoare care trebuie puse în aplicare înainte de încetarea legii marțiale, cum ar fi identificarea populației vulnerabile și soluția digitală asociată.
10.10	Reforma 5. Asigurarea independenței Comisiei Naționale de Reglementare în domeniul Energiei și al Utilităților Publice	Intrarea în vigoare a legislației care asigură independența Comisiei Naționale de Reglementare în domeniul Energiei și al Utilităților Publice	T4	2024	Intrarea în vigoare a modificărilor Legii nr. 3354-IX din 24 august 2023 „privind activitatea legislativă”, care exceptează deciziile Comisiei Naționale de Reglementare în domeniul Energiei și al Utilităților Publice, care sunt acte normative, de la procedura de înregistrare de către stat prevăzută de lege. Aceste modificări se axează pe următoarele domenii principale: — asigurarea independenței autorității de reglementare, astfel cum se prevede în Directiva (UE) 2019/944 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iunie 2019 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică și de modificare a Directivei 2012/27/UE (reformare) și în Directiva 2009/73/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale și de abrogare a Directivei 2003/55/CE; — punerea în aplicare a articolului 5 din Legea ucraineană „privind Comisia Națională de Reglementare în domeniul Energiei și al Utilităților Publice”, referitor la interzicerea ingerinței organismelor de stat în activitățile autorității de reglementare.

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
10.11	Reforma 5. Asigurarea independenței Comisiei Naționale de Reglementare în domeniul Energiei și al Utilităților Publice	Intrarea în vigoare a modificărilor la Legea ucraineană „privind Comisia Națională de Reglementare în domeniul Energiei și al Utilităților Publice”	T4	2025	Intrarea în vigoare a modificărilor la Legea ucraineană „privind Comisia Națională de Reglementare în domeniul Energiei și al Utilităților Publice” și a altor acte, care prevăd specificarea statutului special pentru asigurarea independenței autorității de reglementare, astfel cum se prevede în Directiva (UE) 2019/944 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iunie 2019 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică și de modificare a Directivei 2012/27/UE (reformare) și în Directiva 2009/73/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale și de abrogare a Directivei 2003/55/CE.
10.12	Reforma 6. Îmbunătățirea eficienței sistemului de termoficare	Anularea moratoriului privind creșterea tarifelor la energia termică și la apa caldă	T4	2026	Anularea moratoriului introdus prin Legea nr. 2479-IX „privind particularitățile reglementării relațiilor pe piața gazelor naturale și în domeniul furnizării de energie termică pe durata legii marțiale și restabilirea ulterioară a funcționării acestora”, urmată de o creștere a tarifelor pentru energia termică cu scopul de a asigura reflectarea costurilor în tarifele la energia termică și la apa caldă.
10.13	Reforma 6. Îmbunătățirea eficienței sistemului de termoficare	Adoptarea programului economic specific de stat care vizează modernizarea energetică a întreprinderilor producătoare de energie termică pentru perioada de până în 2030	T4	2025	Adoptarea de către Cabinetul de Miniștri a programului economic specific de stat care vizează modernizarea energetică a întreprinderilor producătoare de energie termică pentru perioada de până în 2030. Strategia se axează pe următoarele domenii principale: — identificarea măsurilor de îmbunătățire a rezilienței, a calității și a disponibilității serviciilor de furnizare a energiei termice; — identificarea măsurilor de sprijinire a decarbonizării, a reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră și a extinderii surselor regenerabile de energie; — asigurarea unor măsuri de consolidare a competențelor în materie de guvernanță și gestionare pentru autoritățile locale din sectorul termoficării.

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
10.14	Reforma 6. Îmbunătățirea eficienței sistemului de termoficare	Intrarea în vigoare a legislației de sprijinire a dezvoltării unui sistem de termoficare eficient și mai durabil	T4	2025	Intrarea în vigoare a Legii ucrainene „privind modificarea anumitor legi ale Ucrainei cu scopul de a sprijini dezvoltarea unei termoficări eficiente și mai durabile”. Legea se axează pe următoarele domenii principale: — stabilirea unor norme clare pentru racordarea la rețea/deconectarea de la rețea și zonele de dezvoltare prioritară a sistemelor de termoficare; — îmbunătățirea procedurilor de instalare a stațiilor termice individuale (IHS) în clădirile cu mai multe apartamente pentru a asigura controlul adecvat de la distanță și gestionarea cererii.
10.15	Reforma 7. Îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor publice și îmbunătățirea procedurilor de achiziții publice	Adoptarea Strategiei pentru modernizarea termică a clădirilor până în 2050 și a planului de acțiune aferent	T2	2024	Adoptarea de către Cabinetul de Miniștri al Ucrainei a actului „de aprobare a Strategiei pentru modernizarea termică a clădirilor până în 2050” și a planului de acțiune aferent strategiei, având drept scop introducerea unor instrumente și stimulente financiare bazate pe piață, care să conțină o foaie de parcurs cu măsuri de politică, inclusiv măsuri menite să sprijine introducerea unor clădiri cu consum de energie aproape zero.
10.16	Reforma 7. Îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor publice și îmbunătățirea procedurilor de achiziții publice	Adoptarea de acte juridice privind stabilirea unor niveluri minime de performanță în materie de eficiență energetică pentru clădiri	T3	2026	Adoptarea de către Cabinetul de Miniștri al Ucrainei a actelor juridice de stabilire a unor niveluri minime de performanță în materie de eficiență energetică pentru clădiri, precum și pentru produsele care intră sub incidența legislației UE privind proiectarea ecologică, și adoptarea de către Ministerul pentru Comunități, Teritorii și Dezvoltarea Infrastructurii a actelor privind stabilirea claselor de niveluri de performanță în materie de eficiență energetică pentru produsele care fac obiectul legislației UE privind etichetarea energetică.

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
10.17	Investiția 1. Investiții în infrastructura energetică	Investiții de cel puțin 550 de milioane EUR în infrastructura energetică	T4	2027	Raport al guvernului (sau raport al Trezoreriei Statului) care să demonstreze că administrația publică a inclus în bugetele de stat pentru 2026 și 2027 cel puțin 550 de milioane EUR (în echivalent UAH) pentru consolidarea infrastructurii energetice a Ucrainei, inclusiv la nivel regional (ca parte a etapei 9.8), printre altele pentru: — îmbunătățirea eficienței energetice a sistemului de termoficare, în conformitate cu programul economic specific de stat care vizează modernizarea energetică a întreprinderilor producătoare de energie termică pentru perioada de până în 2030; — contribuția financiară la Fondul pentru eficiență energetică, cu scopul de a sprijini îmbunătățirea eficienței energetice în sectorul rezidențial; — îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor publice, în conformitate cu Strategia pentru modernizarea termică a clădirilor până în 2050; — protejarea fizică a infrastructurii energetice a Ucrainei; — sprijinirea dezvoltării surselor regenerabile de energie, în conformitate cu noul cadru bazat pe piață pentru energia din surse regenerabile și în vederea construirii unor capacități foarte flexibile.

ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/2157/oj

C.11. **TRANSPORTURILE**

1. **Descrierea reformelor și a investițiilor**

Obiectivul acestui capitol este modernizarea și reformarea sectorului transporturilor din Ucraina. Scopul său este de a spori conectivitatea cu UE și Republica Moldova și de a sprijini dezvoltarea unui sistem de transport competitiv și eficient, în conformitate cu politicile și standardele UE.

Reforma 1. Planificarea cuprinzătoare a sectorului transporturilor

Obiectivul acestei reforme este de a revizui documentul strategic esențial pentru sectorul transporturilor.

Reforma cuprinde o singură etapă. Aceasta implică adoptarea Strategiei naționale revizuite de transport a Ucrainei până în 2030.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T4 2024.

Reforma 2. Dezvoltarea potențialului logistic de export al Ucrainei

Obiectivul acestei reforme este de a sprijini modernizarea și de a spori capacitatea rețelei existente de puncte de trecere a frontierei pentru a facilita îndeplinirea nevoilor de transport peste granița Ucrainei cu UE și cu Republica Moldova.

Reforma cuprinde o singură etapă. Aceasta implică adoptarea Strategiei pentru dezvoltarea și extinderea infrastructurii de la frontierele cu statele membre ale UE și cu Republica Moldova până în 2030.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T4 2024.

Reforma 3. Liberalizarea în sectorul transportului feroviar

Obiectivul acestei reforme este crearea unei piețe feroviare competitive, în conformitate cu standardele UE.

Reforma cuprinde trei etape. În primul rând, intră în vigoare Legea privind siguranța traficului și interoperabilitatea transportului feroviar din Ucraina, care se aplică în termen de trei ani de la adoptarea sa. În al doilea rând, Legea privind piața transportului feroviar va intra în vigoare, cu aplicarea succesivă a dispozițiilor sale. În al treilea rând, se adoptă principalele norme de aplicare a legii.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T4 2027.

Reforma 4. Îmbunătățirea transportului maritim și a serviciilor portuare

Obiectivul acestei reforme este de a asigura îmbunătățiri privind îndeplinirea de către Ucraina a obligațiilor care îi revin în temeiul tratatelor internaționale în domeniul transportului maritim comercial, precum și de a spori concurența în domeniul serviciilor portuare.

Reforma cuprinde două etape. În primul rând, intră în vigoare legislația privind transportul maritim comercial și transportul maritim pe căile navigabile interioare. În al doilea rând, se modifică legislația națională existentă pentru a asigura respectarea deplină a dispozițiilor Regulamentului (UE) 2017/352 privind reglementarea furnizării de servicii portuare.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T1 2027.

Investiția 1. Investiții în infrastructura de transport

Obiectivul acestei investiții este de a reface infrastructura de transport deteriorată și distrusă.

Investiția cuprinde o singură etapă. Ea implică includerea în buget a cel puțin 350 de milioane EUR la prețurile curente (în echivalent UAH) în perioada 2026-2027 pentru construcția, reconstrucția, restaurarea, modernizarea și actualizarea infrastructurilor de transport, printre altele în următoarele sectoare: căi ferate, transport maritim și fluvial, drumuri, aviație și puncte de trecere a frontierei.

Se preconizează că investiția va fi finalizată până în T4 2027.

2. **Lista etapelor și calendarul punerii în aplicare**

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
11.1	Reforma 1. Planificarea cuprinzătoare a sectorului transporturilor	Adoptarea versiunii revizuite a Strategiei naționale de transport a Ucrainei până în 2030	T4	2024	Adoptarea unui ordin al Cabinetului de Miniștri privind actualizarea Strategiei naționale de transport a Ucrainei pentru perioada de până în 2030. Strategia se axează pe următoarele domenii principale: — reconstrucția și dezvoltarea unui sistem de transport competitiv și eficient, în conformitate cu politicile și standardele UE, în special în ceea ce privește rețelele transeuropene de transport și țintele legate de decarbonizarea sectorului transporturilor stabilite la nivel internațional și european (inclusiv prin dezvoltarea rutelor feroviare, rutiere și fluviale incluse în hărțile orientative ale rețelei TEN-T, prin digitalizarea gestionării sistemului de transport etc.); — transportul de călători de înaltă calitate și mobilitatea neîngrădită; — siguranță pentru oameni și mediu, un transport durabil și eficient din punct de vedere energetic.
11.2	Reforma 2. Dezvoltarea potențialului logistic de export al Ucrainei	Adoptarea Strategiei pentru dezvoltarea și extinderea infrastructurii de la frontierele cu statele membre ale UE și cu Republica Moldova până în 2030	T4	2024	Adoptarea Strategiei pentru dezvoltarea și extinderea infrastructurii de la frontierele cu statele membre ale UE și cu Republica Moldova până în 2030. Strategia se axează pe următoarele domenii principale: — reconstrucția punctelor de trecere a frontierei de la granița cu Polonia, Slovacia, Ungaria și România; — crearea unei rețele de zone de servicii; — simplificarea procedurilor de trecere a frontierei (digitalizarea și introducerea controlului comun) în conformitate cu standardele UE.

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
11.3	Reforma 3. Liberalizarea în sectorul transportului feroviar	Intrarea în vigoare a legii privind siguranța traficului și interoperabilitatea transportului feroviar din Ucraina, care se aplică în termen de trei ani de la adoptarea sa	T4	2025	Intrarea în vigoare a Legii ucrainene „privind siguranța traficului și interoperabilitatea transportului feroviar din Ucraina”, care se aplică în termen de trei ani de la adoptarea sa Legea asigură integrarea tehnică a transportului feroviar în conformitate cu principiile prevăzute în Directivele 2016/798 și 2016/797 și Regulamentul 2016/796 și se axează pe următoarele domenii principale: — înființarea unei autorități naționale de siguranță feroviară și conferirea competențelor și a funcțiilor care îi sunt atribuite de legislația UE; — introducerea unui cadru juridic pentru certificarea de siguranță a întreprinderilor feroviare și pentru autorizarea de siguranță a administratorilor de infrastructură; — înființarea unui organism național de investigare și introducerea investigării tehnice a accidentelor feroviare; — stabilirea cadrului juridic pentru autorizarea vehiculelor și a infrastructurii pe baza specificațiilor tehnice de interoperabilitate; — stabilirea unui cadru juridic pentru certificarea mecanicilor de locomotivă, pe baza modelului UE.

ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/2157/oj

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
11.8	Reforma 3. Liberalizarea în sectorul transportului feroviar	Intrarea în vigoare a legii privind piața transportului feroviar, cu aplicarea succesivă a dispozițiilor sale	T4	2026	Intrarea în vigoare a Legii ucrainene „privind piața transportului feroviar”, cu aplicarea succesivă a dispozițiilor sale Legea va pune în aplicare elemente-cheie ale legislației UE privind spațiul feroviar unic european și furnizarea de servicii publice de transport feroviar de călători (OSP) în conformitate cu principiile prevăzute în Directiva 2012/34/CE, astfel cum a fost modificată, și în Regulamentul (CE) nr. 1370/07, coroborat cu Orientările sale interpretative din 2023. Legea se va aplica secvențial după cum urmează: în termen de trei ani de la intrarea sa în vigoare în ceea ce privește partea referitoare la următoarele domenii principale: — asigurarea separării funcționale a administratorului de infrastructură și a întreprinderilor feroviare, inclusiv independența administratorului de infrastructură în ceea ce privește funcțiile esențiale și normele privind relațiile/tranzacțiile financiare, inclusiv o separare a conturilor în cadrul întreprinderilor feroviare; — înființarea unui organism de reglementare independent și definirea funcțiilor și a competențelor acestuia; — acordarea de licențe întreprinderilor feroviare de către o autoritate independentă de acordare a licențelor. în termen de cinci ani de la intrarea sa în vigoare, incluzând o perioadă de tranziție de cel puțin 2 ani, în ceea ce privește partea referitoare la următoarele domenii principale: — crearea unui cadru legislativ cuprinzător pentru funcționarea unei piețe competitive a transportului de călători și de marfă, inclusiv asigurarea unui acces echitabil, nediscriminatoriu și transparent la infrastructura feroviară pentru întreprinderile feroviare; — introducerea unor tarife nediscriminatorii pentru utilizarea infrastructurii și a infrastructurilor de servicii; — înființarea autorităților competente pentru atribuirea contractelor de servicii publice; — definirea conținutului contractelor de servicii publice în sectorul feroviar; — instituirea unor mecanisme de control al executării contractelor și de excludere a supracompensării pentru furnizarea de servicii publice.

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
11.4	Reforma 3. Liberalizarea în sectorul transportului feroviar	Adoptarea normelor de aplicare a legislației privind transportul feroviar	T4	2027	Adoptarea principalelor acte legislative (norme de aplicare) pentru punerea în aplicare a Legii ucrainene „privind transportul feroviar al Ucrainei”. Normele de aplicare introduc mecanisme de funcționare a pieței transportului feroviar și pun accentul în special pe: accesul egal la infrastructura feroviară, acordarea de licențe operatorilor feroviari, sistemele de management al siguranței și procedura de organizare a transportului de călători important din punct de vedere social (OSP).
11.5	Reforma 4. Îmbunătățirea transportului maritim și a serviciilor portuare	Intrarea în vigoare a legislației privind transportul maritim comercial și transportul maritim pe căile navigabile interioare	T4	2026	Intrarea în vigoare a Legii ucrainene „privind modificarea anumitor acte legislative ale Ucrainei referitoare la transportul maritim comercial și transportul maritim pe căile navigabile interioare”. Legea se axează pe următoarele domenii principale: — definirea și reglementarea principiilor de asigurare a siguranței navigației în marea teritorială, apele maritime interioare, porturile maritime și căile navigabile interioare; — îmbunătățirea mecanismului de punere în aplicare a regimului internațional de protecție a navelor și a porturilor maritime; — definirea unui mecanism detaliat de controlare a navelor într-un port maritim; — revizuirea funcțiilor organului executiv central de punere în aplicare a politicii de stat în domeniul transportului maritim și pe căile navigabile interioare și al navigației în Codul navelor comerciale, în legile ucrainene „privind transportul”, „privind transportul pe căile navigabile interioare” și „privind porturile maritime ale Ucrainei”, pentru a elimina suprapunerea normelor legislative și pentru a clarifica repartizarea atribuțiilor, în special cu organul executiv central care asigură elaborarea și punerea în aplicare a politicii de stat în domeniul transportului maritim și pe căile navigabile interioare; — simplificarea procedurilor administrative, o listă clară a competențelor organismelor de stat, eliminarea barierelor administrative.

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
11.6	Reforma 4. Îmbunătățirea transportului maritim și a serviciilor portuare	Revizuirea și modificarea legislației naționale existente în conformitate cu principiile prevăzute în Regulamentul (UE) 2017/352 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 februarie 2017 de stabilire a unui cadru privind furnizarea de servicii portuare și a normelor comune privind transparența financiară a porturilor	T1	2027	Revizuirea și modificarea legislației naționale existente (inclusiv a actelor juridice subordonate relevante) în conformitate cu principiile prevăzute în Regulamentul (UE) 2017/352 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 februarie 2017 de stabilire a unui cadru privind furnizarea de servicii portuare și a normelor comune privind transparența financiară a porturilor.
11.7	Investiția 1. Investiții în infrastructura de transport	Investiții de cel puțin 350 de milioane EUR în infrastructura de transport	T4	2027	Raport al guvernului (sau raport al Trezoreriei Statului) care să demonstreze că administrația publică a inclus în bugetele de stat pentru 2026 și 2027 cel puțin 350 de milioane EUR (în echivalent UAH) pentru reconstrucția, refacerea, modernizarea și actualizarea infrastructurilor de transport deteriorate și distruse, în conformitate cu Strategia națională de transport a Ucrainei până în 2030, dintre care unele fonduri urmează să fie direcționate către nivelul regional (ca parte a etapei 9.8), printre altele în următoarele sectoare: — căi ferate (în conformitate cu noua legislație privind transportul feroviar din Ucraina); — transportul maritim și pe căile navigabile interioare (în conformitate cu noua legislație privind transportul maritim comercial și transportul maritim pe căile navigabile interioare); — drumuri; — aviație și — punctele de trecere a frontierei (în conformitate cu Strategia pentru dezvoltarea și extinderea infrastructurii de la frontierele cu statele membre ale UE și cu Republica Moldova până în 2030).

C.12 **SECTORUL AGROALIMENTAR**

1. **Descrierea reformelor și a investițiilor**

Obiectivul acestui capitol este de a sprijini consolidarea sectorului agroalimentar al Ucrainei în paralel cu alinierea suplimentară a cadrului său de reglementare la acquis-ul UE.

Reforma 1. Alinierea cadrului instituțional privind agricultura și dezvoltarea rurală la politica UE

Obiectivul acestei reforme este de a stabili priorități naționale strategice, printre care alinierea suplimentară la practicile, normele și regulile UE.

Reforma cuprinde două etape. În primul rând, Ucraina adoptă Strategia pentru agricultură și dezvoltare rurală până în 2030. În al doilea rând, în anumite regiuni-pilot, se instituie un sistem de rețea de informații contabile agricole pentru a permite urmărirea situației din sectorul agricol.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T1 2027.

Reforma 2. Asigurarea unei piețe funciare funcționale

Obiectivul acestei reforme este de a îmbunătăți piața funciară funcțională.

Reforma cuprinde o singură etapă. Se instituie un sistem automat de monitorizare publică a relațiilor funciare și un sistem de geoinformare pentru evaluarea în masă a terenurilor.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T1 2025.

Reforma 3. Îmbunătățirea structurilor instituționale și administrative de gestionare a programelor de investiții

Obiectivul acestei reforme este de a îmbunătăți structura de gestionare a schemelor de sprijin financiar public pentru sectorul agroalimentar.

Reforma cuprinde o singură etapă. Aceasta implică intrarea în vigoare a unei legislații axate pe conceperea unor măsuri de sprijin public, inclusiv pentru fermele de mici dimensiuni, pe viitoarele instrumente financiare, precum și pe digitalizarea sistemului prin intermediul sistemelor electronice de gestionare a documentelor și asigură faptul că sprijinul de stat poate fi direcționat numai către beneficiari înregistrați în Registrul agrar de stat (RAS).

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T3 2025.

Reforma 4. Îmbunătățirea registrului public electronic oficial al fermelor

Obiectivul acestei reforme este de a oficializa și de a îmbunătăți registrul public electronic oficial al fermelor (și anume Registrul agrar de stat).

Reforma cuprinde două etape. În primul rând, intră în vigoare o lege care recunoaște Registrul agrar de stat (RAS) ca registru public electronic oficial în domeniul politicii agricole și al securității alimentare. În al doilea rând, se publică un raport care detaliază acordarea de către instituții din cadrul administrației centrale a sprijinului de stat prin intermediul RAS.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T1 2026.

Reforma 5. Dezvoltarea pe termen lung a sistemului de irigații pentru a spori reziliența sectorului la schimbările climatice

Obiectivul acestei reforme este de a asigura planificarea pe termen lung a infrastructurii de irigații într-un mod durabil, pentru a impulsiona reziliența sectorului agroalimentar în contextul schimbărilor climatice.

Reforma cuprinde o singură etapă. Aceasta implică adoptarea unui plan pe termen lung care să stabilească principalele domenii și principii ale dezvoltării sistemelor de irigații din Ucraina.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T1 2025.

Reforma 6. Deminarea terenurilor și a zonelor acvatice

Obiectivul acestei reforme este de a elabora o strategie națională care să creioneze principalele componente ale eforturilor de deminare ale Ucrainei.

Reforma cuprinde o singură etapă. Aceasta implică adoptarea Strategiei de acțiune împotriva minelor.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T2 2024.

Investiția 1. Investiții în deminare

Obiectivul acestei investiții este de a sprijini proprietarii sau utilizatorii de terenuri agricole care depun eforturi de deminare.

Investiția cuprinde două etape. În primul rând, aceasta implică includerea în buget a cel puțin 30 de milioane EUR la prețurile curente (în echivalent UAH) care să fie destinate fondurilor plătite proprietarilor sau utilizatorilor de terenuri agricole pentru costurile deminării în perioada 2024-2025. În al doilea rând, ea implică includerea în buget a cel puțin 100 de milioane EUR la prețurile curente (în echivalent UAH) care să fie destinate fondurilor plătite proprietarilor sau utilizatorilor de terenuri agricole pentru costurile deminării în perioada 2024-2027.

Se preconizează că investiția va fi finalizată până în T4 2027.

2. **Lista etapelor și calendarul punerii în aplicare**

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
12.1	Reforma 1. Alinierea cadrului instituțional privind agricultura și dezvoltarea rurală la politica UE	Adoptarea Strategiei pentru agricultură și dezvoltare rurală până în 2030	T4	2024	Adoptarea Strategiei pentru agricultură și dezvoltare rurală până în 2030. Strategia se axează pe următoarele domenii principale: — adaptarea politicilor ucrainene privind agricultura și dezvoltarea rurală la contextul preaderării la UE și la domeniile de interes deosebit pentru Ucraina, cum ar fi reforma funciară, irigațiile, redresarea după război și sprijinul pentru dezvoltare; — consolidarea instituțională și consolidarea capacităților pentru dezvoltarea sistemelor necesare; — accelerarea procesului de apropiere a actelor juridice și a capacităților agricole și agroalimentare, precum și a măsurilor sanitare și fitosanitare, de standardele UE; — promovarea dezvoltării micilor producători și a comunităților rurale; — definirea valorilor de referință și a obiectivelor în materie de mediu și climă, consolidarea programării bazate pe dovezi și crearea unor capacități solide de gestiune financiară și de control.
12.2	Reforma 1. Alinierea cadrului instituțional privind agricultura și dezvoltarea rurală la politica UE	Instituirea sistemului rețelei de date privind durabilitatea agricolă (FSDN)	T1	2027	Sistemul rețelei de date privind durabilitatea agricolă (FSDN), incluzând date din anumite regiuni-pilot, care urmează să fie creat în cadrul Ministerului Politicii Agrare, este instituit și este operațional în conformitate cu principiile prevăzute în acquis-ul UE în acest domeniu. Sistemul permite urmărirea situației din sectorul agricol și luarea de decizii în cunoștință de cauză cu privire la alocarea sprijinului de stat producătorilor agricoli.
12.3	Reforma 2. Asigurarea unei piețe funciare funcționale	Instituirea unui sistem automat de monitorizare publică a relațiilor funciare	T1	2025	A fost pus în funcțiune un sistem automat de monitorizare publică a relațiilor funciare, care funcționează în cadrul menținerii Cadastrului funciar de stat. A fost pus în funcțiune un sistem de geoinformare pentru evaluarea în masă a terenurilor, ca parte a software-ului Cadastrului funciar de stat.

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
12.4	Reforma 3. Îmbunătățirea structurilor instituționale și administrative de gestionare a programelor de investiții	Intrarea în vigoare a legislației privind sprijinul public pentru agricultura Ucrainei	T3	2025	Intrarea în vigoare a Legii de modificare a Legii ucrainene „privind sprijinul de stat pentru agricultura Ucrainei”. Legea se axează pe următoarele domenii principale: — elaborarea viitoarelor măsuri de sprijin public în conformitate cu principiile acquis-ului UE în acest domeniu. Selectarea viitoarelor măsuri de sprijin public va include o analiză a punctelor forte, a punctelor slabe, a oportunităților și a amenințărilor (SWOT); — conceperea unor măsuri de sprijinire a producției agricole în vederea realizării de investiții private de către fermele de mici dimensiuni (activele fizice de prelucrare și comercializare ale producătorilor din cadrul exploatațiilor agricole); — conceperea unor instrumente financiare viitoare (inclusiv facilități de garantare a creditelor) pentru toate categoriile de ferme, în colaborare cu instituțiile financiare internaționale; — digitalizarea prin intermediul sistemelor electronice de gestionare a documentelor; — sprijinul de stat direcționat exclusiv către beneficiarii înscriși în Registrul agrar de stat.
12.5	Reforma 4. Îmbunătățirea registrului public electronic oficial al fermelor	Intrarea în vigoare a legislației privind Registrul agrar de stat (RAS)	T4	2024	Intrarea în vigoare a Legii ucrainene „privind Registrul agrar de stat”. Legea se axează pe următoarele domenii principale: — recunoașterea Registrului agrar de stat (RAS) ca registru public electronic oficial în domeniul politicii agricole și al securității alimentare prin reglementarea elementelor sale obligatorii, cum ar fi procedura de administrare, definirea datelor sale și accesarea de către terți; — extinderea acoperirii RAS pentru a fi înregistrate și incluse informații despre părțile interesate din întregul lanț valoric agricol, cum ar fi producătorii agricoli, procesatorii de alimente și utilizatorii de apă; — extinderea funcționalității RAS, aceasta servind drept condiție prealabilă pentru asistența financiară și facilitând direcționarea specifică a asistenței tehnice, prestarea altor servicii administrative și introducerea de informații analitice; — înregistrarea în RAS drept condiție prealabilă pentru primirea oricărui tip de sprijin public în sectorul agroalimentar; — publicarea obligatorie a registrului beneficiarilor oricăror programe de sprijin de stat în acest sector care au fost puse în aplicare prin RAS.

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
12.6	Reforma 4. Îmbunătățirea registrului public electronic oficial al fermelor	Publicarea raportului privind punerea în aplicare a sprijinului de stat prin intermediul Registrului agricol public	T1	2026	Prezentarea unui raport privind punerea în aplicare a sprijinului de stat prin RAS care să demonstreze că minimum 80 % din sprijinul public acordat sectorului agricol în 2025 de către instituții din cadrul administrației centrale a fost furnizat prin Registrul Agrar de Stat (RAS).
12.7	Reforma 5. Dezvoltarea pe termen lung a sistemului de irigații pentru a spori reziliența sectorului la schimbările climatice	Adoptarea planului pe termen lung privind sistemul de irigații	T1	2025	Adoptarea „Planului pe termen lung pentru dezvoltarea sistemului de irigații”. Planul se axează pe următoarele domenii principale: — prioritățile din sectorul irigațiilor, pe baza unei analize a tuturor beneficiilor economice; — alinierea la strategia pentru sectorul apei și la principiile de gestionare a apei în funcție de bazinele hidrografice; — indicarea investițiilor publice și de altă natură necesare, precum și a necesității unei privatizări suplimentare; — dimensiunea guvernanței/gestionării sectorului; — evaluarea de mediu care trebuie efectuată pentru orice proiect de reabilitare sau de construcție în conformitate cu recomandarea UE privind evaluarea impactului asupra mediului, evaluarea strategică de mediu și legislația Ucrainei în acest domeniu.

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
12.8	Reforma 6. Deminarea terenurilor și a zonelor acvatice	Adoptarea documentului strategic privind acțiunea împotriva minelor pentru perioada de până în 2033	T2	2024	Adoptarea actului legislativ de aprobare a documentului strategic privind acțiunea împotriva minelor pentru perioada de până în 2033 (Actul Cabinetului de Miniștri al Ucrainei sau al președintelui Ucrainei). Actul legislativ se axează pe următoarele domenii principale: — gestionarea acțiunii împotriva minelor; — sprijinirea eficienței operatorilor implicați în acțiunea împotriva minelor; — prevenirea accidentelor; — asistență cuprinzătoare pentru victime; — inovații; — echilibrul și reprezentarea de gen; — dezvoltarea pieței private; — coordonarea eficientă și transparentă cu donatorii; — formarea sistemului de prioritizare a sarcinilor în cadrul acțiunii împotriva minelor.
12.9	Investiția 1. Investiții în deminare	Investiții de cel puțin 30 de milioane EUR în deminarea terenurilor agricole	T2	2026	Raport interimar al guvernului (sau raport al Trezoreriei Statului) care să demonstreze că administrația publică a inclus în bugetele de stat pentru 2024 și 2025 cel puțin 30 de milioane EUR (în echivalent UAH) care să fie destinate fondurilor plătite proprietarilor sau utilizatorilor de terenuri agricole pentru costurile deminării.
12.10	Investiția 1. Investiții în deminare	Investiții de cel puțin 100 de milioane EUR în deminarea terenurilor agricole	T4	2027	Raport final al guvernului (sau raport al Trezoreriei Statului) care să demonstreze că administrația publică a inclus în bugetele de stat pentru 2024, 2025, 2026 și 2027 cel puțin 100 de milioane EUR (în echivalent UAH) care să fie destinate fondurilor plătite proprietarilor sau utilizatorilor de terenuri agricole pentru costurile deminării

C.13. **GESTIONAREA MATERIILOR PRIME CRITICE**

1. **Descrierea reformelor și a investițiilor**

Obiectivul acestui capitol este de a sprijini o mai mare dezvoltare a sectorului materiilor prime critice din Ucraina, în conformitate atât cu obiectivele economice, cât și cu cele legate de durabilitate. Accentul se va pune pe îmbunătățirea planificării strategice și a procedurilor administrative.

Reforma 1. Consolidarea planificării strategice și asigurarea unui cadru optim pentru investitorii strategici

Obiectivul acestei reforme este de a atrage investiții în extracția și prelucrarea materiilor prime critice.

Reforma cuprinde două etape. În primul rând, intră în vigoare o lege de modificare a Programului național de dezvoltare a bazei de resurse minerale a Ucrainei pentru perioada de până în 2030, care introduce Fondul de compensare din partea statului pentru zona geologică și stabilește direcții strategice pentru acest sector. În al doilea rând, se publică și se pune la dispoziția investitorilor un raport privind verificarea rezervelor de materii prime critice ale Ucrainei, utilizând clasificarea internațională.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T3 2025.

Reforma 2. Îmbunătățirea procedurilor administrative

Obiectivul acestei reforme este de a optimiza procedura și de a reduce sarcina administrativă pentru potențialii investitori. Principalul scop este de a îmbunătăți transparența, viteza și rentabilitatea noilor decizii de investiții.

Reforma cuprinde trei etape. În primul rând, se publică un flux de proiecte de investiții pentru extracția materiilor prime critice. În al doilea rând, se lansează licitații internaționale pentru acorduri de partajare a produselor (PSA) care utilizează modelul de clauze contractuale convenite de guvern și făcute publice. În al treilea rând, se dezvoltă și se lansează un cabinet electronic de utilizatori ai subsolului, cu funcții suplimentare.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T2 2025.

Reforma 3. Utilizarea tehnologiilor moderne de extracție și integrarea Ucrainei în lanțurile valorice moderne de prelucrare

Obiectivul acestei reforme este de a spori transparența practicilor de guvernanță socială, corporativă și de mediu din sectorul materiilor prime critice.

Reforma cuprinde o singură etapă. Aceasta implică publicarea unui studiu de evaluare a legislației actuale privind raportarea în domeniul mediului, social și al guvernanței (ESG) în sectorul minier și extractiv.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T4 2025.

2. **Lista etapelor și calendarul punerii în aplicare**

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
13.1	Reforma 1. Consolidarea planificării strategice și asigurarea unui cadru optim pentru investitorii strategici	Intrarea în vigoare a legislației privind revizuirea Programului național de dezvoltare a bazei de resurse minerale a Ucrainei până în 2030	T4	2024	Intrarea în vigoare a Legii ucrainene de modificare a Programului național de dezvoltare a bazei de resurse minerale a Ucrainei pentru perioada de până în 2030. Legea se axează pe următoarele domenii principale: — introducerea Fondului de compensare din partea statului pentru zona geologică; — prioritizarea obiectivelor zonei de extracție în conformitate cu strategiile UE; — definirea termenilor referitori la materiile prime strategice și critice, necesitatea unei evaluări metodologice periodice a riscurilor în ceea ce privește nivelul de securitate a aprovizionării cu acestea și definirea unui grup de țări partenere.
13.2	Reforma 1. Consolidarea planificării strategice și asigurarea unui cadru optim pentru investitorii strategici	Publicarea unui raport privind verificarea rezervelor de materii prime critice ale Ucrainei	T3	2025	Publicarea unui raport privind verificarea rezervelor de materii prime critice ale Ucrainei utilizând sistemul internațional de clasificare și punerea rezultatelor la dispoziția investitorilor.
13.3	Reforma 2. Îmbunătățirea procedurilor administrative	Publicarea unui flux de proiecte de investiții pentru extracția materiilor prime critice	T2	2025	Publicarea fluxului de proiecte de investiții pentru extracția materiilor prime critice.

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
13.4	Reforma 2. Îmbunătățirea procedurilor administrative	Lansarea de licitații internaționale pentru acorduri de partajare a produselor (PSA), asigurând transparența acestora	T2	2025	Lansarea și publicarea licitațiilor internaționale pentru acorduri de partajare a produselor (PSA), utilizând modelul de clauze contractuale convenite de guvern. Asigurarea transparenței licitațiilor și a acordurilor PSA prin accesul liber la clauzele acestora.
13.5	Reforma 2. Îmbunătățirea procedurilor administrative	Înființarea unui cabinet electronic actualizat al exploatatorilor resurselor subsolului	T1	2025	Este operațional un cabinet electronic actualizat al utilizatorilor subsolului, cu funcții suplimentare de acces la registrul de stat al autorizațiilor speciale de utilizare a subsolului, care permite solicitarea și obținerea de licențe electronice (extras din registru) și care oferă acces la date geologice digitale.
13.6	Reforma 3. Utilizarea tehnologiilor moderne de extracție și integrarea Ucrainei în lanțurile valorice moderne de prelucrare	Publicarea unui studiu referitor la legislația privind raportarea ESG	T4	2025	Aprobarea și publicarea unui studiu de evaluare a legislației actuale privind raportarea în domeniul mediului, social și al guvernanței (ESG) în sectorul minier și extractiv, în care se propun recomandări cu privire la lacunele legislative care trebuie completate.

C.14. **TRANSFORMAREA DIGITALĂ**

1. **Descrierea reformelor și a investițiilor**

Obiectivul acestui capitol este de a sprijini transformarea digitală a Ucrainei. Accentul se va pune, de asemenea, pe consolidarea securității cibernetice.

Reforma 1. Infrastructură digitală securizată și eficientă

Obiectivul acestei reforme este de a consolida securitatea cibernetică în procesul de transformare digitală.

Reforma cuprinde două etape. În primul rând, se adoptă o rezoluție care definește tehnologiile radio permise pentru utilizare în Ucraina. În al doilea rând, vor intra în vigoare o serie de acte legislative privind securitatea cibernetică în scopul alinierii la cadrul NIS și NIS2, deschizând, de asemenea, calea către punerea în aplicare a setului de instrumente al UE pentru securitatea rețelelor 5G.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T1 2025.

Reforma 2. Digitalizarea serviciilor publice

Obiectivul acestei reforme este de a simplifica interacțiunea dintre stat și cetățeni prin digitalizare.

Reforma cuprinde două etape. În primul rând, se adoptă un plan de acțiune până în 2026 de digitalizare a celor mai comune servicii publice dintr-o serie de domenii. În al doilea rând, intră în vigoare un act juridic privind funcționarea sistemului integrat de identificare electronică în conformitate cu principiile Regulamentului (UE) 2024/1183 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 aprilie 2024 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 910/2014 în ceea ce privește instituirea cadrului european pentru identitatea digitală.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T2 2026.

2. **Lista etapelor și calendarul punerii în aplicare**

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
14.1	Reforma 1. Infrastructură digitală securizată și eficientă	Adoptarea unui plan revizuit de alocare și utilizare a spectrului de frecvențe radio în Ucraina	T1	2025	Adoptarea Rezoluției Cabinetului de Miniștri al Ucrainei de modificare a Rezoluției Cabinetului de Miniștri al Ucrainei „privind aprobarea planului de alocare și utilizare a spectrului de frecvențe radio în Ucraina”. Rezoluția definește tehnologiile radio autorizate pentru utilizare în Ucraina, cu definirea benzilor de frecvență radio și a serviciilor radio cărora le corespund, împreună cu condițiile de încetare a dezvoltării și utilizării acestora, precum și lista tehnologiilor radio promițătoare care urmează să fie implementate în Ucraina, cu definirea benzilor de frecvență radio și a serviciilor radio cărora le corespund, împreună cu condițiile de implementare a acestora în conformitate cu acquis-ul UE.
14.2	Reforma 1. Infrastructură digitală securizată și eficientă	Intrarea în vigoare a legislației privind consolidarea capacităților de securitate cibernetică ale resurselor de informații ale statului și ale infrastructurii critice de informații	T1	2025	Intrarea în vigoare a actelor legislative respective în vederea alinierii la cadrul NIS și NIS2 [și anume Directiva (UE) 2022/2555 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2022 privind măsuri pentru un nivel comun ridicat de securitate cibernetică în Uniune, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 910/2014 și a Directivei (UE) 2018/1972 și de abrogare a Directivei (UE) 2016/1148]. Actele legislative se axează pe următoarele domenii principale: — reglementarea punerii în aplicare obligatorii a măsurilor menite să creeze un cadru juridic adecvat pentru punerea în aplicare a măsurilor de prevenire, detectare și suprimare a actelor de agresiune în spațiul cibernetic în contextul războiului purtat de Federația Rusă împotriva Ucrainei; — creșterea nivelului de protecție a resurselor informatice ale statului și a infrastructurii critice de informații împotriva atacurilor cibernetice; — îmbunătățirea cadrului de reglementare în domeniul securității cibernetice și al protecției informațiilor pentru a consolida capacitățile sistemului național de securitate cibernetică de a contracara amenințările cibernetice.

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
14.3	Reforma 2. Digitalizarea serviciilor publice	Adoptarea Planului de acțiune pentru digitalizarea serviciilor publice până în 2026	T1	2025	Adoptarea Ordonanței Cabinetului de Miniștri al Ucrainei privind aprobarea planului de acțiune pentru digitalizarea serviciilor publice până în 2026. Planul de acțiune se axează pe următoarele domenii: — redresarea; — educația; — asistența medicală; — serviciile pentru veterani; — membrii serviciului militar; — serviciile vamale; — sfera e-socială.
14.4	Reforma 2. Digitalizarea serviciilor publice	Intrarea în vigoare a actului juridic privind funcționarea sistemului integrat de identificare electronică, în conformitate cu principiile prevăzute în Regulamentul (UE) 2024/1183	T2	2026	Intrarea în vigoare a actului juridic privind funcționarea sistemului integrat de identificare electronică în Ucraina ca o componentă-cheie a infrastructurii naționale de identitate electronică, în conformitate cu principiile prevăzute în Regulamentul (UE) 2024/1183 Actul juridic se axează pe următoarele domenii principale:: — instituirea unui sistem modern de identificare electronică în Ucraina și asigurarea dezvoltării durabile a acestuia; — asigurarea interoperabilității (compatibilității tehnologice) a mijloacelor de identificare electronică, a nodurilor intermediare de identificare electronică (hub-uri) și a sistemelor de identificare electronică; — protecția resurselor de informații prelucrate în sistem.

C.15. **TRANZIȚIA VERDE ȘI PROTECȚIA MEDIULUI**

1. **Descrierea reformelor și a investițiilor**

Obiectivul acestui capitol este de a impulsiona tranziția verde a Ucrainei prin sprijinirea decarbonizării și consolidarea rezilienței mediului și a rezilienței la schimbările climatice.

Reforma 1. Prevenirea, reducerea și controlul poluării industriale

Obiectivul acestei reforme este de a aborda poluarea mediului, asigurând dreptul constituțional al cetățenilor la un mediu sigur.

Reforma cuprinde o singură etapă. Aceasta implică intrarea în vigoare a legislației care vizează prevenirea, reducerea și controlul poluării industriale, cu aplicarea parțială a dispozițiilor. În această etapă se introduc abordări integrate în ceea ce privește acordarea autorizațiilor și controlul poluării industriale, bazate pe aplicarea celor mai bune tehnologii și metode de gestionare disponibile, în conformitate cu legislația relevantă a UE.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T3 2024.

Reforma 2. Politici climatice

Obiectivul acestei reforme este de a crea o arhitectură pentru guvernanța în domeniul climei, precum și un mecanism corespunzător pentru dezvoltarea și punerea în aplicare a politicii de stat în domeniul schimbărilor climatice în Ucraina.

Reforma cuprinde trei etape. În primul rând, intră în vigoare o nouă legislație care stabilește principiile de bază ale politicii de stat a Ucrainei privind schimbările climatice. În al doilea rând, se adoptă o rezoluție privind consiliul științific și de experți privind conservarea stratului de ozon. În al treilea rând, se adoptă cea de a doua contribuție stabilită la nivel național a Ucrainei la Acordul de la Paris privind schimbările climatice.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T4 2025.

Reforma 3. Mecanisme de piață pentru stabilirea prețului carbonului

Obiectivul acestei reforme este de a impulsiona dezvoltarea unor mecanisme de piață pentru stabilirea prețului carbonului.

Reforma cuprinde două etape. În primul rând, se adoptă un plan de acțiune pentru realizarea unei scheme naționale de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră. În al doilea rând, Ucraina își reia sistemul obligatoriu de monitorizare, raportare și verificare (MRV), cu anumite excepții.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T2 2025.

Reforma 4. Refacerea și conservarea resurselor naturale

Obiectivul acestei reforme este de a reduce defrișările și degradarea pădurilor.

Reforma cuprinde o singură etapă. Aceasta implică intrarea în vigoare a unei legislații care va reglementa chestiunea confirmării originii durabile a lemnului și a altor bunuri care pot duce la defrișări și la degradarea pădurilor.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T2 2026.

Reforma 5. Extinderea economiei circulare

Obiectivul acestei reforme este de a pune în aplicare principiile economiei circulare și ale gestionării deșeurilor.

Reforma cuprinde două etape. În primul rând, se adoptă un plan național de gestionare a deșeurilor. În al doilea rând, Ucraina adoptă o strategie pentru punerea în aplicare a principiilor economiei circulare și un plan de acțiune pentru implementarea strategiei.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T1 2026.

Reforma 6. Evaluarea impactului asupra mediului (EIA) și evaluarea strategică de mediu (SEA)

Obiectivul acestei reforme este de a impulsiona protecția mediului prin sporirea clarității normelor privind evaluarea impactului asupra mediului (EIA) și evaluarea strategică de mediu (SEA).

Reforma cuprinde o singură etapă. Aceasta implică publicarea unei note conceptuale care va defini domeniul de aplicare al derogărilor de la normele EIA și SEA.

Se preconizează că reforma va fi finalizată până în T3 2024.

2. **Lista etapelor și calendarul punerii în aplicare**

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
15.1	Reforma 1 Prevenirea, reducerea și controlul poluării industriale	Intrarea în vigoare a legislației privind prevenirea, reducerea și controlul poluării industriale, cu aplicarea parțială a dispozițiilor	T3	2024	Intrarea în vigoare a Legii ucrainene privind asigurarea drepturilor constituționale ale cetățenilor la un mediu sigur pentru viață și sănătate, cu aplicarea parțială a dispozițiilor. Normele de aplicare urmează să fie adoptate în termen de 12 luni, iar unele dispoziții referitoare la aplicarea constatărilor privind cele mai bune tehnologii și metode de gestionare disponibile vor fi adoptate în termen de patru ani de la încetarea legii marțiale, cu excepția instalațiilor care sunt puse în funcțiune pentru prima dată. Legea vizează prevenirea, reducerea și controlul poluării industriale și introduce abordări integrate în ceea ce privește acordarea autorizațiilor și controlul poluării industriale, bazate pe aplicarea celor mai bune tehnologii și metode de gestionare disponibile în conformitate cu Directiva 2010/75/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 noiembrie 2010 privind emisiile industriale (prevenirea și controlul integrat al poluării) (reformare)
15.2	Reforma 2. Politici climatice	Intrarea în vigoare a legislației referitoare la politica de stat privind schimbările climatice	T1	2025	Intrarea în vigoare a Legii ucrainene „privind principiile de bază ale politicii de stat privind schimbările climatice”. Legea se axează pe următoarele domenii principale: — scopurile și principiile de bază ale politicii statului privind schimbările climatice; — organismele de guvernanță în domeniul schimbărilor climatice; — planificarea strategică în domeniul schimbărilor climatice; — mecanismele și instrumentele de atingere a obiectivelor climatice; — cadrul național de urmărire a punerii în aplicare a politicilor și măsurilor și de prognoză în domeniul schimbărilor climatice; — Consiliul științific și de experți privind schimbările climatice și conservarea stratului de ozon; — sistemul național de inventariere a emisiilor antropice prin surse și a absorbțiilor prin absorbanți ale gazelor cu efect de seră; — cooperarea internațională în domeniul schimbărilor climatice.

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
15.3	Reforma 2. Politici climatice	Adoptarea rezoluției referitoare la Consiliul științific și de experți privind schimbările climatice și conservarea stratului de ozon	T4	2025	Adoptarea Rezoluției Cabinetului de Miniștri al Ucrainei „de aprobare a Regulamentului privind Consiliul științific și de experți privind schimbările climatice și conservarea stratului de ozon”. Regulamentul se axează pe următoarele domenii principale: — analizarea concluziilor științifice ale rapoartelor Grupului interguvernamental privind schimbările climatice (IPCC) și a datelor și informațiilor științifice privind clima, în special cu referire la Ucraina; — furnizarea de sprijin și propuneri științifice și de specialitate, inclusiv elaborarea de rapoarte, cu privire la obiectivele, politicile și măsurile climatice, monitorizarea punerii lor în aplicare și previzionarea în domeniul schimbărilor climatice, precum și cu privire la conformitatea obiectivelor, a politicilor și a măsurilor cu obligațiile internaționale ale Ucrainei; — promovarea schimbului de realizări științifice în domeniul modelării, al monitorizării, al cercetării avansate și al inovării în vederea reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră și a creșterii absorbției prin absorbanți; — justificarea științifică a modalităților și mijloacelor de realizare a obiectivelor climatice; — informarea, sensibilizarea și educarea cu privire la schimbările climatice și consecințele acestora, precum și cultivarea dialogului și a cooperării dintre instituțiile științifice cu privire la aspectele legate de schimbările climatice; — asigurarea unor garanții de independență pentru consiliul menționat, în toate demersurile sale; — asigurarea unei componențe diverse și relevante din punct de vedere științific a consiliului menționat.

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
15.4	Reforma 2. Politici climatice	Adoptarea celei de a doua contribuții stabilite la nivel național a Ucrainei la Acordul de la Paris	T3	2025	Adoptarea Ordinului Cabinetului de Miniștri al Ucrainei „de aprobare a celei de a doua contribuții stabilite la nivel național (CSN) a Ucrainei la Acordul de la Paris”. CSN se axează pe următoarele domenii principale: — un obiectiv de reducere a emisiilor mai ridicat decât în actuala CSN a Ucrainei; — stabilirea unui an de referință pentru calcularea emisiilor provenind de la surse și absorbanții de gaze cu efect de seră; — durata punerii în aplicare și/sau perioadele de timp ale măsurilor propuse; — domeniul de aplicare și acoperirea la nivelul sectoarelor economice și al gazelor cu efect de seră; — planificarea proceselor, ipotezele și abordările metodologice utilizate, inclusiv pentru estimarea și contabilizarea emisiilor antropice prin surse și a absorbțiilor prin absorbanți ale gazelor cu efect de seră; — justificarea echității și a ambiției CSN prin prisma circumstanțelor naționale; — contribuția la realizarea obiectivului Convenției-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice și la limitarea emisiilor de gaze cu efect de seră/îmbunătățirea absorbanților, în conformitate cu obiectivul stabilit la articolul 2 din Convenția-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice. Cea de a doua CSN a Ucrainei la Acordul de la Paris va fi mai ambițioasă decât actuala CSN actualizată.

ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/2157/oj

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
15.5	Reforma 3. Mecanisme de piață pentru stabilirea prețului carbonului	Adoptarea Planului de acțiune pentru instituirea unei scheme naționale de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră	T1	2025	Adoptarea Rezoluției Cabinetului de Miniștri al Ucrainei „de aprobare a Planului de acțiune pentru instituirea unei scheme naționale de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră" (ETS). Adoptarea planului de acțiune va asigura definirea: — etapelor punerii în aplicare a ETS; — calendarele etapelor; — infrastructura necesară; — măsurile organizatorice.
15.6	Reforma 3. Mecanisme de piață pentru stabilirea prețului carbonului	Reluarea sistemului obligatoriu de monitorizare, raportare și verificare (MRV)	T2	2025	Reluarea sistemului obligatoriu de monitorizare, raportare și verificare (MRV) pentru instalațiile care intră sub incidența legislației existente, cu excepția celor care nu se află sub control, sunt distruse sau sunt situate pe teritoriul ocupat temporar sau care au anunțat oficial suspendarea operațiunilor de producție.
15.7	Reforma 4. Refacerea și conservarea resurselor naturale	Intrarea în vigoare a Legii privind reducerea defrișărilor și a degradării pădurilor	T2	2026	Intrarea în vigoare a Legii ucrainene care va reglementa chestiunea confirmării originii durabile a lemnului și a altor bunuri care pot duce la defrișări și la degradarea pădurilor. Legea se axează pe următoarele domenii principale: — extinderea utilizării sistemului electronic de contabilizare a lemnului, care va asigura urmărirea circulației lemnului și confirmarea legitimității originii lemnului și a produselor din lemn; — asigurarea faptului că a fost introdus sistemul de certificare a produselor din lemn și că sistemul de certificare existent pentru lemnul prelucrat a fost extins pentru a acoperi toate operațiunile de comercializare a lemnului; — stabilirea unor cerințe privind confirmarea originii lemnului, inclusiv a produselor din lemn comercializate.

Nr.	Reformă/Investiție	Denumirea etapei	Calendar		Descrierea etapei
15.8	Reforma 5. Extinderea economiei circulare	Adoptarea strategiei de punere în aplicare a principiilor economiei circulare și a planului de acțiune aferent	T1	2026	Adoptarea strategiei de punere în aplicare a principiilor economiei circulare și a unui plan de acțiune pentru implementarea acesteia de către Cabinetul de Miniștri al Ucrainei. Strategia identifică potențialele oportunități și efecte ale tranziției către o economie circulară în Ucraina pentru 5-10 sectoare prioritare și lanțuri valorice preselectate, cum ar fi deșeurile, textilele, materialele plastice, bateriile, produsele electronice, agricultura, construcțiile și reparațiile, metalele și mineralele.
15.9	Reforma 5. Extinderea economiei circulare	Adoptarea Planului național de gestionare a deșeurilor până în 2033	T3	2025	Adoptarea Ordinului Cabinetului de Miniștri al Ucrainei „de aprobare a Planului național de gestionare a deșeurilor până în 2033”. Planul național de gestionare a deșeurilor se axează pe următoarele domenii: — gestionarea deșeurilor menajere; — gestionarea deșeurilor periculoase; — nevoile în materie de infrastructură; — analizele sustenabilității economice și financiare a planului de acțiune; — implementarea instrumentelor economice de îmbunătățire a gestionării deșeurilor; — monitorizarea și controlul gestionării deșeurilor; — planificarea strategică a gestionării deșeurilor în Ucraina; — realizarea gestionării deșeurilor la nivel regional.
15.10	Reforma 6. Evaluarea impactului asupra mediului (EIA) și evaluarea strategică de mediu (SEA)	Elaborarea unui document de reflecție care să definească amploarea abaterilor permise de la normele privind evaluarea impactului asupra mediului (EIA) și evaluarea strategică de mediu (SEA)	T3	2024	Elaborarea și publicarea pe site-ul oficial al Ministerului Protecției Mediului și Resurselor Naturale a unui document de reflecție în urma consultărilor publice cu părțile interesate care definește domeniul de aplicare al derogărilor de la normele EIA și SEA. Documentul de reflecție cuprinde următoarele informații: — organismul care stabilește domeniul de aplicare al derogărilor de la obligațiile EIA și SEA; — descrierea obiectelor și explicarea motivelor pentru care sunt incluse în domeniul de aplicare al derogării în fiecare caz în parte; — justificarea domeniului de aplicare al derogărilor; — termenele derogărilor acordate.

ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/2157/oj